

Friedrich Engels, Marksizm olarak tanımlanan dünya görüşünün Marx'la ayrılmaz biçimde iki kurucusundan biridir. Özellikle de Marx'ın ölümünün

“İkinci Keman”dan da öte!..

ardından çok büyük bir alçak gönüllülikle kendi rolünü ve katkısını olduğundan az göstermeye çalışması onun sağlam ve erdemli karakterinin bir göstergesidir. Marksist dünya görüşü denilince

ilk elden akla Komünist Manifesto ve Marx'ın büyük eseri Kapital gelmektedir.

Engels'in ilkine katkısını Lenin'in tanıklığı üzerinden gördük. **S.14**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2024 / 12
1 Ağustos 2024

Kızıl Bayrak

kizilbayrak82.net

Az kazananlardan çok, çok kazananlardan hiç vergi...

İşçi sınıfı toplumsal yaşamda her konuda olduğu gibi, vergi soygunu karşısında da kendi gücüne güvenebilir, kendi mücadelesinden çare bekleyebilir.

Suriye ile “normalleşme” mi, cihatçı çetelere desteğe devam mı?

Saray rejiminin, “cihatçı teröre verdiğimiz destek devam edecek ama yine de gelin normalleşelim” tutumu devam ediyor.

İsrail'in soykırım savaşı 10. ayında

Siyonist rejimin emperyalistlerin ayaklarına dolanan bir prangaya dönüşmeye başladığını söylemek abartı olmayacaktır.

“Kamuda tasarruf tedbirleri” Meclis'te onaylandı...

Kim, neyin tasarrufunu yapacak?

Saldırıları işçi sınıfının mücadelesi ile püskürtülebilir - Fikri Tomurcuk **S.4**

NATO zirvesi-A. Vedat Ceylan **S.18**

“Kamuda tasarruf tedbirleri” Meclis’te onaylandı...

Kim, neyin tasarrufunu yapacak?

Sarayın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 19 Temmuz’da şöyle bir açıklama yaptı:

“Moody’s kredi notumuzu ilk defa iki kademe artırdı! Uyguladığımız program sayesinde ülke kredi notumuzu 11 yıl sonra yükselten Moody’s görünümü pozitif olarak korudu.”

Yukarıdaki mesajı göğüslerini kabartarak sosyal medyada yazan Şimşek, AKP-MHP rejimi tarafından “ekonomiyi kurtarmak” adına işe alınmıştı. Şimşek’in övünmesi boşuna değil.

Zira Moody’s yüksek not vermişse hem “yerli” hem emperyalist mali tekelere iyi hizmet etmiş demektir. Çünkü Moody’s, emperyalist mali tekelere riske girmeden büyük vurgun yapabilecekleri ülkeleri saptar. Bu mesajı alınca para akıtmaya başlarlar.

Elbette katlayarak geri almak koşuluyla. Bu noktada iki temel soru gündeme geliyor: İlki, Moody’s neden bu kadar “bonkör” davrandı? İkincisi, sermayenin ve emperyalist mali tekelin hizmetindeki AKP-MHP rejimi ile onun “kurtarıcısı” Mehmet Şimşek bu “başarıya” nasıl imza attılar?

Moody’s kararını açıklamadan bir gün önce, yani 18 Temmuz’da sarayın “Noterlik” işlerine bakan Mecliste bir yasa teklifi kabul edildi. İşte Moody’s tarafından sergilenen “bonkörlüğün” sırrı bu yasa teklifinde saklıdır.

Noter/Meclis teklifi perşembe günü kabul etti, cuma günü Moody’s Türkiye’nin kredi notunu “B3”ten “B1”e yük-

selitti. Şimşek anında sosyal medyada zuhur etti ve “zaferini” kutladı.

Açık bir denklem var; bir yasa teklifi emperyalist mali tekelere sermaye sınıfı tarafından “başarı” diye kabul ediliyorsa, burada ödenmesi gereken büyük bir fatura var demektir.

Zira kapitalizmin en vahşi en yamyam kliklerini oluşturan mali tekelin vurgun yapamayacakları yere zırnık koklatmazlar.

Moody’s bunun için kurulmuştur zaten. Yapacakları vurgunun ise birileri tarafından karşılanması gerekiyor. Gökten para yağmadığına göre bunun toplumun şu veya bu sınıfından tahsil edilmesi gerekiyor.

Şimşek’in övünmeleri ya da AKP şefinin cuma günü namazdan sonra sahneye çıkıp emperyalist tekelin kurumu Moody’s tarafından verilen “mutlu” habere dayanarak ekonomik alandaki gelişmelerle övünmesi, işin riyakarlık kısmını oluşturuyor.

Emekçilerin boğazını sıkmak için gündeme getirilen icraatlarla ilgili konuşup bunu “müjde” diye sunmak tiksinti verici bir riyakarlıktan başka bir anlam taşıyor.

Çünkü mali tekelere sermayeyi sevindiren bir haberin emekçiler için anlamı ancak felaket olabilir. Oysa Erdoğan-Şimşek ikilisi o kadar pişkin ki, yüzleri bile kızarmadan “müjde var” diye vaazlar verebiliyorlar.

Saray rejimi, kabul edilen kamuda tasarruf tedbirlerinin yer aldığı yasa teklifinin 1 Ocak 2025’te yürürlüğe konacağını ilan etti. Bu yasa teklifinde, saray rejiminin kurumlarının har vurup harman savurması konusunda bazı önlemler alınacağı öne sürülüyor. Makam araçlarında kısıtlama (kişinin üçten fazla makam aracı olmayacağı) yapılacağı, çift maaşa sınırlama getirileceği, makam araçlarının yabancı marka olmayacağı ve buna benzer laflar ediliyor. Bu “tedbirler”, saray rejiminin yönetici tabakasının toplumun sırtından sızdırdığı para ile nasıl da lüks ve şataf içinde yaşadığının itirafıdır. Elbette bu türden “tasarruflara” bakarak Moody’s puan yükseltmez. Onlar, öncelikle saray rejiminin emekçilerin boğazını ne kadar sıkacağına bakıyorlar.

Tasarruf tedbirleri sağlıkta, eğitimde, sosyal harcamalarda büyük kısıtlamalar, memur alımının durdurulması, dolaylı vergilerin artırılması gibi emekçilerin boğazını sıkacak birçok uygulama içeriyor. Zaten koyu bir sefaletle sürüklenen emekçiler, bu paketin uygulanmaya başlaması ile tam dibe itilecekler. Saray rejimi-Şimşek çetesinin emperyalist mali tekelere vaat ettiği şey de budur. Moody’s çetesi de bunun için notu yükseltti.

Tasarruftan söz edenlerin şimdiden bütçede büyük bir delik açmış olmaları, iddia ettikleri gibi kendi lükslerinden, şatafatlarından taviz vermeyeceklerinin somut göstergesidir. Sarayın binlerce asgari ücrete tekabül eden günlük harca-

malarını “itibar” sayan bir zihniyetin lüks ve şatafattan vaz geçmesini beklemek abesle iştigal olacaktır. Geriye her zaman yaptıkları şey, yani işçilerin, emekçilerin sadece kemerini değil boğazını sıkmak kalıyor. Onlar da her açıdan buna hazırlanıyorlar. Emeklileri sefaletin dibine atacak, açlık sınırının altındaki asgari ücretin düşük olmadığını savunacak kadar pervasız olan Mehmet Şimşek ve hizmet ettiği saray rejimi, zehirli kılıçlarını emekçilere karşı bilmiş bulunuyorlar.

Tasarruf tedbirlerinin makyajı silince çıplak bir gerçek ortaya çıkıyor, emperyalist mali tekelin Türkiye’den yapacakları vurgun emekçilerden gasp edilecek para ile karşılanacaktır. Pek çok emekçinin bunu şimdiden sezdiğini var saymak mümkündür. Burada kritik nokta emekçilerin AKP-MHP rejimi tarafından dayatılan bu sefalet zincirlerini parçalamak için harekete geçip geçemeyecekleridir.

Vurgulamak gerekiyor ki, bu pervasız saldırganlığı örgütlü mücadeleyi yükseltmek dışında püskürtebilecek bir araç yoktur. Ya sineye çekilecek ve böylece onur kırıcı bir sefaletin içine düşülecek ya faturayı kapitalistlere ve saraylarda sefahat süren yozlaşmış siyasetçi kastına ödetmek için örgütlü meşru mücadele yükseltilecektir. Unutulmamalıdır ki, emekçileri sefaletten de yozlaşmadan da koruyan şey her zaman meşru mücadele olmuştur.

Az kazananlardan çok, çok kazananlardan hiç vergi

E. Eren Yılmaz

Saray rejiminin Orta Vadeli Program dahilinde gündeme getirdiği ekonomik yıkım saldırıları sürüyor. Meclis gündemine gelen yasa paketleri kapitalistlerin sefil çıkarları uğruna milyonlarca işçi ve emekçinin sefaletini derinleştirmeyi hedefliyor. AKP-MHP iktidarının krizden çıkış reçetesi bu. Bu yıkım paketlerinden birisi de yakın zamanda komisyonda kabul edilerek Meclis oturumlarına sevk edilen yeni vergi düzenlemesi. “Vergide adalet”, “az kazananlardan çok kazananlardan çok” sözleriyle topluma sunulan vergi paketinin içeriği, açık sınırının altında yaşayan milyonlarca işçi ve emekçiden toplanan vergileri artırarak asalak kapitalistlere aktarmayı hedefliyor. Paketin en dikkat çekici maddelerinden birisi ise, alt sınırı yüzde 25 olan kurumlar vergisinin yüzde 10’a çekilmesini içeriyor. Yine aynı düzenlemeyle uluslararası şirketlerin Türkiye’de elde ettikleri kazançtan alınacak vergi ise yüzde 15’e indirilecek. Mehmet Şimşek’in başında bulunduğu ekonomi yönetiminin “vergide adaleti” sağlamak için attığı adım bu.

Ülkenin içinde bulunduğu tabloyu kimi verilerle kısaca aktaralım. Türkiye’de toplam servetin yüzde 40’ını yüzde birlik kesim alıyor. En zengin yüzde 5’lik kesim toplam servetin yüzde 59,2’sine, en zengin yüzde 10’luk kesim ise 69,8’ine sahip. Türkiye’de on bin doların altında serveti olanların oranı yüzde 71, on bin ile 100 bin arası serveti olanların oranı yüzde 27, 100 bin ile 1 milyon arası serveti olanlar yüzde 2, bir milyon üzeri serveti olanların oranı ise grafiklerde göstermeye bile değmeyecek küçük bir kesimi işaret ediyor. Türkiye sefalet endeksine göre Arjantin, Suriye, Lübnan ve Sudan’ın ardından beşinci sırada. Servet dağılımı adaletsizliğini gösterdiği ifade edilen GİNİ katsayısına göre ise Avrupa’da üçüncü sırada. Türkiye’de açlık sınırı 19.044 TL, yoksulluk sınırı 65.874 TL, asgari ücret ise 17.02 TL’dir. Asgari ücret ülkede ortalama ücret haline gelmişken işçi ve emekçilerin yarısından fazlası açlık, tamamı ise yoksulluk sınırının altında kalan ücretlerle yaşıyor.

Ülkede vergi gelirlerinin yüzde 70’ini dolaylı vergiler oluşturuyor. Yani çarşıda pazarda alınan her şeyden ÖTV, KDV diye kesilen ve asgari ücretle geçinenin de Koç Holding’in sahiplerinin de aynı

Dolaylı vergilerin kaldırılması, artan oranlı gelir ve servet vergisinin uygulanması ve yoksulluk sınırına kadar olan ücretlerden vergi alınmaması talepleriyle güncel mücadele güçlendirilmeli, ancak bu mücadele yağma anlayışıyla yönetilen kapitalist düzenin tamamını hedeflemelidir.

oranda ödediği verdilerdir bunlar. Geriye kalan yüzde 30’luk vergi ise gelir vergilerinden elde ediliyor. Bunun yarısı, yani yüzde 15’i işçi ve emekçilerin ücretleri daha cebine girmeden kesilenlerden oluşuyor. Diğer yarısını ise kapitalistlerin yıl sonu beyanlarına göre önce kazanıp sonra “ödedikleri” kısım oluşturuyor. Ödedikleri derken en azından kağıt üzerinde yazan bu.

İşçi ve emekçiler gelir vergisi olarak yüzde 15’lik vergi dilimiyle yıla başlıyor ve vergi dilimlerini hızla geçerek aylar içinde bir üst vergi dilimlerine girmeye başlıyorlar. Kapitalistlerin ise nasıl vergi “ödediklerine”, ülkenin ensesi en kalın holdinginin 2023 verilerinden bakalım. Koç Holding’a bağlı olan Ford Otosan binde 4, Arçelik yüzde 1,6, Otokar yüzde 2,7, Tüpraş yüzde 12,2, Aygaz yüzde 8,02, Tofaş yüzde 14,7, Türk Traktör yüzde 17,7 oranında vergi ödedi. Koç Holding’in bu

durumunun bir istisna olmadığını, çok sayıda şirketin vergilerinin sıfırlandığını, “vergi istisnalarıyla” teşvik edildiklerini birçok veri üzerinden biliyoruz. Kısacası bu ülkede az kazananlar çok, çok kazananlar neredeyse hiç vergi ödemiyorlar. Üstüne üstlük toplanan vergilerle oluşturulan devlet bütçesi teşvik, destek, hibe vb. adlarla kapitalistlerin kasalarına aktarılıyor.

Çoğu şeyin yanı sıra, ülkenin vergi düzeninin bu tablosu “vergide adalet” tartışmalarını da yakıcı bir hale getiriyor. Tablodan hemen herkes rahatsız. İşçi ve emekçiler açısından tam anlamıyla bir soygun olarak işlev gören vergi toplama usulü ya da usulsüzlüğü burjuva muhalefet partilerinin istismar konusu durumunda. Rahatsızlık iktidar koltuğunda oturanlar içinde geçerli. “Vergide adalet” onların da gündemi ve yeni ekonomi hedefleri kapsamında, zaten ödenmeyen

yüzde 25’lik kurumlar vergisinin, yeni düzenlemeyle birlikte yüzde 10’a düşürerek “ödenmesini” sağlamaya çalışıyorlar. Saray iktidarının ekonomi bakanının “adalet” anlayışının kısa özeti bu. “Vergilendirilmemiş alan bırakmayacağız” söyleminin hedefini de bu vesileyle bir kez daha anlıyoruz ki, işçi ve emekçilerin vergi yükünün artırılması oluşturuyor.

İşçi sınıfı toplumsal yaşamın bütününde olduğu gibi, vergi soygunu karşısında da ancak kendi gücüne güvenebilir, kendi mücadelesinden çare bekleyebilir. Dolaylı vergilerin kaldırılması, artan oranlı gelir ve servet vergisinin uygulanması ve yoksulluk sınırına kadar olan ücretlerden vergi alınmaması talepleriyle güncel mücadele güçlendirilmeli, ancak bu mücadele yağma anlayışıyla yönetilen kapitalist düzenin tamamını hedeflemelidir.

Saldırı işçi sınıfının mücadelesi ile püskürtülebilir

Fikri Tomurcuk

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's de Türkiye'nin kredi notunu yükselterek diğer kredi derecelendirme kuruluşları ile aynı seviyeye getirdi. Moody's'in kredi notunu iki basamak yükseltmesine rağmen Türkiye hala en riskli ülkeler arasında değerlendiriliyor.

Kredi derecelendirme kuruluşlarının asli görevi uluslararası sermayenin karlarını ve çıkarlarını korumak. Bu amaçla ülkelerin ekonomik ve siyasi durumunu değerlendirip onlara düzenli raporlar sunar. Kredi notu, bu raporların sonucunu en kısa yoldan ifade eden bir karne niteliğinde.

Yabancı sermayeye özellikle de sıcak paraya muhtaç olan ülkeler, uluslararası fonları ikna edebilmek için önce bu kredi derecelendirme kuruluşlarının kapısını çalıyor ve kendilerine bir not vermelerini talep ediyorlar. Bunun için tüm ekonomi verilerini, bilgilerini, politik hazırlıklarını bu kredi derecelendirme kuruluşlarının denetim ve incelemesine açıyorlar. Bu kuruluşlar başta finans sermayesi olmak üzere küresel sermayenin müfettişi rolünü oynuyor.

Hazırladıkları raporlar da verdikleri notlar da küresel sermayenin yatırımlarının ilgili ülkede ne kadar karlı ve güvenli olacağını anlatır. Bu kuruluşların not artırımı o ülkenin ekonomisinin düzeldiğini değil, küresel sıcak para fonları için daha karlı ve garantili hale geldiğini ifade eder.

Yabancı fonların karlarının artması ve bu karların eninde sonunda daha karlı bir yer bularak ülke dışına transfer edilmesi, ancak emekçi sınıfların daha fazla sömürülmesiyle mümkün olabilir. Bu nedenle kredi notunun artması, emekçi sınıflar açısından sevinilecek bir gelişme değil, tam tersine, iktidarın saldırılarına karşı tetikte olmayı gerektiren bir haber.

Nitekim Moody's de kredi notu açıklamasında, Saray rejiminin genel seçimlerden sonra Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek marifetiyle uygulamaya koyduğu emek düşmanı ekonomi politikaları alkışlıyor. Erdoğan yönetimi Mehmet Şimşek başkanlığında bu politikaları "kararlılıkla" uygulamaya devam ettiği için kredi notunu iki kademe birden artırdıklarını ilan ediyor. Dahası sermayenin karlarının daha güvenli, uzun vadeli ve daha yüksek olması için emek düşmanı

politikaların daha da azgın hale getirilmesini öneriyor. Moody's, kredi notunu yükseltmek için bunları şart koşuyor.

Moody's bu çerçevede Erdoğan iktidarının temmuzda asgari ücret artışına izin vermemesini ve bundan sonra asgari ücret artışını sadece yıl başında bir kez yapma sözü vermesini, not artışının en önemli gerekçelerinden biri sayıyor. Moody's Türkiye raporu üzerine finans çevreleri ile yaptığı sanal toplantıda asgari ücretin yılda bir kez artırılması politikasının sürmesi gerektiğini vurgulamış. Dahası kamu çalışanlarının maaşlarında ve asgari ücrette yüksek artış yapılsa kredi notunu kesin olarak düşüreceğini de açıklamış.

Moody's bunun devamında ücret artışlarının geçmiş enflasyonu dikkate almadan hükümetin enflasyon hedefine göre yapılması politikasına geçilmesinin ise not artışı getireceğini raporunda belirtiyor.

Başından beri küresel sıcak para fonlarının Saray hükümetindeki 'ajanı' gibi hareket eden Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de farklı düşünüyor. Şimşek'in bir süre önce BloombergHT televizyonunda yaptığı açıklamalar bunu

ispatalar nitelikte. Şimşek kafasındaki emek düşmanı ekonomi planlarını savunabilmek için gerçekleri çarpıtmaktan ve saçmalık düzeyine varan örnekler uydurmaktan da çekinmiyor.

İzledikleri ekonomi politikalarının ne kadar başarılı olduğunu anlatmaya çabalarlarken Şimşek şunları söyledi:

1- "Türkiye'de 1970'li yıllarda 70 dolar olan asgari ücret bugün 524 dolar."

2- "Gelişmekte olan ülkelerde en yüksek asgari ücret bizde. Türkiye'de asgari ücret düşük değildir. Asya'daki ülkelere, Endonezya, Filipinler, Tayland'a bakın, bir de Latin Amerika, Brezilya, Şili, Kolombiya, Avrupa'da Bulgaristan, Macaristan, ile karşılaştırın. Polonya hariç, gelişmekte olan ülkeler arasında en yüksek asgari ücret bizde."

3- "Asgari ücreti vergi dışında bıraktık. Bu sene bunun bütçeye maliyeti 670 milyar TL."

4- "Bu sene asgari ücret reel olarak artmış olacak."

Yalan ve çarpıtmalarla dolu bu sözlerin gerçeğine bakalım:

1- Asgari ücret bugün 1970'lerdekin-

den yüksek değil, tersine daha da kötü durumda. Bugün asgari ücretin yüksek olduğunu iddia edebilmek için yarım asır öncesiyle karşılaştırma yapmaya kalkışmak akıl karı değil. Şimşek'in bu çabası tam bir acizlik ifadesi.

Yarım asır öncesiyle böyle bir karşılaştırma yapacaksa bunu 54 yılda dünyada, ekonomide ve toplumda yaşanan değişimden bağımsız yapmak saçma olur. Bunları dikkate alarak hesap yaparsak da Şimşek'in saçmaladığı ve yalan söylediği ortaya çıkar.

Çünkü 1970 yılında kişi başına milli gelir 524 dolardı, bugün TÜİK'in 2024 yılı birinci çeyrek verilerine göre 13 bin 550 dolar. 54 yılda kişi başına gelir 25.9 kat artmış ama asgari ücret 7.5 kat artmış. Asgari ücretliler yarattıkları milli gelire göre 1970'teki düzeyi korumuş olsalardı bugün asgari ücretin bin 810 dolar olması gerekirdi. Yani son günlerdeki dolar kuruna göre asgari ücretin 59-60 bin lira dolayında olması gerekiyordu. Bugünkü asgari ücret bunun yüzde 30'u bile etmiyor.

2- Gelişmekte olan ülkeler arasın-

da en yüksek asgari ücretin Türkiye’de olduğu iddiasının da yarısı yalan, yarısı çarpıtma. Bu konuda uluslararası düzeyde verileri derleyen Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) en son 2022 yılı verilerine göre Şimşek’in saydığı ülkelerden Macaristan’da asgari ücret Türkiye’den yüksek. Ayrıca Türkiye ile kıyaslanan ülkelerden Romanya, Slovakya, Çekya, Slovenya gibi Avrupa ülkelerinde de asgari ücret Türkiye’den yüksek.

Buradaki asıl çarpıtma, asgari ücretin ücret sistemindeki yeri konusunda. Türkiye’de asgari ücret, emekçilere verilebilecek en düşük ücret değil, temel ücret niteliğinde. Türkiye’de ücretler asgari ücret etrafında toplanıyor, asgari ücret ortalama ücret rolü oynuyor.

Merkez Bankası uzmanlarının 2021 yılı TÜİK verileri ile yaptıkları bir araştırmanın sonuçlarına göre imalat sanayiinde ücretlerin yüzde 50.4’ü asgari ücretin altında veya asgari ücretin en fazla yüzde 10 üstünde. Asgari ücret altı ve yakınındaki ücretlerin oranı inşaatta yüzde 71.4’e, imalat sanayiinde yüzde 52’ye, tekstilde yüzde 57.4’e, giyimde yüzde 70.5’e, deride yüzde 69.7’ye, mobilyada yüzde 57.8’e, gıdada yüzde 67.1’e, toptan ve perakende ticarete yüzde 64.4’e, lokanta ve otelcilikte yüzde 73’e kadar çıkıyor.

Sonuç olarak Türkiye’deki asgari ücret diğer ülkelerle karşılaştırmada kullanılabilecek bir ölçü değil. Türkiye’deki ücretleri başka ülkelerle karşılaştıracaksak bunu ortalama ücretler ile yapmak gerek. Karşılaştırmayı ortalama ücretler ile yapınca Türkiye’deki ücretlerin Şimşek’in saydığı bütün ülkelerden çok daha düşük olduğu ortaya çıkıyor.

Konumuz asgari ücret olduğu için karşılaştırmaya asgari ücret alma olasılığı en düşük meslek sınıfı olan nitelik gerektirmeyen işlerden başlayalım. ILO verilerine göre Türkiye’de 2022 yılında nitelik gerektirmeyen işlerde ortalama aylık kazanç 301 dolar düzeyindeydi. ILO verilerine göre nitelik gerektirmeyen işlerde ortalama kazanç Güney Amerika ülkelerinden Meksika’da Türkiye’den yüzde 10, Arjantin’de yüzde 28, Şili’de yüzde 50 daha yüksek. Avrupa’da ise asgari ücreti Türkiye’den yüzde 30 daha düşük olan Bulgaristan’da nitelik gerektirmeyen işlerde ortalama kazanç Türkiye’den yüzde 89 daha yüksek. Asgari ücreti Türkiye’den yüzde 20 daha düşük olan Sırbistan’da nitelik gerektirmeyen işlerde ortalama kazanç Türkiye’den yüzde 20 daha yüksek. Asgari ücreti Türkiye’nin yüzde 47’si kadar olan Bosna Hersek’te nitelik gerektirmeyen işlerde ortalama kazanç Türkiye’nin 2.3 katı. Nitelik gerektirmeyen işlerde aylık ortalama kazanç Romanya’da Türkiye’nin 2.4 katı, Macaristan’da 2.5

katı, Polonya’da 2.9 katı, Slovakya’da 3.5 katı, Çekya ve Hırvatistan’da 4.3 katı. Nitelik gerektirmeyen işlerde aylık ortalama kazanç Güney Amerika ülkelerinden Meksika’da Türkiye’den yüzde 10, Arjantin’de yüzde 28, Şili’de yüzde 50, Uruguay’da yüzde 110 daha yüksek.

Sadece en düşük ücreti alan nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların kazancını değil de genel ortalama ücretleri karşılaştırdığımızda da tüm veriler Mehmet Şimşek’i yalanlıyor.

Asgari ücreti Türkiye’den daha düşük olan Bulgaristan’da ortalama kazanç tarım sektöründe Türkiye’den yüzde 166, inşaat sektöründe yüzde 143, imalat sanayiinde yüzde 136 daha yüksek. Asgari ücreti Türkiye’den yüzde 20 daha düşük olan Sırbistan’da ortalama kazanç imalat sanayiinde Türkiye’den yüzde 38, tarım sektöründe yüzde 97, inşaat sektöründe yüzde 85, madencilikte yüzde 56 daha yüksek. Asgari ücreti Türkiye’den yüzde 53 daha düşük olan Bosna Hersek’te ortalama kazanç, imalat sanayi ve madencilikte Türkiye’nin 2 katı, inşaatta 2.7 katı ve tarımda 3 katı düzeyde.

Mehmet Şimşek’in karşılaştırma yaptığı diğer ülkeler için de durum farklı değil.

Asgari ücreti Türkiye’nin ancak yüzde 38’i kadar olan Brezilya’da emekçilerin elde ettiği ortalama kazanç, Türkiye’den tarımda yüzde 18, inşaatta yüzde 20, madencilikte yüzde 68, imalat sanayiinde yüzde 38 daha yüksek.

Türkiye’nin karşılaştırıldığı Güney Amerika ülkelerinden Meksika’da emekçilerin elde ettiği ortalama aylık kazanç, Türkiye’den tarım sektöründe yüzde 36, inşaatta yüzde 48, madencilikte yüzde 42, imalat sanayiinde yüzde 38 daha yüksek. Şili’de ise ortalama kazançlar Türkiye’ye göre tarım sektöründe yüzde 126, inşaatta yüzde 133, madencilikte yüzde 177, imalat sanayiinde yüzde 116 daha yüksek.

Avrupa’da Türkiye’nin karşılaştırıldığı ülkeler arasında yer alan Macaristan ve Romanya’da asgari ücret Türkiye’den sadece yüzde 6 daha yüksek. Buna karşın Macaristan’da emekçilerin elde ettiği ortalama aylık kazanç, Türkiye’nin tarım sektöründe 3.44 katı, inşaatta 2.96 katı, imalat sanayiinde 2.74 katı düzeyde. Romanya’da aylık ortalama kazançlar tarım sektöründe Türkiye’nin 3.39 katı, inşaatta 3.38 katı, imalat sanayiinde 2.54 katı düzeyde. Türkiye’nin karşılaştırıldığı bir diğer Avrupa ülkesi olan Polonya’da emekçilerin eline geçen ortalama kazanç tarım sektöründe Türkiye’nin 4.86 katı, inşaatta 4 katı, imalat sanayiinde 3.54 katı.

ILO verileri içerisinde kısa bir gezinti bile Mehmet Şimşek’in gerçekleri gizle-

mek için nasıl kıvrandığını, yalan ve çarpıtmalara başvurduğunu ortaya koyuyor.

3- Mehmet Şimşek, “Asgari ücreti vergi dışında bıraktık. Bu sene bunun bütçeye maliyeti 670 milyar TL” derken de gerçekleri farklı göstermeye çalışarak, işçi sınıfını hedef alan yeni saldırıları mazur göstermeye kalkışıyor. Mehmet Şimşek, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasıyla işçilerin cebine 670 milyar TL aktarılmış gibi bir hava yaratmaya çalışıyor. Birincisi asgari ücret vergi dışı bırakılırken, bu vergi farkı net ücretlere olduğu gibi aktarılmadı. Tersine bu operasyon brüt ücretin daha az artırılmasının bir aracı olarak kullanıldı. Bu değişiklikten ancak toplu sözleşme imzalayabilen sınırlı sayıdaki işçi yararlandı. Dolayısıyla uygulamada işçilerin gelirini artıran değil, esas olarak kapitalistlerin yükünü azaltan bir operasyon oldu. Şimşek’in sözünü ettiği 670 milyar TL’nin aslan payı patronların kasasına akıtıldı. Şimşek’in söylediği doğru olsa bile bu miktar, patronlardan alınması gerekirken “vergi harcaması” adı altında onlara bırakılan 2.2 trilyon TL’nin üçte birinden bile daha az.

4- Şimşek’in “Bu sene asgari ücret reel olarak artmış olacak” derken yaptığı hesap basit bir hesap değil. Bu hesabın arkasında işçi sınıfına ağır bir saldırı planı var. Şimşek bu hesabı “Asgari ücret yılbaşında yüzde 49 arttı. İlk 6 ayda enflasyon yüzde 20’lerde olacak. Yıl sonunda enflasyon piyasanın beklediği gibi olsa bile yüzde 42-43’lerde olacak” sözleriyle açıklıyor.

Buradaki mantık, ücret artışlarının gerçekleşen enflasyona göre değil, hükümetin hedef diye ilan ettiği enflasyon oranına göre artırılmasına dayanıyor. IMF programlarının demirbaşı olan bu hesap, içerideki ve dışarıdaki tüm sermaye gruplarının hararetle gerçekleşmesini istedikleri bir plan. Küresel sermayenin müfettişi kredi derecelendirme kuruluşları ücret artışlarının sadece hedeflenen enflasyon ile sınırlı tutulmasını değil, enflasyon farkı ödemelerinin de kaldırılmasını öneriyorlar. Mehmet Şimşek de enflasyonla mücadele bahanesini göstererek bu süreçte enflasyon farkının da uygulanmaması gerektiğini savunuyor.

Şimşek’in yaptığı bu hesap, kafasındaki planı da ortaya koyuyor: Temmuz ayında asgari ücrette bir enflasyon düzeltilmesi yapılmasına kapıları kapatan Saray rejimi, yılbaşındaki asgari ücret artış oranını da kendi belirlediği 2025 enflasyon hedefi ile sınırlı tutmayı planlıyor. Merkez Bankası’nın son enflasyon raporuna göre 2025 yılı enflasyon tahmi-

ni yüzde 14.

Yani Mehmet Şimşek’in ve Erdoğan iktidarının kafasındaki plan, 2024 enflasyonu ne olursa olsun yılbaşında asgari ücreti sadece yüzde 14 artırmak ve yıl içinde ikinci bir artışa kesinlikle gitmemek. Sermaye sınıfının ağızını sulandıran bu plan aynı zamanda kredi derecelendirme kuruluşlarının yeni not artışı için ortaya koydukları şartlardan birisi.

Asgari ücret artışının böylesine düşük tutulması, sadece asgari ücretlileri etkilemeyecek. Türkiye’de genel ücretler asgari ücret etrafında yoğunlaştığı ve ücret artışları asgari ücretteki artış oranına göre belirlendiği için işçi sınıfının tamamına yönelik bir saldırı olacak.

Bu planın bir uzantısı da mevcut kamu toplu sözleşmelerinin yenilenme zamanı geldiğinde enflasyon farkı uygulamasını sonlandırmak olacak.

Planın emekli maaşları cephesindeki hazırlıkları ise tam gaz ilerliyor. Tatil dönüğü Meclis’in ilk gündem maddelerinden birisi emeklilik yasalarındaki değişiklikler olacak. AKP ve Saray çevrelerinden sıran ilk bilgilere göre Erdoğan yönetimi, emeklilik yaşını kadınlarda 58’den 60’a, erkeklerde 60’tan 65’e yükseltmeye hazırlanıyor. Yasalardaki değişikliğin en vurucu yanlarından birisi de maaş bağlama oranlarının düşürülmesi olacak. Sonuç olarak çalışanlar daha çok prim ödeyecek, ama daha düşük emekli maaşı alacaklar.

Bunlara ek olarak emekli maaşlarında bir asgari sınır olmayacak. Emekli maaşları, her emeklinin ödediği prim miktarına göre belirlenecek ve bu miktar ne kadar düşük olursa olsun artırılmayacak, ek bir ödeme yapılmayacak. Maaşı çok düşük olan emeklilere, geçim durumları tek tek tespit edilerek buna göre bir miktar sosyal yardım verilecek. Bu da maaş gibi garantili ve düzenli bir gelir olmayacak.

Bu plan sadece emeklilerin geçim koşullarını son derecede zorlaştırmakla kalmayacak, aktif çalışanları da gelecekteki düşük emekli maaşlarını telafi etmek için özel emeklilik sigortalarına katılmaya zorlayacak. Bu düzen sigorta şirketleri için dev bir pazar yaratırken, emekçileri maaşlarının önemli bir bölümünü özel sigortaya ayırmak zorunda bırakarak geçim koşullarının daha da kötüleşmesine yol açacak.

Tüm bu veriler, Saray rejiminin dört koldan işçi sınıfına karşı nasıl da azgın bir saldırı dalgasına hazırlandığını gözler önüne seriyor. Bu saldırı dalgasının ancak işçi sınıfının her düzeyde örgütlenmesi, birliği, dayanışması ve her mevzide dişe diş mücadelesiyle püskürtülebileceği de aşikardır.

Elektrik şirketlerine kâr, emekçiye ölüm!

En basit doğa olaylarının felakete dönüşmesinden dolayı emekçiler her mevsim ölümden ölüme savruluyorlar. Yaşanan felaketlerin esas sorumluları ise kâra doymayan kapitalistler ve olası doğa olaylarına karşı hiçbir önlem almayan AKP-MHP rejimidir. Bu işleyişin aracı olan rant politikaları; bir yandan Kaz Dağları'nda, Akbelen'de, Salda Gölü'nde olduğu gibi ekolojik yıkıma yol açarken, diğer yandan İliç, Soma gibi korkunç iş cinayetlerine neden oldu. Ancak sorunlar bununla bitmiyor; listeye orman yangınları, sel, deprem gibi olaylarda on binlerce kişinin ölüm ve yıkımına neden olan "felaketler" ekleniyor. Son dönemde artan ölümler ise bakımsız bırakılan elektrik iletim hatlarından kaynaklandı.

İçinde bulunduğumuz çağın önemli enerji kaynaklarından biri olan elektrik, ülkemizde üretiminden dağıtımına kadar büyük bir "rant, kâr, ölüm" alanına dönüşmüş dudumdur. Elektrik şirketleri, Saray rejiminin sağladığı olanaklarla hızla büyürken emekçilerin sırtındaki elektrik yükü kat be kat artırıldı. 2008'li yıllardan itibaren AKP rejiminin elektriği özelleştirmesi, geline yerde emekçilere ölüm ve sürekli artırılan fiyatlar nedeniyle fahiş faturalar olarak yansıyor.

ÜRETEN DE DAĞITAN DA KULLANAN DA GÜVENDE DEĞİL

Erişilebilir, nitelikli ve ücretsiz enerji emekçiler için haktır. Ancak 1980 sonrası hız verilen neoliberal politikaların en pervasız uygulayıcısı AKP iktidarı döneminde enerji alanı alabildiğine özelleştirildi. Kamu kaynakları yap-işlet-devret modeliyle kapitalistlerin talanına açıldı. Elektrik santralleri ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi ve tekelleşmesi sonucu bu alandaki kamu payı en alta çekildi. Elektrik üretiminde 1990'ların ortalarına kadar yüzde 90'larda seyreden kamu payı, 2023'de yüzde 13,5'e kadar düşürüldü. Böylece kamusal olması gereken elektrik üretimi sermayedarların insafına terk edildi. Ancak neoliberal politikalar, işletmenin salt kamudan özel sektöre devredilmesinden ibaret değil. Neoliberal "dönüşüm" aynı zamanda kamu hizmetlerinin şirketler arasında paylaşılmasını, kaynakların yabancı sermayeye açılmasını dolayısıyla bağımlılığı, doğanın sınırsız talanını ve rantın genişleme-

sini de beraberinde getirir.

Kâra dayalı işleyişin egemen olduğu kapitalist düzende elektrik, üretim aşamasından itibaren doğaya ve canlıların yaşamına zarar veriyor. Özellikle AKP'li yıllarda çıkarılan yasalar ve düzenlemelerle doğa sermayenin sınırsız yağmasına açıldı. Yasalarda yapılan düzenlemelerle doğal yaşam alanları üzerine santral kurmak kolaylaştırıldı. Söz konusu santraller hem işletildiği süre boyunca hem ömrünü tamamlamasının ardından doğaya geri dönüşsüz zararlar vermeye, yaşam alanlarını yok etmeye devam ediyor.

Özelleştirme saldırısının bu alanda çalışan işçiler ve elektriği kullanan emekçiler açısından da yıkıcı ve ölümcül sonuçları artmıştır.

Elektriğin özelleştirilmesi 2001'de EPDK'nın kurulması ile başladı, 2008'de TÜSİAD'ın "Türkiye'de Elektrik Piyasası Özelleştirme Önerileri" başlıklı raporuyla AKP iktidarına yaptığı çağrının ardından hızlandırıldı. Böylece elektrik dağıtımı 21 bölgede 14 şirket arasında pay edildi. 14 şirketin altında ise onlarca taşeron şirket bulunuyor. Elektrik dağıtımı İŞİG mevzuatında "çok tehlikeli iş" grubunda yer

almasına rağmen taşeronlaştırma birçok hak gaspını da beraberinde getirdi. İş güvenliği önlemlerinin alınmaması, çalışma saatlerinin uzatılması, düşük ücretler, sendikasıızlaştırma, iş güvencesinin yok edilmesi gibi saldırılar işçileri iş cinayetlerine ve sefaletle mahkûm etti.

Şirketler düşük maliyetle yüksek kâr elde ederken, Saray rejimi de sınırsız olanakları şirketlerin önüne seriyor. Vergi borçları siliniyor, teşvik ödemeleri veriliyor, kölece çalışma koşullarına zemin hazırlanıyor, bakım-denetim-onarım yapılmıyor vb...

Bu yağmanın yükünü çeken emekçiler fahiş elektrik faturaları ile boğuşuyor. Faturalardaki ayrıntılara bakıldığında enerji tüketiminden çok elektrik dağıtımı, kayıp-kaçak bedeli vb. başlıklar altında şirketlerin bir "soygun çarkı" kurdukları görülecektir. Faturaların yalnızca yüzde 23,8'i enerji bedelinden, yüzde 65,9'u dağıtım bedelinden oluşuyor. Şirketler 50 kuruşun altında bir bedelle temin ettikleri birim elektrik enerjisini 1,36 liraya tüketiciye ulaştırıyor.

Emekçiler elektrikte özelleştirmenin faturasını sadece fahiş faturalarla öde-

miyor. Günler süren elektrik kesintileri, elektrik hattından kaynaklanan yangınlar, açıkta bırakılan kablolar yüzünden meydana gelen ölümlerle de ödüyor. Onlarca şirket olmasından ve denetimsizlikten dolayı yaşanan ölümlerin ya da kazaların sorumluları AKP-MHP rejimi tarafından korunuyor ya da gizleniyor.

YAŞAMAK İÇİN RANTA GEÇİT VERME!

Doğayı sınırsız olarak sermayenin yağmasına açan ve önlenilecek ölümleri seyreden Saray rejimi, bu cüreti işçi ve emekçilerin hala bu politikalara karşı sessiz kalmasından alıyor. Her yıl rutin olarak yaşanan orman yangınları, her yağmurda enkaza dönüşen evler, her depremde yaşanan büyük can kayıplarını önlemenin koşulları var. Oysa insan yaşamını da doğayı da hiçe sayan kapitalistler ve onları temsil eden Saray rejimi etrafa ölüm saçıyor. Doğa olaylarının felakete dönüşmemesi için hem ranta, talana, yağmaya karşı hem de ölüm çarklarını döndüren vahşi kapitalizme karşı mücadeleyi yükseltmeye!

Suriye ile “normalleşme” mi?

E. Bahri

Erdoğan'ın son dönemde yaptığı açıklamalar, Suriye-Türkiye ilişkilerinin “normalleşme” sürecine gireceğine dair tartışma ve spekülasyonlara vesile oldu. 2011'den Suriye'ye ve Esad'a düşmanlık yapan Erdoğan için 180 derece dönüşler yapma kıvraklığı sıradan bir olaydır. Sermaye sınıfını temsil eden bir siyasetçinin sırtında ilke, değer, kural gibi “manevi yükler” olmayınca bir o yana bir bu yana dönmekten hiçbir zorluk yoktur. Tersine, AKP şefi tipi siyasetçiler dün hakaretler yağdırdıkları kişilerin ayağına gitmekte zorlanmak bir yana, bunu övgü vesilesi bile yapabilirler.

Sermaye adına siyaset yapanlar bu “meziyeti” temsil ettikleri sınıfın tarih karşısındaki koyu gericiliği ve yozlaşmasından alıyorlar. Bu konuda uçlarda dolaşanlar arasında dinci gerici/şoven ırkçılık üzerinden siyaset yapanların başı çekmesi de bir vakadır.

Suriye ile ilişkileri düzeltmekten söz eden Erdoğan'ın Esad'a dair söylemini değiştirmesi kimseyi şaşırtmış görünmüyor. Zira siyasal İslamcı siyasetçilerin “numunesi” kabul edilen Erdoğan'ın U dönüşü yaparken sergilediği “kıvraklık” bir yenilik taşıyor. Çünkü bunu daha önce defalarca yapmıştı. Buna karşın Suriye ile barışmak kolayından ulaşılabilecek bir hedef değil. Zorluk Esad ya da Suriye yönetiminden gelmiyor. Erdoğan ve temsil ettiği kapitalist sınıfın yayılmacı hevesleri, halen en ciddi engel olarak ortada duruyor. Buna Kürt halkına düşmanlık, 2011'den beri beslenen cihatçı terör örgütlerine mensup 100 binden fazla tetikçinin yaratabileceği sorunları da eklemek gerekiyor.

Erdoğan'ın Esad'a doğrudan “barışalım” diye çağrı yapması, bu konuda samimi olduğu anlamına gelmiyor. Zira Suriye'nin yıkılıp yıkılmasında en ağır suçu sırtında taşımasına rağmen, bu komşu ülkenin topraklarının bir kısmını ilhak etme hevesinden vaz geçmiş değil. Suriye'ye karşı izlenen küstahça, saldırgan, yayılmacı politikalar döne döne iflas etmesine rağmen bu ucube politikalar terk edilmiyor. Öte yandan bölgede güç dengelerinin değişme sürecinde olması Suriye'ye karşı ilkel düşmanlığı sürdürmeyi zorlaştırıyor.

Türk sermaye devletini yöneten dinci-gerici şeflerin her biri bir telden çalışıyor. Örneğin Erdoğan “hadi artık barışalım” lafları ederken, MİT şefi iken Dışişleri Bakanı koltuğuna oturtulan Hakan Fidan cihatçı teröre devam konusunda duruşumuz sağlamdır diye vaazlar veriyor.

Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Fay-sal bin Farhan El Suud ile ortak basın toplantısı düzenleyen Fidan, Türkiye'nin Suriye muhalefetiyle ilgili görüşlerinin değiştiği yönündeki iddialara yanıt verirken, “Biz Suriye muhalifleriyle ilgili durduğumuz yeri değiştirmiyoruz...” ifadelerini kullandı. Aynı basın toplantısında Suriye ile normalleşme konusuna da değinen Fidan, “Cumhurbaşkanı'mızın barış çağrısı umarım karşılık bulur” lafları etmeyi de ihmal etmedi.

Saray rejiminin görevlisi olan Fidan'ın bu lafları etmesi tesadüf değil. Görüntü de AKP şefinden farklı telden çılsa da dile getirdiği rejimin yayılmacı politikasının devam edeceğinin ilanıdır. Bu zihniyetle Suriye ile barış ya da normalleşme olması söz konusu bile olamaz. Zira Suriye yönetiminin temel talepleri küstahça bir tutumla yok sayılıyor. Buna karşın “barışalım” diye çağrılar yapılması, riya-karlığa dayalı pişkinlikle işlerin yürütülebileceği var sayımına dayanıyor. Oysa bu tür sahtekarlıklarla “dış politika gemisi-

nin yürümediği” defalarca görülmüştür. AKP şefinin bu noktada Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e güvendi anlaşıyor. Vurgulamak gerekiyor ki, saray rejimi sahtekarlıkta ısrar ettiği sürece ne Putin ne başkası Erdoğan'ın heveslerine ulaşmasını sağlayabilir.

Türkiye-Suriye ilişkilerinin “normalleşmesi”, bu bağlamda Esad-Erdoğan buluşmasının gerçekleşmesi için Putin yönetiminin çaba harcadığı bir gerçek. Nitekim konuya dair bir soruya yanıt veren Kremlin sözcüsü Dmitry Peskov şu ifadeleri kullandı: “Türkiye ve Suriye arasında çeşitli düzeylerde belli temasların organize edilmesi gündemimizde. Birçok ülke, elbette bölgede önemli bir rol üstlenen Rusya da iki ülkenin ilişki kurmasına yardımcı olmak istiyor. Bu tüm bölge için önemli.”

Rusya'nın da katkılarıyla taraflar arasında görüşmeler yapılmıştı. Erdoğan, seçimlerde malzeme olabileceğini var sayarak, Esad'la görüşmek için hazır bekledi. Putin'in de bu yönde çaba harcadığı bilgisi basına yansımıştı. Ancak Esad, ülkesinin yıkımında kritik bir rol oynayan Erdoğan'ın seçim propagandasına destek vermeyi, Putin'in telkinlerine rağmen reddetti.

Göründüğü kadarıyla her şeye rağ-

men taraflar arasında görüşmelerin Irak'ın başkenti Bağdat'ta başlayacak. Nitekim alt düzey görüşmeler daha önce de yapılmıştı. Ancak bu görüşmelerle Türkiye-Suriye ilişkilerinin normalleştirilmesi mümkün değil. Bunun olabilmesi için çantalarında kabarık suç dosyaları bulunanların yayılmacılıkta ısrardan vaz geçmeleri gerekiyor. Zira sorun tam bu noktada belirginleşiyor.

Suriye halen ABD ile Türkiye'nin işgalleri, siyonist İsrail'in sık sık tekrarladığı hava bombardımanları ve cihatçı terör örgütlerinin saldırıları kısılcında bulunuyor. ABD'nin uyguladığı ambargo ekonomik açıdan Suriye'yi adeta boğuyor. Petrol ve doğalgaz kaynaklarının ise ABD işgal güçleri ile PYD'nin kontrolünde olması ekonomik sorunu daha da derinleştiriyor. Bu sıkışıklık içinde bulunan Suriye yönetimi ve Esad, elbette Türkiye ile ilişkileri normalleştirmek istiyor. Esad'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri/TSK'nin işgal ettiği bölgelerden çekilmesi ve cihatçı terör örgütlerine verilen desteğin kesilmesi halinde Erdoğan'la görüşebileceğini söylemesi, ilişkileri normalleştirmeye verilen öneme işaret ediyor. Sarayın Dışişleri Bakanı Hakan Fidan “cihatçı terör örgütlerine verdiğimiz destek aynen devam edecek” diye vaaz verdiği sürece normalleşme yönünde ciddi adımları atılması olası görünmüyor.

Konuya dair konuşmasında 2011 yılı öncesine dönülmesinden söz eden Esad, Türkiye'nin Suriye'ye karşı düşmanca bir politika izlemesinden dolayı ilişkilerin bozulduğunu hatırlatıyor. İlişkilerin normalleşmesi için ise bu politikanın terk edilmesi gerektiğine işaret ediyor. Bu kadarını, muhtemelen daha fazlasını AKP şefi ile müritleri de biliyor elbet. Hal böyleyken saray rejiminin, iler-tutar tarafı olmayan “işgal kuvvetlerimiz Suriye'den çekilmeyecek, cihatçı teröre verdiğimiz destek devam edecek ama yine de gelin normalleşelim” tutumu devam ediyor. Bu ise, AKP-MHP rejiminin normalleşmeyi değil işgali ve cihatçı teröre desteği tercih ettiğinin ilanıdır.

Rejimin dayattığı acı reçetelerin panzehri:

Birleşik, kitlesele, örgütlü mücadele!

“Ekende yok biçende yok, yiyende ortak Osmanlı!”. Osmanlı döneminden kalma bu halk deyişinde halkın yoksulluğuna, dönemin sosyo-ekonomisine ve Osmanlı’nın emekçileri sefaletle mahkum eden ağır vergi politikalarına gönderme yapılmıştır. Osmanlı döneminde özellikle yoksul köylülerden alınan %10’luk “öşür vergisi” devletin en büyük gelir kalemlerinden birisidir. Bu vergi oranının Osmanlı’nın sonlarına doğru kimi zaman %50 düzeyine kadar çıktığı da görülmüştür. Osmanlı tarihi boyunca yoksul halk ve köylülerden haksız yere toplanan vergi ve haraçlara karşı gösterilen tepki ve isyanlar, bunun gibi pek çok deyiş ve nefesle anlatılagelmıştır.

Günümüzün AKP-MHP iktidarı ve bilumum sermaye politikacıları için de oldukça manidar olan bu deyiş, Osmanlı’dan günümüze egemen sınıfların sömürü politikasındaki vahşiliklerin benzerliğine işaret etmektedir. Bugün işçi-emekçiler ve yoksul kitleleri yok sayarak, sömürücü kapitalist sınıf için her türlü imtiyazı sağlayan kapitalist devlet mekanizması, kriz dönemlerinde ise “hepimiz aynı gemideyiz” yalanına yaslanarak “ortaklaşmadan ve fedakarlıktan” dem vurur. İşte bugün de benzer bir yönlemlerle, Orta Vadeli Program (OVP) adı altında yeni bir saldırı ve soygun politikası

uyguluyor, krizin faturasını milyonlarca işçi ve emekçinin sırtına yıkmak istiyorlar. Sermaye devletinin Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve temsil ettiği kapitalistler için kurtuluş, işçi-emekçi ve yoksullar için ise “acı reçete” olan Orta Vadeli Programın içinden “vergiyi tabana yayma”, “kemer sıkma” ve kamuda tasarruf paketi çıktı. Bu saldırı programına, ilk elden vergi zamları ve kamuda tasarrufla başlandı. Milli gelirin yaklaşık %70’ine tekabül eden ve geniş yığınlardan toplanan dolaylı vergilere zam yapıldı. Öte yandan, kamudan toplanan vergilerin kamuya harcanmasıyla kısıtlama getirildi.

Orta Vadeli Program milyonların üzerine “kemer sıkma” politikaları ve “tasarruf planları” ile karabasan gibi çökerken, kapitalistleri teğet geçerek vergi afları ve teşviklerle yeni rant alanları açtı. İstanbul Sanayi Odası (İSO) geçtiğimiz günlerde 500 büyük sanayi kuruluşunu açıkladı. Yayımlanan belgelerdeki verilere bakıldığında bu şirketlerin faaliyet kârı yaklaşık 1 trilyon liraya ulaşmış durumda. Öyle ki

bu şirketler her bir işçi üzerinden yıllık ortalama 1 Milyon 166 bin lira kazanç sağlamışlar.

AFAD dahil pek çok kurumun bütçesinde kesintiye gidilirken, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kurumlarda herhangi bir tasarrufa gidilmemesi, saatte yaklaşık 81 asgari ücrete tekabül eden sarayın harcamalarında herhangi bir kısıtlama yapılmaması, danışmanların, müdürlerin, müdür yardımcılarının ve kendilerine bağlı pek çok kişinin çift ya da daha fazla maaş alması tasarruf planlarına dahil edilmiyor. Bu gerçekler bile tek başına, kendi şatafatları ve büyük şirketlerin olağan üstü kâr rekorları kırmalarını hasır altı ederek “OVP programı ve vergiyi tabana yayma” politikasının tamamen işçi-emekçiler ile geniş yığınların sırtına yüklendiğinin kanıtıdır.

Milyonlarca kişi asgari ücret ile geçinmeye çalışırken “defalarca söyledik,

zam olmayacak” diyecek kadar küstahlaşanlar kendilerine ve yandaşlarına zam yaparken tasarrufu akıllarına bile getirmiyorlar. Sermaye devletinin Hazine ve Maliye bakanı Mehmet Şimşek geçtiğimiz günlerde maaşına 49 bin lira, Çalışma Bakanı Vedat Işıkhan ise 29 bin lira zam aldı. Asgari ücret açlık sınırının dahi altında iken “Türkiye’de asgari ücret düşük değildir” diyerek işçilerle küstahça dalga geçen ekonomi bakanı Mehmet Şimşek, emekli maaşı ile birlikte 1 ayda toplam 17 asgari ücretlinin maaşını tek başına alacak.

“İtibardan tasarruf olmaz” diyerek sırça köşklerde yaşayıp milyonluk lüks arabalarla poz veren, fakat öte taraftan krizin faturasını milyonların sırtına yıkmak için kırk takla atan yozlaşmış bürokratlar takımının, bu denli pervasız bir şekilde saldırıları hayata geçirebilmelerinin esas sebeplerden biri, işçi sınıfı ve geniş emekçi yığınların örgütsüzlüğüdür. Orta Vadeli Program ve azgınca sömürünün karşısına sınıf cephesinden henüz ciddi bir karşı koyuşun olmaması ise gelinen aşamada saldırıların daha da pervasız devam etmesine yol açacaktır. Sermaye devletinin acı reçetelerine karşı tek etkili panzehir, işçi sınıfının ve emekçilerin örgütlü mücadeleyi yükseltmesidir.

K. TORLAK

Düzen partilerinin normali: Omurgasızlık

“Normalleşme” sözü 31 Mart yerel seçimleri sonrası düzen siyasetinde sıklıkla kullanılır bir hal aldı. “Normalleşmeyle” birlikte düzen partilerindeki omurgasızlık daha dikkat çekici bir şekilde görünür oldu. Omurgasızlıklarını artık gizleyemiyorlar. Öte yanda gizlemeye de gerek duymuyorlar. Kıbrıs’ta birbirine hal hatır soran ve oldukça samimi pozlar veren Özel, Erdoğan ve Bahçeli, ola ki o an çay içseler ve oradan ayrılırsalar, çay bardağı bile soğumadan neredeyse birbirlerine küfrederek gibi ithamlarda bulunurlar. Buna benzer örnekler o kadar çoğaldı ki, artık bu omurgasızlık görüntüleri mide bulandırıcı düzeye ulaştı.

Tabloya sınıfsal perspektifle bakıldığında, durum sadece omurgasızlıkla tanımlanacaktır. Ama sınıfsal perspek-

tifle baktığımızda, hepsi de burjuvazinin temsilcileri olarak sistemin çıkarlarını korumakta oldukça tutarlılar. Kimi bunda daha başarılı, kimi başarısız. Aralarındaki tek fark aslında bu.

AKP alternatifsiz denecek kadar “başarılı”. Bu “başarısını” sınıf perspektifiyle bakıldığında gözle görülebilen ahlaksızlığına borçlu. AKP’ye oy veren halk değil ama AKP’nin başında olanlar ve adı AKP’li olmasa da (vali gibi) tipik AKP’liler para kazanmanın sınırlarını alabildiğine zorluyorlar. Tabi bunu yaparken yandaş olsun, olmasın sermayenin çıkarlarını gözeterek yapıyorlar.

İhaleler, rüşvetler AKP’lilere yetmediği için çete işleri yapıyorlar. Süleyman Soylu bu yanı sıra çete elebaşısı denecek bir AKP’li. Ayhan Bora Kaplan’ın yaka-

lanma şovu ve sonrasında onu yakalayan polislerin tutuklanması vb. polisin içerisinde süren çete savaşının sadece görünen yüzü.

Öte yandan, iktidarın küçük ama etkin ortağı MHP’nin devlet bürokrasisinde tuttuğu yerin, AKP’yi rahatsız ettiğinin ipuçları fazlasıyla var. “Normalleşme” adımları da bu süreçte atıldı. MHP’ye vazgeçilmez değilsin mesajı verilmek istendi, ki aynı yoğunlukta olmasa bile bu devam ediyor. Özgür Özel’in Sabah Gazetesi’nden Yavuz Donat’la yaptığı röportaj da, burjuva medya tarafından “normalleşme” kategorisi içinde işlendi. “Bıçaklar çekilmiş” görüntüsü verilirken AKP’nin yayın organından farksız yandaş medyada böyle bir röportaj (Özel’in neler söylediğinden bağım-

sız, Özel’le röportaj yapılması) “normalleşme” oyununun bir parçasıdır.

Tuğrul Türkeş’in Osman Kavala başta olmak üzere 4 Gezi davası tutuklusuyla görüşme talebi, talebin gecikmeli de olsa Adalet Bakanlığı tarafından kabulü de “normalleşme” oyununun parçasıdır. Mesaj ise net olarak MHP’ye yöneliktir. Erdoğan bu konuda hala tek söz etmedi. MHP birkaç karşı söylemin ötesine geçmezse gereken ayarı almış demek olur AKP için. Yeni ayarla ortaklık devam eder.

Düzen partileri tepişirken, ya da “normalleşirken” ezilen ve sömürülen bir kez daha işçiler ve emekçiler oluyor ve örgütlenip karşı koymazsa olacak da. İşçi emekçiler için alternatif, düzen partilerinin peşine takılmak değildir. İşçi, emekçilerin tek bir alternatifi var. O da kendi örgütlü mücadelesini güçlendirmek ve ileriye taşımaktır.

H. ORTAKÇI

Yerel yönetimlere saldırı hazırlığı ve gerçekler!

Yeni dönemde sermaye düzenin düzenine CHP'nin geçebileceğine dair emareler çoğalıyor. Düzen cephesinde yaşanan bu değişimin temel dinamiği emeğin toplumsal kesimlerini koyu bir sefaletle iten iktidarın ekonomik ve sosyal yıkım politikalarıdır.

AKP-MHP iktidarı ekonomik krizin faturasını bir kez daha işçi ve emekçilere yıkmak için mesai yapıyor. Pervasız olduğu kadar uğursuz da olan bu mesai, işçi ve emekçilerin öfkesini ve tepkisini büyütüyor. Ekonomik ve sosyal yıkımın kıskacındaki işçiler, emekçiler, emekliler giderek AKP iktidarından kopuyor. Bu nedenle iktidarın toplumsal desteği eriyor.

31 Mart'ta yapılan yerel seçim AKP-MHP rejiminin toplumsal desteğindeki erimeye ışık tuttu. İktidar koalisyonunu oluşturan partiler güç kaybederken düzen muhalefetine temsilcisi CHP güçlendi. Ekonomik ve sosyal yıkımın yükü altında ezilen işçi ve emekçiler AKP-MHP koalisyonuna kırmızı kart gösterince CHP birinci parti oldu.

Oy desteğinde yaşanan erimenin ve kitlelerin artan tepkisinin farkında olan AKP, kaybettiği desteği yeniden kazanabilmek için CHP'nin artan gücünü zayıflatmak istiyor. Bu kirli yöntemle ömrünü uzatabileceğini var sayıyor.

CHP'yi güçten düşürme adımlarından birisi sokak hayvanlarını toplu şekilde katletme yasasıdır. Yasaya eklediği bir madde ile belediyeleri hayvan katliamının parçası haline getirmek isteyen AKP-MHP rejiminin asıl amacı, hayvan katliamı yasasının parçası olmayacağını açıklayan CHP'yi hayvan kıyımında suç ortağı haline getirmektir.

CHP'li belediye başkanları bu kumpasaya düşerse kitlelerin tepkisinden payını alacak. Bu ise düzenin birinci partisi olan CHP'nin emekçilerle karşı karşıya gelmesi anlamına gelecek. Olayların böyle seyretmesi ve saray rejiminin kirli oyununu bozmaması durumunda CHP'nin oy oranında düşüş yaşanması sürpriz olmayacak.

AKP-MHP koalisyonunun ikinci kirli adımı ise belediye belediyelerin gelirlerini azaltmak oldu. CHP'nin son seçimlerde kazandığı belediyeler AKP tarafından yağmalanmış, tam bir borç batağına itilmişti. Buna rağmen AKP şefi Tayyip Erdoğan, "borçları tahsil etmek" adı altında

31.03.2024 TARİHİ İTİBARIYLA ALDIĞIMIZ BORÇLAR	
440.867.195,03	
334.893.408,32	
212.171.357,19	
45.603.230,39	
33.845.828,90	
22.839.190,81	
15.136.669,05	
12.844.951,86	
9.870.490,89	
3.867.826,22	
2.186.931,31	
TOPLAM BORÇ	1.338.677.771,48
ARLARININ BORÇUN ÖDEME AŞAMASINDA HESAP EDİLECEĞİNDEN TUTARLAR BORCA DAHİL EDİLMEMİŞTİR.	
İNLE ŞEFFAF BİR ŞEKİLDE PAYLAŞTIĞIMIZ BORÇ BİLGİSİ İÇİN ENDİŞE ETMEYİN.	
ANLA BAŞLA ÇALIŞMALARIMIZA DEVAM EDECEĞİZ.	

GİRESUN BELEDİYE GÜNCEL BORÇ DURU	
31.03.2024 TARİHİ İTİBARI İ	
BORÇLARIMIZ	
İLLER BANKASI KREDİSİ ANAPARA	109.000
İLLER BANKASI KREDİSİ FAİZ	37.800
ÖZEL-KAMU BANKALARI KREDİ ANAPARA	180.550
ÖZEL-KAMU BANKALARI KREDİ FAİZ	78.500
VERGİ BORCU FAİZ DAHİL	56.08
(TAPILANDIRILMIŞ VE VADESİ GEÇMİŞ TÜM BORÇLAR)	
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BORCU FAİZ DAHİL	62.000
(TAPILANDIRILMIŞ VE VADESİ GEÇMİŞ TÜM BORÇLAR)	
AKSA ELEKTRİK VADESİ GEÇMİŞ TOPLAM	30.900
KESİLEN ÇEKLER	184.500
DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	13.850
DIĞER EMANETLER	11.000
KAMU PAYLARI BORCU	3.500
GEÇMİŞ YILLAR İÇTEN ÇIKARILAN SÖZLEŞMESİ PERSONEL ALACAĞI	5.000
BELEDİYE ŞİRKET ALACAĞI	170.000
PIYASA BORCU	75.000
KİDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI KADROLU PERSONEL	55.500
KİDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI ŞİRKET PERSONEL	291.000
GİRESUN BELEDİYESİ TOPLAM BORCU	1.363.100
VERGİ BORCU FAİZ DAHİL	83.500
(TAPILANDIRILMIŞ VE VADESİ GEÇMİŞ TÜM BORÇLAR)	
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BORCU FAİZ DAHİL	262.000
(TAPILANDIRILMIŞ VE VADESİ GEÇMİŞ TÜM BORÇLAR)	
PIYASA BORCU	6.200

CHP ve DEM Parti tarafından yönetilen belediyelere operasyon emri verdiğini ilan etti.

Düzen siyasetinin birinci partisi CHP, 31 Mart yerel seçimlerinde 14'ü büyük kent olmak üzere AKP'nin on yıllar boyunca üzerine çöktüğü yüzlerce belediyeyi kazanarak birinci parti olmuştu.

CHP'nin yerelde güçlenmesi, sermaye düzeninin yeni dönemde yürütme gücü olma ihtimalinin artması mafyatik saray rejiminin kaygılarını büyütüyor. Buna karşın saray rejimi ömrünü uzatmak için saldırıya hazırlanıyor. Bu saldırının bir ayağı özelde CHP'nin, genelde muhalefetin yönettiği belediyeleri mali olarak kısıp almak, gelirlerine el koymak, belediyeleri hizmet veremez duruma düşürmektir.

Gerici-faşist rejim merkezde olduğu gibi yerelde de aşırı borçlanma, yandaş zengin etme, yağma ve talana dayalı bir yönetim tarzı geliştirdi. Saray rejimi belediyelerin har vurup harman savurmasına tam destek verdi, hala da veriyor! Dinci-faşist başkanların yönettiği belediyelerin borçları ayyuka çıktı. Buna rağmen ne maliye ne sigorta ne haciz memurları herhangi bir işlem yapmadı. Yapması da beklenemez. Zira AKP-MHP rejimi tepe-

den tırnağa yağma, talan, rant, lüks harcamalar üzerine kurulmuştur.

CHP ve DEM Parti yönetimine geçen belediyelere karşı saldırıya geçmeye hazırlanan dinci-faşist rejim, "borçları tahsil etmek" adı altında belediyeleri felç edebilmek için düğmeye bastı.

Maliye Bakanlığı belediyelerin gelirlerini azaltmakla yetinmedi. Şimdi de hırslı AKP'li belediyelerin bıraktığı borçları tahsil etmek için harekete geçti. Mafyatik saray rejiminin hedefi özelde CHP ve DEM Parti, genelde AKP-MHP'nin elinde olmayan belediyeleri itibarsızlaştırmaktır.

Peki neden? AKP iktidarı son yerel seçimde CHP'nin birinci parti olmasında yerel yönetimlerde sağladığı başarının etkili olduğunu biliyor. Bu mali saldırı ile CHP, DEM Parti ve muhalefet partilerinin yönettiği belediyeleri en temel hizmetleri bile yerine getiremez duruma düşürmeyi hedefliyor.

Bunun anlamı Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belediyelere aktarmak zorunda olduğu Hazine yardımının kesilmesidir. Yani saray rejimi kendisi tarafından yapılan yağma ve talanı, muhalefetten tahsil etmek için harekete geçiyor. Elbette esas bedeli hizmet alamayan emek-

çiler ödeyecek. Ancak işin bu kısmı dinci-faşist rejimin şeflerini ilgilendirmiyor.

AKP-MHP rejimi tarafından planlanan bu saldırının seyri ve yaratacağı sonuçlar CHP, DEM Parti ile diğer muhalefet partilerinin göstereceği tepkilere bağlı olacak. Bu hamleye karşı saray rejiminin yerel yönetimlerde kurduğu yağma ve talan düzenini kitleler nezdinde teşhir ederek saldırıya karşı direnecekler mi, kaderlerine razı olup dinci-faşist zihniyet önünde diz mi çökecekler?

Vurgulamak gerekiyor ki, düzen cephesinde bulunan, sermaye sınıfının çıkarlarını temsil eden hiçbir düzen partisinin gerçek anlamda hayvanları korumak ya da yerel yönetim bütçelerini işçi ve emekçiler için kullanmak gibi bir derdi-çabası yok. Hayvanları korumanın da kaynakları emekçilerin kullanmasının da yolu emeğin kurtuluşu mücadelesine omuz vermekten, saray rejimine ve kapitalizme karşı direnişi büyütme-ten geçmektedir.

H. YAĞMUR

DİSK'in sınıf mücadelesine dilekleri...

E. Eren Yılmaz

DİSK başkanı Arzu Çerkezoğlu geçtiğimiz günlerde bir internet televizyonu programına katıldı. Ekonomik kriz, işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunlar, Saray iktidarının uyguladığı ekonomi programı ve sonuçları üzerine kimi yaklaşımlarını ifade etti. Kısacası, toplumun öne çıkan gündemlerine dair DİSK'e hâkim olan bakışın ne olduğunu özetledi.

Söylemlerin öne çıkan cümlesi ise “gerekirse üretimden gelen gücümüzü kullanmaya kadar gideriz” diyerek “mücadeleyi büyütme kararı” olduklarını vurguladı. Evet gerekirse! Bir işçi sendikası konfederasyonu için üretimden gelen gücün kullanılması için gereken koşullar nedir? İşçi sınıfının sendikal hak ve özgürlükler mücadelesini büyütmesi için neyi beklemesi gerekir? Sermaye diktatörlüğünün demir yumruğu AKP-MHP rejimi karşısında “gerekli” mücadele araçları nelerdir? Ya da bugüne kadar sadece “gerekli” olduğu düşünülen mücadele anlayışı ve araçlarıyla verilen “kararlı” mücadelenin sonuçları nedir? Sorular çoğaltılabilir, ayrıntılandırılabilir. Soruları DİSK Başkanı'nın cevaplaması için bırakalım. Ya da çıktığı ekranlarda soru olarak sorulması için bekleyelim. Biz DİSK Başkanı'nın kendinden emin, “kararlı mücadele” vurgularına dönelim.

Geçtiğimiz günlerde üç büyük işçi sendikası konfederasyonunun bürokratları yan yana gelerek ortak bir açıklama yaptılar. Türk-İş Başkanı Ergün Atalay'ın “hükümeti aklını başına almaya” çağırıldığı ve “gerekirse”lerini sıraladığı toplantıda on maddelik talepler açıklandı. İşçi ücretleri, vergi düzenlemesi, taşeron sorunu vb. başlıklarda sendikaların ortaklaşmış tespitlerini kamuoyuyla paylaştılar. Bu talepler için önümüzdeki dönemde birlikte hareket edileceğine dair yarım ağız sözler sarf ettiler. Sonrası yok! İçinden geçtiğimiz süreçte üç büyük işçi sendikası konfederasyonunun yan yana gelerek ortak açıklama yapması, belirlenmiş ortak talepler için söz söylemesi ve bunu pratik birtakım adımlarla birleştireceklerine dair vurgular yapması kuşkusuz önemli bir gelişme olarak algılanabilir. Milyonlarca işçi ve emekçinin yaşadığı çok yönlü yıkım karşısında öfkesi büyürken; temel talepler ve istemlerin karşılanması için atılacak mücadele adımları, kitlelerde biriken tepkinin açığa

çıkartılması ve birleştirilmesi için önemli bir basamak olabilir. Sınıf mücadelesinin içinde bulunduğu parçalı, dağınık ve hareketsiz tablosuna yeni bir soluk getirebilir. Olduğu kadarıyla sendikal mücadele alanları bu potansiyeli ortaya çıkartmak için fazlasıyla imkân barındırıyor. Tablo buyken, sendika konfederasyonlarının yan yana gelerek açıklama yapması ve neredeyse herkesin bildiği birtakım sorunları ifade etmesi değil, emekçilerin talepleri üzerinden mücadeleyi örgütleyecek somut yaklaşım ortaya koyması beklenirdi. Ancak işin öyle olmadığı, tabanda biriken tepkinin ürünü olarak bir açıklama ihtiyacı duyulduğu, toplantının sadece “tespit etmek” sınırında kaldığı açıkça görüldü. Sürecin nasıl ilerleyeceğine dair ucu açık söylemler ile geçirtilen toplantı sırasında da ortaya çıkan bu tablo, sonrasında yaşananlar üzerinden ayrıca teyit edilmiş durumda. En iyi ihtimalle geçmişin “hava boşaltma” eylemleri türünden göstermelik eylemler gerçekleştireceklerdir. Kaldı ki, Çerkezoğlu'nun son katıldığı programda, diğer sendikalar ile yapılan ortak açıklama ve dayanışmanın devam edip etmeyeceği sorusuna verdiği cevap “hava boşaltma” sınırında kalacak bir eylemliliğin dahi uzağında olduğunu gösterdi. Çerkezoğlu ilgili soruya “Önümüzdeki süreçte göreceğiz. Mesele ortak açıklama yapmak değil, sö-

zünün arkasında durarak mücadele vermek” yanıtını verdi. “DİSK adına” ise iki yıldır sürdürdükleri “Gelirde adalet, vergide adalet!” mücadelesini önümüzdeki dönemde güçlendireceklerini, “siyasi partilere baskı yapmaya devam edeceklerini” ifade etti. “Gerekirse” üretimden gelen güçlerini kullanarak mücadeleyi büyütmede “kararlı” olduklarının altını çizdi. “Diliyoruz ki” vurgusuyla diğer emek örgütleriyle, meslek odalarıyla, toplumun mağdur olan tüm kesimleriyle bu mücadeleyi büyütme temennisini ortaya koydu.

Yani aynı tas aynı hamam. Türk-İş ve Hak-İş'i bir kenara bırakıyoruz. “Sözünün arkasında durarak mücadele vermek” sözüyle diğer sendikaları laf arasında eleştiren DİSK başkanının tutumu ile diğer sendika yönetimlerinin arasında ne gibi bir fark var sorusu daha önemli bir yerde duruyor. “Verdikleri kararlı mücadelenin” ne olduğu, söylemlerinden anladığımız kadarıyla dilek, temenni ve “gerekirse” tehditlerinden oluşuyor. Sendikal mücadeleyi “siyasi partilere baskı yapmak” sınırında algılayanların ötesini düşünmesi zaten beklenemez. Sağda solda basın açıklaması yapmak, TV programlarına katılarak sorunları sıralamak, gazetelere röportajlar vermek, tüm bunları yaptığı için ortalarda biraz fazla gözükmek DİSK'in ayırım çizgisi, mücadele

bakışı, pratik çabası sanırız. CHP ile içinde bulundukları iyi ilişkileri de bu listeye eklemek gerekir. Bu bakış DİSK yöneticilerini tatmin edebilir, diğer sendikalarla araya bir ayırım koymanın gerekçesi haline getirilebilir. Ancak işçi sınıfı açısından, bu türden bir “mücadele” sendikal alanda ihtiyaç duyulan “gereklilikler” bağlamında bir anlam ifade etmez.

İşçi sınıfının “dilek ve temennilere” değil, kararlı ve adım adım örülecek mücadeleye ihtiyacı var. Krizin faturasına karşı verilecek mücadele, talepleri kazanmak için ortaya konulacak kararlılık ancak tabandan birleşik bir mücadele örgütlenme çabası ile inşa edilebilir. İçinde bulunulan hareketsizlik ortamı, ancak üretim birimlerinde, sokaklarda, meydanlar öfkeyi açığa çıkartıp örgütleyebilecek çabaların artırılması ile dağıtılabilir. Sermaye düzeninin AKP-MHP eliyle dayattığı ekonomik ve sosyal yıkım saldırılarının yıkıcı etkileri her geçen gün artıyor. Dolayısıyla bu saldırı ancak somut-pratik süreçlerin, mücadelenin örgütlenmesi çabası ile karşılanabilir. Gerisi boş laftır ve “siyasi partilere baskı yapmak” adına işçi sınıfı mücadelesinin önünde koca bir engele dönme gerçeğidir. Renkleri, tonları değişebilir ancak sendikal bürokrasinin tablosu budur. “Sözlerinin arkasında durma” çağırısı yapılan ancak “ortak açıklama” mizanseninde yan yana gelmekte bir sakınca görmeyenlerin ne gibi bir ayırmı olabilir? “En ileri”, “en kararlı”, “en mücadeleci” sendika olarak DİSK'e hakim anlayış, örneğin 1 Mayıs'ın Taksim'de olması “gerektiğini” tespiti etmek, bu gerekliliğin masa başı protokol görüşmeleriyle çözebileceğini düşünmek, olmadığı yerde ise kitleleri ortada bırakıp çekip gitmek üzerine kuruludur. DİSK yönetimi “gerekirse” mücadele edeceğiz diye dursun, işçi sınıfı yakıcılığını duyduğu hakları ve talepleri için bir an önce harekete geçmeli, mücadeleye atılmalıdır. Bu mücadele aynı zamanda sendikaları hantal ve mücadele kaçkını yapıp dönüştüren bürokratik kastı parçalayıp atma mücadelesidir.

MİB'den “Vergi soygununa son!” eylemleri

Metal İşçileri Birliği (MİB), vergi soygununa karşı İzmir'de Buca Vergi Dairesi önünde, Ankara'da Veraset ve İntika Vergi Dairesi önünde, İstanbul'da ise Kadıköy Vergi Dairesi önünde eylem yaptı.

“Vergi soygununa son!” yazılı pankartların açıldığı eylemlerde yapılan konuşmalarda vergi sistemi teşhir edildi. MİB adına okunan açıklamada servet ile sefalet arasındaki kutuplaşmanın keskinleştiğine dikkat çekilerek şu ifadeler yer verildi:

“Ekonomik krizin faturası her yolla biz işçi ve emekçilerin sırtına yıkılıyor. Kapitalistlere vergi afları, vergi indirimi sağlayan siyasi iktidar, işçi sınıfına ağır bir fatura kesiyor, vergi üstüne vergi bindiriyor. Toplanan vergilerin yüzde 60'dan fazlası ÖTV-KDV gibi dolaylı vergilerden, gelir vergilerinin büyük çoğunluğu da emeğiyle geçinen milyonlardan toplanıyor. Ayrıca vergi dilimi soygunu ile ücretlerimiz daha da eriyor. Mayıs ayında binlerce metal işçisi kardeşimizin %27'lik vergi dilimine girmesi sonucu ücretlerinde ciddi oranda kesinti yaşandı. Bizlerden kesilen vergilerin temel ihtiyaçlarımıza gittiği ise büyük bir yalandan ibarettir. Eğitim, sağlık, su, doğalgaz, elektrik, ulaşım gibi temel ihtiyaçlarımız parayla satılırken, bizlerden toplanan vergilerle, geçiş garantili yol ve köprülerle, hasta garantili hastanelerle, teşviklerle, karşılıksız kredilerle sermaye sınıfına kaynak aktarımı yapılmaktadır.”

“VERGİ, KAPİTALİST SİSTEMDE SOYGUN ARACIDIR!”

Açıklamanın devamında verginin kapitalist sistemde bir soygun aracı olduğunun altı çizilerek krizin faturasının işçi-emekçilere ödetmek için izlediği

politikaların sıralandı. Açıklamanın devamında yeni vergi paketine ilişkin şu ifadeler yer verildi:

“Meclise sunulan, ‘çok kazanan çok, az kazanan az vergi’ anlayışıyla hazırlandığı iddia edilen pakete göre vergi yükü çalışanların üstünde kalmaya devam edecek. Taslakta bile patronlardan alınan %25 kurumlar vergisinin %10 düzeyinde bile alınmadığı itiraf edilerek sermayenin en azından %10'u ödetmek için düzenleme yapılıyor. Üstelik Cumhurbaşkanı istediği şirketi bu %10 vergiden de muaf tutabilecek. Yap-İşlet-Devret ve Kamu Özel İşbirliği projelerinin vergilerinin %5 oranında artırılması da algı operasyonundan ibaret. Zira bu projelere hazineden ödenen paralar bizim cebimizden çıkmaya devam edecek. Sermaye sınıfını zorlamayacak şekilde göstermelik olarak vergi düzenlemesi yapılıyor. Ancak vergi paketi taslağında ne servet vergisi bulunuyor ne dolaylı

vergilerin kaldırılması ne de ücretlerden alınan gelir vergilerinin düşürülmesi yer alıyor.”

“TALEPLERİMİZ İÇİN MÜCADELEYE!”

Dolaylı vergiler kaldırılmadan ve artan oranlı gelir ile servet vergisi hayata geçirilmeden yapılacak düzenlemenin işçilerin sırtındaki yükü artıracığına vurgu yapılan açıklamaya şöyle devam edildi:

“Bizlerin aidatları ile sefahat süren sendika bürokratlarının ise işçi sınıfının üzerindeki vergi yüküne karşı göstermelik açıklamalar yapmak dışında adım atmak için ne niyetleri var ne de takatleri bulunuyor. Krizin faturasını ödememek, kemer sıkma politikalarını engellemek, vergi soygununa dur demek ancak biz işçilerin birleşik mücadelesi ile mümkün olabilir. Emeğimize ve geleceğimize sahip çıkmak için başta metal işçileri olmak üzere tüm işçi sınıfını omuz omuza birleşmeye, taleplerimiz için mücadeleyi

güçlendirmeye çağırıyoruz.

*Dolaylı vergiler kaldırılmalı!

*Yoksulluk sınırına kadar ücretlerden gelir vergisi alınmasın!

*Artan oranlı gelir vergisi. Sermaye sınıfından servet vergisi alınsın!

*Başta eğitim, sağlık ve ulaşım olmak üzere tüm temel kamu hizmetleri ücretsiz hale getirilsin!”

Açıklamanın okunmasının ardından yapılan konuşmada soygun düzeni son bulana dek mücadelenin süreceği vurgulandı. Çevrede bulunan emekçiler de eylemi izleyerek destek verdi.

Eylem boyunca “Vergi soygununa son!”, “İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!”, “Parasız eğitim, parasız sağlık!” “Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!” sloganları atıldı.

KIZIL BAYRAK/ İSTANBUL, İZMİR, ANKARA

LC Waikiki'de artan kölece çalışma koşulları

vaat ediyor.

Giyim tekellerinin başında gelen LC Waikiki'nin patronu Mustafa Küçük 2 milyar dolar servete sahip. Küçük, bu servet ile Forbes listesinde Türkiye'nin en zengin 12. kapitalisti. Tüm zenginliği üreten işçilerin aldığı ücret ise asgari ücret. Bu da yetmezmiş gibi LC Waikiki'nin

kârından kaybetmemek uğruna işçiyi mahkum ettiği yaşam koşulları kölelik koşullarıdır. Ağır ve kölece yaşam koşullarının üstüne bir de mobing ve şiddet gelmektedir. Muhammed Yavuz'un yaşamına son vermesinin ardından yayınlanan yönetmelik bu koşulların daha da ağırlaştığını göstermektedir.

LC Waikiki İşçileri Birliği ise yaptığı

açıklamada şunları dedi:

“Bu vizyon ise Muhammed Yavuz arkadaşımızı intihara sürükledi. Binlerce işçi bu baskılara maruz kalmaya devam ediyor. Bu sömürü düzenine dur demedikçe, birlik olmadıkça daha fazla üzerimize gelecekler. Bizim mücadele etmekten, örgütlenmekten başka bir çaremiz yok.”

LC Waikiki işçilerine birlik olma çağrısı yaptı.

KIZIL BAYRAK / ESENİYURT

Samsun Çarşamba'da mağaza çalışanı Muhammed Yavuz'un müdürü tarafından baskı ve mobbinge uğraması sonucu intihar etmesiyle gündeme gelen LC Waikiki bir yönetmelik yayınladı.

Yönetmelikte 2026 yılına kadar Avrupa'nın en büyük üç giyim perakendecisi olmak hedefini ortaya koyan LC Waikiki'de işçiler çalışma koşulları ağırlaştırılacak. Bu yönetmelik işçilere ek ve yoğun mesai saatleri, sefalet ücreti ve baskı ve mobbingin meşrulaştırılmasını

Her 100 işçiden 85'i sendikası

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın verilerine göre 16 milyon 973 bin 61 işçinin yüzde 85'i ise sendika üyesi değil.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Sendikalar ve Toplu iş sözleşmeleri gereğince işkollarındaki işçi sayıları ve sendikaların üye sayılarına ilişkin 2024 Temmuz ayı istatistikleri hakkındaki tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

RAKAMLARLA ÖRGÜTSÜZLÜK

Verilere göre 16 milyon 973 bin 61 işçinin yüzde 14,80'i yani sadece 2 milyon 512 bin 33'ü sendika üyesi. En çok üyeye sahip sendika ise Türk Metal oldu ve genel olarak işçilerin yüzde 85'i ise sendika üyesi değil.

İstatistiğe göre ocak ayında 2 milyon 495 bin 423 olan sendikalı işçi sayısı 16 bin 610 arttı, sendikaya üye olma oranı toplam sayıya oranla yüzde 0,42 azaldı.

Üye sayısı açısından TM'nin ardından 275 bin 317 üye ile Hizmet-İş, 211 bin 657 üye ile de 211 bin 657 üyeye Öz Sağlık-İş geldi.

İşkollarına göre en fazla istihdam "ticaret, büro, eğitim, güzel sanatlar" olarak ifade edilen işkolunda 4 milyon 276 bin 941 olarak gerçekleşmiş. Konaklama alanında çalışan 1 milyon 351 bin 230 kişi ile hizmet sektörü en fazla çalışan sayısı olan sektör. TEZ-KOOP-İŞ bu alanda 130,487 kişi ile en fazla üyeye sahip sendika.

İkinci sırada 1 milyon 993 bin 451 işçi ile metal işkolu ve Türk Metal 295,192 üye sayısı ile en fazla üyeye sahip sendika. Öz Çelik-İş 47,287 üyeye ve Birleşik Metal-İş 38,834 üyeye sahip.

Üçüncü sırada ise 1 milyon 779 bin 093 işçi ile inşaat işkolu bulunuyor. Yol-İş Sendikası 51 bin 694 kişi ile alanın en fazla üyeye sahip sendikası olarak bulunuyor.

İşkoluna göre istihdam sıralamasında 1 milyon 221 bin 416 işçi ile "dokuma, hazır giyim ve deri" olarak adlandırılan tekstil alanı bulunuyor. TEKSİF 47 bin 867 kişi, Öz İplik-İş 40 bin 723 üyeye sahip.

1 milyon 002 bin 912 işçi ile taşımacılık alanında ise DemirYol-İş Sendikası 32 bin 804 üye sayısına sahip.

Ağırlıklı belediye işçilerinden oluşan genel iş kolunda ise 966 bin 866 işçi bulunuyor. Hizmet-İş bu alanda 275 bin 317 işçi ile en fazla üyeye sahip sendika.

Gıda işkolunda 723 bin 331 kişi çalışıyor ve 42 bin 492 kişiyle Tek Gıda-İş bu alanda en fazla üyeye sahip sendika.

Sağlık ve sosyal hizmetler alanında 750 bin 259 kişi çalışıyor, Öz Sağlık -İş bu

alandaki 211 bin 657 üyeye sahip sendika.

Petrokimya işkolunda 615 bin 814 işçi çalışıyor ve Petrol-İş 46 bin 924 kişi, Lastik-İş ise 18 bin 251 kişi üyeye sahip.

Liste banka, enerji, basın yayın vb. iş kollarına dair verilerle devam ediyor.

SERMAYENİN KUŞATMASINA KARŞI

Yayınlanan veriler sermaye düzenin işçileri güvencesiz ve örgütsüz bıraktığının resmi oldu.

İşçi sınıfının büyük bir bölümünün sendikal örgütlülüğünden yoksun olduğu gerçeği verilerle yansıdı. Toplam işçi sayısının sadece %15'inin sendikalı olması, yaşanan ekonomik ve sosyal yıkım karşısında işçi sınıfının bilinç ve örgütlülüğünün ne denli sınırlı olduğunu gösteriyor.

AKP-MHP iktidarının çok boyutlu saldırıları ise gün geçtikçe artıyor.

Bu saldırılar karşısında kendiliğinden de olsa sendikalı işçi sayısında artış bek-

lenir, oysa verilerden yansıyanlar bunun olmadığını göstermektedir. Sendikaların büyük bir bölümüne hakim olan anlayış nedeniyle işçi sınıfı saflarında sendikal örgütlenmeye dönük belirgin bir güvensizlik bulunuyor. Bu güvensizlik işçi sınıfının örgütlenmesinin önüne geçmektedir. Bunun yanı sıra işçi sınıfının sendikalaşmasının önünde yasal ve fiili olarak bir dizi engel bulunuyor. Sermaye düzeninin tam desteğini arkasına alan kapitalistlerin saldırıları, işten atma, baskı, tehdit vb. bu engellerin başında geliyor. Tüm bu engellere rağmen işçi sınıfı ve emekçiler içerisinde saldırılar karşısında öfke artmaktadır. Parçalı ve dağınık da olsa fabrika eylemleri, bazı fabrikalarda kölece çalışma koşullarına yada sendikal bürokrasiye karşı ortaya çıkan tepkiler buna işaret ediyor.

TOMİS ve DEV TEKSTİL'in de bileşeni olduğu mücadeleci sendikalar "İnsanca bir yaşam için Temmuz'da zam şart!" kampanyası yürüttü. Bu kapsamda toplanan imzalar bir eylem ile Çalışma Bakanlığı'na iletili.

DEV TEKSTİL, TOMİS, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, DGD-SEN, Mağaza Market Sen, İnşaat-İş, DİSK/Enerji-Sen, Katar-Sen'in yürüttüğü kampanya kapsamında 14 Temmuz'da Kadıköy Süreyya Operası'nda eylem yapıldı. Eylemde Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Emekliler Dayanışma Sendikası ve enerji

"Temmuz'da zam şart"

işçileri adına konuşmalar yapıldı. Ardından okunan basın açıklamasında emekçilerin ücretlerinin artan enflasyon karşısında eridiği vurgulandı. Açıklamada OVP ve "tasarruf" paketi teşhir edildi. Açıklamanın devamında enflasyon oranlarına dikkat çekildi. Açıklamada mücadeleci sendikaların, siyasi parti ve demokratik kitle örgütlerinin baskısı sonucu asgari ücretin gündemleştiği belirtildi.

Basın metninin okunmasının ardından 10 dk oturma ve ses çıkarma eylemi yapıldı. Eylem boyunca "Krizin faturası patronlara!", "Taşeron çalışma yasaklansın!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "İnsanca yaşamak istiyoruz!" ve "Asgari değil insanca yaşam!" sloganları atıldı.

Eyleme BDSP, SYKP, PDD, Kaldıraç, MİB ve Devrimci Punk Kolektifi katılarak destek verdi.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI ÖNÜNDE EYLEM

Fabrika önlerinde, mahallelerde, kent meydanlarında toplanan imzalar 29 Temmuz'da Çalışma Bakanlığı'na götürüldü. Polisin Çalışma Bakanlığı'na yaklaştırmama baskısına rağmen sendikaların iradi tutumu sayesinde açıklama bakanlık önünde yapıldı. Ülkede yoksullaşmanın düzeyinin aktarıldığı açıklamada sermaye gruplarının yüksek karlar elde ettiği ve Hazine ve Maliye Bakanının adeta bu duruma hizmet ettiği vurgulandı. Eylem Ankara İşçi Meclisi de destek verdi.

İşçi-emekçiler dört bir yanda hakları için direnişte!

Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bulunan **Esitaş**'ta (Arteche) Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin direnişi sürüyor. MİB direnişin 22'inci gününde dayanışma ziyaretinde bulundu.

Gebze'de bulunan **Mersen**'de Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin grevi 100. gününde devam ediyor.

Esenyurt'ta bulunan bulunan **Perfetti** fabrikasında işçiler Tek Gıda-İş'e üye olup yetkiyi aldılar. Fakat Perfetti kapitalisti sendika temsilcisini işten atarak sendikanın yetkisini tanımadı.

İskenderun'da bulunan **Befesa**'da Birleşik Metal-İş üyesi işçiler TİS görüşmelerindeki anlaşmazlık nedeniyle greve çıktı.

İstanbul'un Çatalca ilçesinde bulunan **Polonez** fabrikasında işçiler ağır çalışma koşullarına karşı Tek Gıda-İş'e üye oldu. 15 sendikalı işçinin işten atılması üzerine fabrikada direniş başladı. İşten atma saldırısına karşı işçiler iş bıraktı. İşçilerin fabrika önünde direnişi halaylarla sürüyor.

Bursa'nın Gemlik ilçesinde Liman-İş'e üye olduğu için işten atılan ve direnişe başlayan **Borusan Port** işçilerinin direnişi 22 Mayıs'tan beri devam ediyor.

İskenderun'daki **Yolbulan Metal**'de Öz Çelik-İş üyesi işçiler grevi devam ediyor.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali yapımında çalışan işçiler maaşlarının yatırılmaması üzerine eylem yaptı. İşçiler ödemelerin gecikmesi nedeniyle çalışma koşullarının zorlaştığını belirterek, haklarının verilmesini talep ettiler.

İşten atılan **CMS işçilerinin** mücadelesi sürüyor. CMS sermayesinin haksız ve hukuksuz gerekçelerle işten attığı, haklarını gasp ettiği işçiler eylemlerle taleplerini haykırıyor. Çiğli CMS önünde, Deva Partisi kongresinde eylemler gerçekleştiren işçiler yaptıkları eylemle CMS fabrikasının da bulunduğu Ege Serbest Bölge önünde seslerini yükselttiler.

Antakya'da Samandağ'da Mağaracık mahallesindeki **TOKİ İnşaatında** çalışan 70 işçi, "iş zamanında bitirmedikleri" gerekçesiyle ücretleri ödenmeden işten çıkarıldı. Bunun üzerine vince çıkan iki işçi intihar girişiminde bulundu.

Antep'te **Merinos** işçisi Serdar Cengiz basın açıklamasına katıldığı için işten atıldı. Cengiz direnişe başladı.

Aydın'ın Söke ilçesinde bulunan **Batı Kipaş Kağıt** fabrikasında taşeron firmada çalışan işçilerin ücretleri iki aydır ödenmiyor. İşçiler, ücretlerinin ödenmesi talebiyle üretimi durdurdu, iki işçi de fabrikadaki kuleye çıktı. İşçiler ücretleri ödenmemesi durumunda kuleden atlayacaklarını söyledi.

Denizli'de TEKSİF'e üye olduğu için işten atılan ve direnişe başlayan **Filidea** işçilerinin direnişi sürüyor.

Zonguldak Alaplı'da **Dinarsu AK-AL** iplik fabrikasında işçiler eylem yaptı. İş durduran işçiler fabrika içinde yürüyüş yaptı.

İstanbul'un Sarıyer ilçesinde Ayazağa'da bulunan **Invest Vadi** şantiyesinde çalışan inşaat işçileri, gasp edilen hakları başlattığı direniş 5 günün ardından anlaşmayla sonlandırıldı. Onlarca metre yükseklikte, dış cephe iskelesi ve inşaat çatısında direnişi sürdüren işçiler anlaşmanın ardından gözaltına alındı.

Elazığ'ın Alacakaya ilçesinde bulunan **Eti Krom** Yıldırım A.Ş.'ye ait Kef Bölgesi maden ocaklarında çalışan yaklaşık 300-350 işçi greve çıktı. İşçiler patrona iş koşulları ile maaşlarının düzeltilmesi için süre vermişti, sürenin dolması sonrasında işçiler iş bırakma eylemi gerçekleştirdi. Şirketin tutumunu protesto eden işçiler taleplerinin karşılanmasıyla eylemi sonlandırdı.

Çekmeköy Azim Özdemir Kışlası **Emlak Konut Çınarköy Evleri** projesinde Aydur İnşaat bünyesinde çalışan işçiler

hakları için eylemde. DİSK / Dev Yapı-İş üyesi işçiler kölelik koşullarında açlık sınırına yakın ücrete itiraz ederek oturma eylemi başlattı.

Antep Şehitkamil Belediyesi'nde onlarca işçi işten atıldı. CHP'li Şehitkamil Belediyesi'nden işten atılan işçilerin çektikleri videoda "bizim sesimizi duyun" diye seslendi.

Bayraklı Belediyesi'nde çalışan Tüm Bel-Sen üyesi memurlar, TİS farklarının ödenmemesi nedeniyle eylemler yaptı. Belediyenin meclis toplantısı saatinde yaptıkları eylemde, sendika üyesi zabıtarların tümünün meclis toplantısına görevlendirilmesi de protesto edildi.

Tüm Bel-Sen İzmir 1 Nolu Şube ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında süren TİS görüşmelerinde yaşanan tıkanma üzerine **İzBB emekçilerinin** eylemleri sürüyor

Belediye şirket emekçileri Kadıköy İskele Meydan'da her salı İskele Meydanı'nda oturma eylemlerini sürdürdüler. İşçiler kadrolu ve güvenceli çalışma talep ediyor.

İşten atılan ve direnen **Menemen Belediyesi işçileri** Belediye Meclisi toplantısına katılmak istedi ve polis işçilere saldırdı.

Yalova Belediyesi'nde işten çıkarılan 86 işçinin işe geri dönmesi talebiyle başlatılan grev sonucunda işçiler işe geri alındı.

Adana PTT Baş Müdürlüğü'nde 3 dakikada teslimat baskısına ve cumar-

tesi öğleden sonra tatillerinin ellerinden alınması tehdidine karşı iş bırakan işçilerin talepleri idare tarafından kısmen kabul edildi.

Aile Sağlığı Merkezleri'nde çalışan sağlık emekçilerinin "her ay sabit kalmak koşuluyla en fazla %15 vergi kesinti oranı" talebiyle başlattığı eylemler 20 haftadır devam ediyor.

Aylardır maaşları eksik ödenen **Şişli Belediyesi** işçileri, belediye önünde yaptıkları eylemde hak edişlerini istedi.

BES üyeleri kazanılmış haklarına yönelik saldırılara karşı birçok ilde eylem yaptı. Eylemlerde okunan ortak açıklamada yüksek enflasyon nedeniyle emekçilerin temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale geldiği vurgulandı. Açıklamada talepler sıralandı.

Kadıköy Belediyesi'nde çalışan Genel-İş Anadolu Yakası 1 No'lu Şube üyesi işçiler, mesai ücretlerinin ödenmemesi, yemek paralarının yatırılmaması ve ücretlerinin geç ödenmesine karşı eylem yaptı.

İşten atılan **Çiğli Belediyesi işçileri** işlerine geri dönmek talebi ile Ankara'ya CHP Genel Merkez önünde eylem yaptı. Ankara İşçi Meclisi ve Ege İşçi Birliği direnişin dördüncü gününde de Çiğli işçilerini ziyaret etti.

DİSK'e bağlı Sosyal-İş, Samsun'da LCW çalışanı Muhammed Yavuz'un baskı ve mobbing nedeniyle intihar etmesini birçok ilde protesto etti. İstanbul'da Bağcılar LCW genel merkezi önünde, Edirne, Kocaeli, Çanakkale, Fethiye, Edremit, Bandırma, Adana'da LC Waikiki mağazaları önünde eylem yapıldı.

İzmir Buca'da yer alan **Seyfi Demiroy Eğitim ve Araştırma Hastanesi**'nde Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) yetki krizine ilişkin basın açıklaması düzenledi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi yönetimi ile Tüm Bel-Sen ile gerçekleştirilen toplu sözleşme görüşmelerinde uzlaşa sağlanamaması üzerine **İZSU önünde** eylem yapıldı.

TEİAŞ işçileri Temmuz'da zam talebi ile TEİAŞ Genel Müdürlüğü önünde eylem yaptı. Genel Müdürlük önünde toplanan işçiler topladıkları imzaları teslim etti.

“İkinci Keman

“Daha önce Friedrich Engels’in 200. doğum günü vesilesiyle www.tkip.org sitesinde yayınlanan ‘İkinci Keman’dan da öte!..’ başlıklı yazıyı Engels’in 129. ölüm yıldönümü vesilesiyle tekrar okurlarımıza sunuyoruz...”

Eleanor Marx, Engels’in kişilik özelliklerini ve erdemlerini sıralarken, “belki de en önemlisi onun alçak gönüllülüğüdür” diyor. Bu sade tanım ilk planda akla Engels’in dar insan ilişkileri alanındaki erdemini getiriyor. Oysa onun gerçek alçak gönüllülüğü tarihe karşıdır; kendi kuşağı ve gelecek kuşaklar önünde sergilediği tutumdur. “Kırk yıllık” can dostundan ayrıldığı daha ilk adımda, mezarı başında yaptığı o unutulmaz konuşmada, “nasıl ki Darwin organik doğanın gelişme yasasını bulduysa, Marx da insan tarihinin gelişme yasasını” buldu derken, çağımızın biricik devrimci dünya görüşünü, Marx’ın adına ve eserine sıkı sıkıya bağlıyordu.

Bunun çok değerli bir dostun uğurlanması esnasında gösterilmiş bir yüce gönüllülük olmadığına, tersine çok iyi düşünülmüş bir tutum ve tercih olduğuna Engels’in sonraki tüm yaşamı tanıklık etmektedir. Komünist Manifesto’ya Marx’ın yokluğunda ilk önsözü, onun ölümünden birkaç ay sonra, 1883 tarihli Almanca baskıya yazdı. Yalnızca üç paragraftan oluşan bu son derece kısa önsöze şöyle başlıyordu:

“Bu baskının önsözünü, ne yazık ki, tek başıma imzalamak zorundayım. Marx, Avrupa’nın ve Amerika’nın tüm işçi sınıfının herhangi bir başka kişiye olduğundan çok daha fazla şey borçlu olduğu bu adam, Highgate Mezarlığında yatıyor ve mezarının üstünde ilk çimler büyümeye başladı bile.”

Marx’a yeterince onur veren sözlerdir bunlar ve tartışılmaz gerçeğin sade bir anlatımıdır. Ama Engels daha da ileri gidiyor, “Manifesto’ya egemen olan temel düşünce”yi özetliyor ve ekliyor: “Bu temel düşünce, yalnızca ve tamamıyla Marx’a aittir. Bunu, daha önce de birçok kez belirttim; ne var ki, bunun bizzat Manifesto’nun önünde de yer alması şimdi özellikle zorunludur.”

Engels’in aynı düşünceyi daha sonra da birçok kez yinelediğini biliyoruz. Böyle bir alçak gönüllülüğü, böyle tutarlı bir yüce gönüllülüğü ancak Engels çapında,

onun kişilik ve karakter özelliklerine sahip bir insan gösterebilir.

Engels’in Marx’a ilişkin yargısı temelde doğrudur, ama kesinlikle “tamamıyla” doğru değildir. Yeni dünya görüşünün doğumunda ve temel hareket noktaları üzerinden ortaya konulmasında Marx ile Engels’in oynadığı rolü birbirinden ayırmak kolay değildir. Dünya görüşünün Marx’ın adını taşıması anlaşılır bir durumdur, zira teoriyi en belirleyici noktalarda işleyen ve sonuçlarına götüren odur. Engels’in kendisi bunu, “özellikle iktisat ve tarih alanında yön verici temel fikirlerin büyük çoğunluğu ve özellikle de bu fikirlerin kesin ifadelendirilişleri, Marx’ın işidir” sözleriyle vurguluyor. Ama bu gerçek devrimci dünya görüşünün ortaya konulmasında, işlenmesinde ve geliştirilmesinde bu iki büyük insanın bir tek kişiymişçesine birlikte iş gördükleri gerçeğini yine de değiştirmemektedir.

Bunun böyle olduğuna bizzat Marx tanıklık etmektedir. Yeni dünya görüşünün temel esaslarının en özlü bir biçimde sunulduğu ünlü Önsöz’de söylediklerine bakalım:

“Deutsch-Französische Jahrbücher’de, iktisadi kategorilerin eleştirisine katkının dahice denemesini yayınlamasından beri yazışarak devamlı surette

fikir alışverişinde bulunduğum Friedrich Engels, benim vardığım sonuca, başka bir yoldan (İngiltere’de Emekçi Sınıfların Durumu adlı yapıtıyla karşılaştırınız) ulaşmıştı. 1845 ilkyazında, o da gelip Brüksel’e yerleştiği zaman, birlikte çalışmaya ve Alman felsefesinin bakış açısı karşısında kendi bakış açımızı oluşturmaya karar verdik.”

Tarihsel hareketin iktisadi temeli ve proletaryanın tarihsel devrimci rolü, marksist dünya görüşünün iki kilit düşüncesidir. İlki tarihsel materyalizmin temel hareket noktasını vermiş, ikincisi sosyalizmin ütöpik tasarılar yığını olmaktan çıkıp maddi sınıfsal bir eksene oturmasını sağlamıştır. Engels ilkinde temel önemde katkısını “iktisadi kategorilerin eleştirisine katkının dahice denemesi”yle, ikincisine “İngiltere’de Emekçi Sınıfların Durumu adlı yapıtıyla” vermiştir.

Bu bizzat Marx’ın tarih önündeki tartışılmaz tanıklığıdır. Aynı tanıklığı, Marx ve Engels’e hayranlığı birbirinden ayrılmayan, onları en tam ve en derinden kavrayan kişi olarak Lenin üzerinden de görüyoruz. Engels’in ölümü üzerine kaleme aldığı makalesinde şunları söylemektedir:

“... Engels’in İngiltere’de Emekçi Sınıfın Durumu’nu yazmakla, yaptığı hizme-

tin büyüklüğünü yukarda belirtmiştik. Engels’ten önce de, birçok kimse, proletaryanın acılarını yazmış ve ona yardımın gerekli olduğunu belirtmiştir. Proletaryanın sadece acı çeken bir sınıf olmadığını; aslında proletaryayı dayanılmaz bir biçimde ileri iten ve nihai kurtuluşu için savaşılmaya zorlayan şeyin içinde bulunduğu utanç verici ekonomik durum olduğunu söyleyen ilk kişi Engels’tir. Ve savaşan proletarya kendine yardım edecektir. İşçi sınıfının politik hareketi, kaçınılmaz olarak, işçileri tek kurtuluşlarının sosyalizmde olduğunu kavramaya götürecektir. Öte yandan sosyalizm ancak, işçi sınıfının siyasal mücadelesinin amacı olduğu zaman, bir güç olacaktır. Engels’in, İngiltere’de işçi sınıfının durumu üzerine yazmış olduğu kitabının temel fikirleri, şimdi düşünen ve savaşım veren proletaryanın tümü tarafından benimsenen, ama o zaman, tümüyle yeni olan fikirlerdir.”

Lenin üzerinden bir başka önemli tanıklığı daha sahibiz. 1913 yılında ilk kez olarak dört cilt halinde yayınlanan Marx-Engels Mektuplaşması üzerine kaleme aldığı makalenin sonunda önce şu bilgiyi veriyor:

“Bir yıl sonra, 23 Kasım 1847 tarihli mektubunda, Engels, Marks’a, Komünist Manifesto’nun bir taslağını hazırladığı-

"dan da öte!..

nı bildiriyor ve bu arada, başta önerilen soru-yanıt yöntemine karşı olduğunu açıklıyordu. Engels, 'şöyle başlıyorum: Komünizm Nedir? Ondan sonra, doğru- dan doğruya proletaryaya, onun doğuşu- nun tarihine, eski emekçilerle arasındaki farka, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin gelişmesine, bunalımlara, so- nuçlarına geçiyorum... Sonunda, Komü- nistlerin Parti siyasetine.' diye yazıyor."

Lenin'in bu bilgiden mutluluk içinde çıkardığı sonuç şudur:

"Engels'in bütün dünyayı dolaşmış olan ve bugün de bütün temel noktala- rıyla doğru ve sanki dün yazılmışçasına gerçek ve güncel olan bir yapıtının ilk taslağı üzerine yazdığı bu tarihsel mek- tup, Marks ve Engels'in adlarının, mo- dern sosyalizmin kurucusu olarak yan yana geçmesinin ne kadar haklı olduğu- nu açıkça kanıtlar." (Vurgular bizim)

Sonuca gelmiş bulunuyoruz: 200. do- ğum yılını kutlamakta olduğumuz büyük insan, Friedrich Engels, Marksizm olarak tanımlanan dünya görüşünün Marx'la ayrılmaz biçimde iki kurucusundan bi- ridir. Özellikle de Marx'ın ölümünün ar- dından çok büyük bir alçak gönüllülükle kendi rolünü ve katkısını olduğundan az göstermeye çalışması onun sağlam ve erdemli karakterinin bir göstergesidir.

Marksist dünya görüşü denilince ilk elden akla Komünist Manifesto ve Marx'ın büyük eseri Kapital gelmektedir. Engels'in ilkine katkısını Lenin'in tanıklı- ğı üzerinden gördük. (Marx'ın Manifes- to'yu kaleme alırken Engels'in Komüniz- min İlkeleri başlıklı metninden gereğince yararlandığını ayrıca biliyoruz). Ama ta- rih içinde Engels'in adı Kapital'le de sıkı sıkıya bağlıdır. Kapital Marx'ın en verimli yıllarını adadığı dev eseridir kuşkusuz. Ama eğer Engels olmasaydı, biz onun düzenlenmiş ve bitmiş yalnızca ilk cildi- ne sahip olabilecektik. Engels Marx'ın eserini başta işçi sınıfı olmak üzere tüm insanlığa kazandırmak için yıllarını ver- miştir ve bu uğurda kendi çalışmalarını seve seve bir yana bırakmıştır.

Bu tutum bize alçak gönüllülüğünün yanı sıra Engels'in bir başka büyük erde- mini, dava için her türlü fedakarlığa hazır olmak özelliğini veriyor. Bu da kişi ya da kişilere değil, fakat davaya ve tarihe karşı sorumluluğun bir yansımasıdır Engels'te.

Kendi temel önemde çalışmalarını bir yana bırakarak Marx'ın eserini tamamlama- mak, Marx için değil fakat proletaryanın kurtuluş davası için yapılmış bir fedakar- lıktır. Dünya işçi sınıfı hareketinin önce- liği örneğin Doğanın Diyalektiği konulu ve isimli bir bilimsel felsefi eser değil, ama kapitalist toplumun yapısını, işleyiş yasalarını ve onulmaz çelişkilerini ortaya koyan Kapital'di. İkinci ve Üçüncü ciltle- ri yayına hazırlanmamış olsaydı, Kapital yarım ve eksik, dolayısıyla işlevini gere- ğince yerine getiremeyen bir eser olarak kalacaktı. Bugün kapitalist ekonominin yapısal bunalımlarının işleyiş mantığını açık seçik kavrayabiliyorsak eğer, bunu Engels'in Kapital'in Üçüncü Cildini yayın- lanabilir hale getirmesine borçluyuz.

Bu konuda Lenin'in tanıklığı yeterin- ce açık ve güçlüdür. Lenin, Engels'in ölü- mü üzerine kaleme aldığı makalesinde, Kapital'in son iki cildinin iki insanın, Marx ve Engels'in ortak yapıtı olduğunun altını çizmektedir:

"Avusturyalı sosyal-demokrat Adler, haklı olarak, Kapital'in ikinci ve üçüncü cildini yayınlamakla Engels'in, dostu olan bir dehaya yüce bir anıt, farkında olma- dan, üzerine silinmez bir biçimde kendi adını kazıdığı bir anıt diktiğini belirtmiş- tir. Gerçekten de Kapital'in bu iki cildi, iki insanın yapıtıdır: Marx ve Engels'in. Eski hikayeler, dostluğun çeşitli dokunaklı ör- nekleriyle doludur. Avrupa proletaryası diyebilir ki, onun bilimi, aralarında, insan dostluğu konusunda en dokunaklı eski hikayelerin de ötesine geçen bir ilişki bu- lunan iki bilim adamı ve savaşı tarafından yaratılmıştır..."

Engels'in son derece güçlü devrim- ci karakteri konusunda dikkate değer bir örnek daha vermek istiyoruz. Bugün herkesin Engels'in eseri olduğunu bildi- ği Almanya'da Devrim ve Karşı-Devrim, 1913'te Marks-Engels mektuplaşmaları yayınlanana kadar Marx'a ait biliniyordu. Engels Marx'ın kızları da dahil kimseye bu konuda bir açıklamada bulunma ih- tiyacı duymamıştı. O gerçekte Marx'ın eseriyle kendisinininkinin birbirinden ay- rılamayacağını, şu veya bu eserin kimin imzasını taşıdığının hiçbir önemi olmadı- ğını herkesten çok daha iyi biliyordu.

Marx'ın ölümünün ardından yalnız- ca dünya görüşünü geliştirmek ve zen-

ginleştirmek değil, gitgide güç kazanan uluslararası işçi hareketine neredeyse günü gününe yol göstermek ve yardım etmek de Engels'in omuzlarına kaldı. Engels bunun hakkını fazlasıyla verdi. Ama Komün sonrası bu barışçı geli- me döneminde hareket büyüdükçe ide- olojik bozulma emareleri de çoğalmaya başladı. Oportünizm sessiz ve derinden mayalansa da, Engels onu başını kaldı- rı her durumda ideolojik olarak ezme- ye çalıştı. Marx'ın ölümünden hemen önce, "Zürich üçlüsü"nü hedef alan ünlü Genelge Mektupla başlayan bu çaba, Er- furt Programı hazırlıkları ve tartışmaları sırasında özellikle önem kazandı. Engels tüm engellemelere rağmen, Marx'ın on- beş yıldır çekmecelerde gizlenen Gotha Programı Taslağının Eleştirisi'ni yayın- layarak, daha o sıralar iyiden iyiye güç kazanan oportünizme önemli bir darbe vurdu. Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu çalışması bu doğrultudaki son çabalarından biriydi ve dolaysız olarak her iki partideki oportünist eğilimleri he- def alıyordu.

Büyüyen oportünizm gerçeği karşı- sında her vesileyle devrimci dünya gö- rüşünün temel ilke ve esasları üzerinden uyarıcı ve eğitici olmaya çalışan Engels, örneğin sonraki dönemin ünlü oportü- nistlerinden İtalyan Turati'ye ölümünden kısa bir süre önce (1894) şunları yazıyo- ru:

"1848'den bu yana sosyalistlere en büyük başarıyı sağlayan taktikler, Komü- nist Manifesto'da ortaya konanlardır:

'İşçi sınıfının burjuvaziye karşı sava- şımının geçmek zorunda olduğu çeşitli gelişme aşamalarında, [komünistler] her zaman ve her yerde, bir bütün olarak hareketin çıkarlarını temsil ederler. ... Komünistler işçi sınıfının acil hedeflerine ulaşılması ve o andaki çıkarlarının ger- çekleşmesi için savaşırlar; ama şimdiki hareket içerisinde, bu hareketin gelece- ğini de temsil eder ve gözetirler."

"Dolayısıyla, iki sınıf arasındaki sa- vaşımın her evresine aktif biçimde ka- tılırlar; bunu yaparken, bu evrelerin ilk büyük amaca giden yalnızca çok sayıdaki aşamalar olduğu olgusunu hiçbir zaman gözden kaçırmazlar; ilk büyük hedef de, toplumu yeniden örgütlemenin aracı olarak siyasal iktidarın fethedilmesidir.

Onların yeri, işçi sınıfının çıkarına doğ- rudan sonuçlara ulaşmak için savaşım verenlerin saflarıdır. Tüm bu siyasal ve toplumsal başarıları kabul ederler ama yalnızca alacağın taksidi olarak. ... Büyük amacı hiçbir zaman gözden kaçırmayan bu taktikler, ileri yürüyüşlerinin bir aş- masını sonal amaç sanan -saf cumhuri- yetçiler olsun, duygusal sosyalistler ol- sun- öteki, daha az açık görüşlü partileri bekleyen kaçınılmaz düş kırıklıklarından sosyalistleri korur..."

Komünist Manifesto'nun devrimci bakış açısını ve taktik ilkelerini, onu izle- yen elli yıla yaklaşan deneyimi de tanık göstererek, Turati gibilerine bu denli ay- rıntılı biçimde hatırlatmak ihtiyacı belli ki boşuna değildir. Engels muhakkak ki II. Enternasyonal partilerinin yapısal zaaflla- rının çok iyi biçimde farkındaydı. Bunun en açık belirtilerini de Alman ve Fransız partilerinde görüyordu. Fakat her şeye rağmen iyimserdi, tarih bu iyimserliği haklı çıkarmasa da.

Marksist dünya görüşünün oluşumu ve gelişimine katkılarını ilk çalışmalarını- n yanı sıra Manifesto ve Kapital üzerin- den işaret ettiğimiz Engels'in en temel eserlerinin daha sözünü bile etmiş de- ğiliz. Doğanın Diyalektiği, Anti-Dühring, Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felse- fesinin Sonu, Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni, Konut Sorunu vb., tüm bu eserler Marksizm en temel klasikleri arasındadır. (Lenin'in Anti-Dühring'i bir sosyalizm ansiklopedisi olarak niteleme- sini ve Devletin Kökeni'nden en büyük övgülerle söz etmesini hatırlayalım).

İki yıl önce Marx'ın doğumunun 200. Yılıydı. Bunu vesile ederek kapitalizm çağının devrimci dünya görüşü olarak Marksizm'in doğumunu hazırlayan ta- rihsel, toplumsal ve düşünsel koşullar ve kaynaklar üzerinde durmuştuk. Bu çer- çevede Marx üzerine söylenen her şey eşit ölçüde Engels için de geçerlidir.

Doğumunun 200. Yılı gibi anlamlı bir vesileyle Engels'in yaşamı ve eserleri üzerinde durmaya devam edeceğiz.

İsrail'in soykırım savaşı 10. ayında...

E. Bahri

7 Ekim 2023'te Gazze'ye karşı soykırım savaşı başlatıldığında hem Netanyahu'nun başını çektiği Tel Aviv'deki savaş çetesi hem onun suç ortağı ve hamisi batılı emperyalistler kolay bir zafer kazanacaklarını var saymışlardı. 500 binden fazla askeri 365 kilometrekarelik Gazze sınırına yığan işgalci İsrail ordusu, "birkaç haftada zafere ulaşacağız" havasına bürünmüştü. Hazır Gazze'de direniş kırılmışken, Lübnan direnişini ezmek savaşın ikinci aşaması olarak planlanmıştı. Bu hedeflere ulaşıldıktan sonra ise bölgede Siyonist rejimin önündeki engeller temizlenmiş olacak, "normalleşme" anlaşmaları imzalayan gerici Arap rejimleri rahatlayacak, bunlara yenileri eklenecekti. Özellikle de Suudi Arabistan...

Hegemonya savaşının adım adım şiddetlendiği koşullarda bu, ABD emperyalizminin Ortadoğu'da kazandığı bir zafer olacaktı. Joe Biden başta olmak üzere Washington'daki savaş kundakçılarının İsrail'e histerik bir şekilde destek vermeleri bundan kaynaklanıyor. ABD, Filistin'de soykırımın yapılması ve kısa sürede sonuç alınması için İsrail'e askeri, mali, teknik, siyasi, diplomatik, kısacası her alanda tam destek verdi/veriyor. Çünkü Gazze'de soykırım bir Amerikan savaşıdır aynı zamanda.

Barbarlık gösterisi onuncu aya girerken tablo, yapılan hesapların hiçbirinin tutmadığını gösteriyor. Bir kez daha görüldü ki, işgalcinin gücü ve barbarlığı direnen halklar karşısında zafer kazanmasına yetmiyor. Zira ırkçı-Siyonist işgalcilerin davası yok, soykırım yaparak başka bir halkın topraklarını gasp etme histerileri var. Oysa toprağını savunan Filistin halkının varoluş davası var. Bu sayede mucize gibi görünen direniş dokuz aydır devam ediyor.

DOKUZ AY ÖNCE...

Filistinli direnişçilerin 7 Ekim'de yaptıkları saldırıyı bahane eden Siyonist rejim anında soykırım savaşını başlattı. İsrail'de savaş histerisi sadece rejimi değil toplumun ezici çoğunluğunu da esir almıştı. Savaşa destek verenlerin oranı %94'de kadar çıkıyordu. Dinci-faşist hükümetin başı olan kriminal Netanyahu'ya destek bile %57'ye ulaşabildi. Hükümetle muhalefet kısa sürede birleşti ve "Savaş Kabinesi" kurdular. Oysa 2023 yılının

başından beri dinci-faşist Netanyahu hükümetine karşı gösteriler yapıyordu.

Savaş histerisi hem Siyonist rejimi hem rejimdeki rakip klikleri hem toplumu esir almıştı. Siyonistler, topraklarını işgal ettikleri Filistinlilerin isyan etmesinden, hele de işgalci orduya etkili bir darbe indirmeyi başarmalarından dolayı zıvanadan çıktılar. Kısa sürede, 365 kilometre karelik Gazze'nin etrafına yarım milyon asker yığıldılar. Karadan, havadan, denizden bombalamaya başladılar. Histerinin şiddetiyle "Filistinlilerin işini kısa sürede bitireceğiz" havası estirildi.

İçeride soykırıma tam destek sağlanmışken ABD ile batılı emperyalistler anında koşulsuz destek ilan ettiler. Başta ABD olmak üzere Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya gibi emperyalist devletlerin başkanları ya da başbakanları Tel Aviv'i hac yerine çevirdiler. Siyonist savaş çetesinin etrafında tavaf ederek soykırım saldırısının bir an önce hedeflenen sonuçlara ulaşması için çaba harcadılar. Silah/mühimmat taşıdılar, savaşı finanse ettiler, siyasi ve diplomatik alanda İsrail'e kalkan

oldular. Soykırımı protesto etmeyi yasakladılar. Batının "demokratik değerlerini" anında paçavraya çevirdiler...

Siyonist çetenin arkasında duran bir başka "savaş taburu" ise emperyalist medya tekelleri ve bunların farklı ülkelerdeki uzantılarıdır. Gerçekleri tersyüz eden, olayları çarpıtan medya tekelleri, iğrenç bir dezenformasyon kampanyası başlattılar. Filistin direniş hareketini "İŞİD'in bir versiyonu" şeklinde sunan medya tekelleri ilk dönemde etkili de oldu. Hatta kendini solda konumlayan bazı çevreler bile bu savaş taburunun servis ettiği dezenformasyonla zehirlenebildiler.

Görüldüğü üzere 7 Ekim'in ardından ortam her açıdan işgalci İsrail ordusunun lehine görünüyordu. Konjonktürün sağladığı imkanlara ek olarak sahip olduğu teknik, silah ve personel sayısındaki üstünlük eklenince ırkçı-Siyonistler için zaferin kısa sürede sağlanacağı hikayesi inandırıcı görünüyordu. Oysa bu denklemin dışında tutulan Filistin halkının direnişi, emperyalist/Siyonist barbarların

hedeflerine ulaşmasını engelledi. Bedeli ağır olsa da bir bütün oluşturan Filistin direniş hareketi, tahmin edilenin çok ötesinde bir direniş gösterdi. Soykırım savaşının 9. ayı geride kalırken de direnişin kararlılığında en ufak bir tereddüt bulunmuyor.

SOYKIRIM SAVAŞI ONUNCU AYINA GİRERKEN

Filistin halkının direnişi ile Lübnan, Yemen ve Irak'tan verilen dolaysız destekler, kolay zafer beklentisini soykırımcıların kursağında bıraktı. İlk dönemdeki tüm avantajlarını yitirmiş durumdalar. Savaş taburu medya tekellerinin katkılarıyla pazarlanan "saldırıya uğrayan mağdur İsrail kendini savunuyor" uydurması çöktü. Artık dünya İsrail rejiminin soykırımcı, savaş suçlusu olduğunu biliyor. İsrail rejiminin hem Lahey Adalet Divanı'nda hem Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'nde yargılanması ise Tel Aviv'deki savaş çetesinin "haklı, mazlum, demokrat" maskesini paramparça etti.

İşgalci ordunun halen kayıp veriyor

olması, ilan ettiği hedeflerin hiçbirine ulaşamaması, yüzbinlerce Yahudi yerleşimcinin işgal ettikleri Filistin topraklarından göç edip başka kentlere taşınması, esirlerin kurtarılamaması, ekonominin çöküşe doğru gitmesi gibi sorunlar savaşa verilen desteğin %94'ten %27'ye gerilemesine neden oldu. Netanyahu'ya destek ise %57'den %21'e geriledi.

Soykırım yapan işgalci ordu ciddi bir şekilde hırpalandı. İsrail medyasında yer alan haber ve yapılan değerlendirmelere göre, işgalci ordunun tanklar ve diğer savaş araçlarının binlercesi devre dışı kaldı. Tekrar savaşa katılmalarına engel olan psikolojik sarsıntı/depresyon yaşayan askerlerin oranı %10'a ulaşıyor. Yaralı sayısı %10 civarında hesaplanıyor. Siyonist rejim kayıplarını saklasa da ölü sayısının binleri bulduğu tahmin ediliyor. Muhalefetin temsilcileri Netanyahu'nun kurduğu savaş kabinesinden çekildi. İşgalci ordu komutanları ile Siyonist şefler arasında basına da yansıyan ciddi çelişkiler yaşanmaya başladı. Netanyahu hükümeti karşıtı gösteriler tekrar başladı. Kimi zaman kitlesel boyutlara ulaşıyor. Siyonist rejim içeride paramparça olmuş görünüyor. Netanyahu'ya göre İsrail'de iç savaş tehlikesi var.

EMPERYALİST ŞEFLERİN "DEMOKRAT" MASKELERİ PARÇALANDI

İlk dönem medya tekellerinin yürüttüğü savaş kampanyası etkili olmuştu. Filistin direnişini itibarsızlaştırmak için histerik bir kampanya başlatan medya tekelleri şuna benzer temalar işlediler: "Filistinliler terörist, çocukların başını kestiler, kadınlara tecavüz ettiler, sivilleri yaktılar, bunlar IŞİD'in bir başka versiyonu, Ortadoğu'nun tek demokratik devleti olan İsrail'i ortadan kaldırmak istiyorlar..."

Bu iğrenç savaş propagandası ilk haftalarda etkili oldu. Bazı sol çevrelerin kafasını bile karıştırdı. Ancak Filistin halkının direnişi ve direnişin sosyal medya aracılığıyla İsrail barbarlığını dünyaya anlatmayı başarması bu denklemi tersine çevirdi. Medya tekellerinin yarattığı sahte algılar dağıtıldı. Bu ise, soykırım suçuna ortak olan emperyalist şeflerin maskelerini de parçaladı. İsrail'e destekleri devam etse de gardları düştü. Siyonistlerin en rezil yaltakçısı olan Alman emperyalizminin şefleri bile artık İsrail'den çok söz etmemeye çalışıyor. Fransa'da son seçimlerde faşist partinin üçte ikisi kadar oy alabilen Macron artık başka telden çalışıyor. Soykırım savaşının önde gelen suç ortaklarından İngiltere Başbakanı Rishi Sunak ise, utanç verici bir seçim hezimetine uğrayarak Muhafazakar Parti Genel Başkanlığı'ndan da istifa etti. Almanya Başbakanı Olaf Scholz'un

"Sosyal Demokrat" partisi de Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ırkçı-faşist AfD'nin gerisine düştü. ABD Başkanı Joe Biden'ın koltuğunun da sallandığı yönünde değerlendirmeler yapılıyor...

DÜNYANIN SOKAKLARI FİLİSTİN DİRENİŞİNDEN YANA

Gerçeklerin fark edilmesiyle dünyanın sokakları da Filistin direnişinden yana tutum aldı. Emperyalist devletlerin estirdiği polis terörüne rağmen sol/sosyalist güçler, ırkçılık ve savaş karşıtları, bazı sendikalar, üniversiteli gençler İsrail'in soykırım saldırılarına karşı yaygın eylemler gerçekleştirdiler.

ABD'nin önde gelen üniversitelerinde öğrenci gençliğin başlattığı direniş ise bir ilktir. Onlarca kampüste "Nehirden denize özgür Filistin!" sloganları yükseltildi. Üniversite öğrencilerinin başlattığı işgal eylemleri batılı emperyalist şefleri köşeye sıkıştırdı. Polis şiddetiyle ezmeye çalışsalar da İsrail'le suç ortaklığı yapmak emperyalist şefler için de bir ağırlığa, utanç verici bir rezalete dönüştü. Tel Aviv, tavaf ettikleri hac yeri olmaktan çıktı. Zira ortalıkta "demokrat" maskesi ile dolaşsalar da barbarlıkları deşifre oldu.

Artık "Ortadoğu'da tek demokratik

yönetim" diye pazarlanan İsrail rejiminin savaş suçlusu olduğu biliniyor ve onunla işbirliği yapanların rahat edemediği bir dönemin kapıları açılıyor. Savundukları rejim artık hem Lahey Adalet Divan'ında hem Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'nde yargılanıyor, soykırımcı, katliamcı damgası taşıyor.

BU SIRADA DİRENİŞ CEPHESİ

Dokuz aydır İsrail'e ve batılı emperyalistlere karşı verdikleri savaş, direniş hareketlerini bu süre içinde hem siyasi hem ahlaki hem askeri bakımdan güçlendirdi. Savaş deneyimleri arttı. Kararlı olduklarını, zafer kazanmasalar da dünyanın en büyük emperyalist gücüne kafa tutabileceklerini gösterdiler.

Ne soykırımcı Siyonistler ne onların hamisi ABD ile batılı emperyalistler bu durumu değiştirebildi. Lübnan, Yemen ve Irak'ta gelişen "Gazze'ye destek savaş" bir ilke işaret ediyor. Çünkü ilk defa bir çatışmada İsrail-Batılı emperyalistler barbarlığına karşı dört koldan direniş geliştirildi. Ne saldırılar ne tehditler ne vaatler bu cepheyi dağıtabildi.

Lübnan direniş cephesi dokuz aydan beri işgalci ordunun hedeflerini vuruyor. Yemen Kızıldeniz'i İsrail'e giden ve ora-

dan gelen gemilere kapattı. Ne ABD-İngiliz emperyalistlerinin saldırıları ne Alman emperyalizminin İsrail'i savunmak için savaş gemisi göndermesi bu durum değiştirebildi. Tersine Ansarullah hareketi ve Sana'daki hükümet bir milim bile gerilemedi. Irak'taki direniş hareketleri hem ABD üslerini hedef aldı hem İsrail'deki belli hedefleri vurmaya devam ediyor.

İşgalci İsrail ordusu geçmişte küstahça savaşlar ilan ediyor, kısa sürede hedefine ulaşıyor, istediği yeri işgal ediyor, yakıp yıkıyor, katliamlar yapıyor, girdiği yerleri yağmıyor sonra geri çekiliyordu. Tüm bunları çok ağır kayıplar vermeden yapabiliyordu. Oysa şimdi dokuz ayda üstü açık bir hapishane olan Gazze'yi kontrol altına alamadı. Filistin direniş hareketi halen işgalci orduya kayıplar verdiriyor.

Geçmişte emperyalistlerin çıkarlarının bölgedeki bekçisi olan İsrail rejimi, artık emperyalistlerin özel himayesi olmadan varlığını devam ettiremeyecek bir duruma düşmüştür. Soykırımcı vahşi yüzünün de teşhir olması bunlara eklenince, Siyonist rejimin emperyalistlerin ayaklarına dolanan bir prangaya dönüşmeye başladığını söylemek abartı olmayacaktır.

NATO'nun Washington zirvesi ve savaş stratejisi

A. Vedat Ceylan

NATO üyesi 32 ülkenin liderleri 9-11 Temmuz'da üç günlük bir zirve için ABD'nin başkenti Washington'da bir araya geldi. Zirvenin ardından yayınlanan ortak bildiride Ukrayna'ya silah yardımlarında "NATO İttifakının aktif rol üstle- neceği" açıklandı. Bildiride, İttifak üye- lerinin gelecek yıl Ukrayna'ya en az 40 milyar euro "askeri yardım" sağlayacağı sözü verilse de "yardımın" bir sonraki toplantıda gözden geçirileceği belirtildi. F-16 savaş uçakları da Kiev'e verilecek "askeri yardımlar" listesinde yer aldı.

Ukrayna'nın NATO üyeliğinin "geri çevrilemez olduğu" ve bunun, "Ukrayna NATO kriterlerini sağladığında ve 32 üye ülke yeşil ışık yaktığında gerçekleşeceği" açıklandı. Ancak ABD ve Almanya'nın "üyelik konusu aceleye getirilmemeli" diyerek "iş yavaştan almaya mehilli oldukları" gelen bilgiler arasında.

Washington'da gerçekleşen zirvede NATO'nun Ukrayna'da bir ofis kuracağı ve bir Alman generalin bu ofisi/karargâhı yöneteceği karara bağlandı. Bu, NATO'nun Ukrayna üzerinden sürdürdüğü emperyalist savaşı yeni bir aşamaya taşımanın açık ilanıdır. NATO, Ukrayna ordusunu silahlandırarak, finanse ederek ve yönlendirerek savaşa doğrudan "resmi olarak" müdahil olma yoluna girmiştir. Ve bu "resmi" ilan, "Ukrayna savaşı NATO'nun Rusya'ya karşı yürüttüğü bir savaştır" gerçeğini tartışmasız bir şekilde doğrulamıştır.

NATO, Ukrayna'ya yoğun silah yardımını yaparken, zirve bildirisinde Çin'i "Rusya'nın Ukrayna'ya karşı savaşının destekçisi" olarak kınadı ve Rusya'ya silah sevkiyatının durdurulmasını talep etti.

Rusya, "NATO müttefiklerinin güvenliğine yönelik en önemli ve doğrudan tehdit" olarak tanımlandı. "İran'ın istikrarsızlaştırıcı eylemleri" Avrupa-Atlantik güvenliğini etkiliyor. "Çin Halk Cumhuriyeti'nin hırsları ve zorlayıcı politikalarının çıkarlarımıza, güvenliğimize ve değerlerimize meydan okuduğu" belirtildi. Rusya ile Çin arasında derinleşen stratejik ortaklık ve "kurallara dayalı uluslararası düzeni baltalamaya yönelik girişimlerin endişe kaynağı olduğu" vurgulandı.

Emperyalist güçler, Rusya'yı stratejik bir yenilgiye uğratarak, doğal zenginlik kaynaklarını ele geçirmeyi ve bir sonraki adımda Çin'i devre dışı bırakarak yeni-

den "tek kutuplu" bir dünya düzeni kurmayı hedeflemektedirler.

NATO'nun Ukrayna savaşına doğrudan müdahil olma açıklaması, emperyalist güçlerin yıllardır süren yalan ve sahtekârlıklarını açığa çıkarıyor. Emperyalist devletler, Rusya ile bir savaş çıkarmak için on yıllardır her türlü yol ve yöntemi deniyorlar. 2014'ten bu yana Ukrayna NATO'nun ileri bir karakoluna dönüştürüldü. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı adeta zorlandı. Rusya, askeri güç gösterisi ile NATO'nun genişlemesini durduracağına inanıyordu. Ancak savaş ve iç savaş örgütü NATO, çatışmanın çözümüyle ilgilenmek yerine bölgeyi saran savaş ateşinin daha da büyümesi için mesai yaptı.

NATO, Ukrayna'yı silah cephaneliğine çevirerek Rusya'yı hızla stratejik bir yenilgiye uğratabileceğinin hesabındaydı. Ancak NATO karargâhında çizilen bu strateji Ukrayna topraklarında karşılık bulmadı. Rusya gerçeğine ise hiç uymadı.

Geçen yıl Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta düzenlenen NATO zirvesi, Ukrayna'nın başlattığı "Bahar Taarruzu"nun muhtemel başarısını kutlamak üzere bir "zafer zirvesi" olarak tasarlanmıştı. Ancak "Taarruz" fiyaskoyla sonuçlandı. Sözü geçen "Taarruz" binlerce Ukraynalı askerin hayatına mal oldu.

Gelinen aşamada, Ukrayna ölüme gönderecek yeni asker bulmakta zorlanıyor. İçerde kendi krizleri boğuşan NATO üyesi ülkeler, savaşı tırmandırarak kendi iç krizlerini ötelemeyi umuyorlar. Ancak hayatın gerçekleri karargâhlarda yazılan reçetelerle aşılamıyor.

NATO ve AB'nin itici güçlerinden biri olan Fransa'da Macron hükümeti tamda bu yüzden büyük bir seçim yenilgisi aldı. Tarihte, ciddi iç krizlerle karşı karşıya kalan sermayenin savaşlarda çözüm aradığı bilinmektedir.

Aynı nedenlerle NATO'nun ve ABD'nin bir diğer önemli bileşeni İngiltere'de de iç kriz iktidarda olan Muhafazakâr Parti'nin kırmızı kart almasını sağladı. Ancak onun yerine iktidara gelen İşçi Partisi, bir öncekinden farklı olmayacak gibi görünüyor.

ABD'de ise Biden, kendi partisinden gelen baskılarla uğraşıyor. Biden'in NATO zirvesinde sergilediği "performans", zihinsel kapasitesini tartışmaya açıyor.

Zelenski'yi Başkan Putin diye takdim ediyor. Yardımcısı Kamala Devi Harris'den Trump diye söz ediyor. NATO ve ABD'nin egemen güçleri, NATO'yu ve Ukrayna savaşını olası Trump Başkanlığında "Trump'a dayanıklı" hale getirmeye çalışıyorlar.

Amerika'nın sermaye sınıfı ve derin devleti zihinsel kapasitesi yerinde olmayan bir başkanı yeniden aday yapmakla ya yönetilebilir bir başkanı yeniden aday yapmakta yarar görmekte, ya da onun aday olması ile Trump'ın kazanmasının yolunu açmak istemektedir.

Savaş borazanı emperyalist ülkeler, işçi ve emekçilerin, ezilen tüm sınıfların savaş karşıtlığını hiçe sayarak insanlığı ve gezegenimizi olası bir nükleer felaketle yok olmaya sürüklüyorlar. Washington'da NATO zirvesinde bir araya gelen her bir "liderlerin" elinde kan damlıyor.

İngiltere'de yayın yapan tıp dergisi The Lancet'de, Gazze savaşının başlamasından buyana 180 binden fazla Filistinlinin ölmüş olabileceği belirtilerek, soykırımın finansmanında ve meşrulaştırılmasında bu "liderlerin" suç ortaklığı yaptığının işaret ediliyor.

Hem Ukrayna üzerinden Rusya'ya karşı sürdürülen emperyalist savaş ve hem de Gazze'de devam eden soykırıma Marksist bir perspektifle bakıldığında, emperyalist savaşın temelinde sermayenin genişleme ihtiyacı ve kaynaklara hâkim olma arzusu yatmaktadır.

Emperyalist güçler, kendi iç krizlerini ve çelişkilerini aşmak için yayılmacı, talancı ve soykırımcı savaşlara girişiyorlar. NATO'nun son zirvesi ve ilan edilen savaş stratejileri, emperyalist sistemin krizinin derinleştiğinin ve savaşla aşılacak istenmesinin bir göstergesidir. NATO savaş aygıtı yıllardır rüzgâr ekiyor. Durmadan rüzgâr ekenler elbet bir gün kasırgaya yakalanırlar.

Kapitalizmin kendi karşıtlarını içinde taşıdığı bilinen gerçektir. Bu karşıtlar sözü geçen kriz ve savaşların kendi aleyhlerine olduğunun gayet farkındadırlar. Ancak hala örgütsüz olmaları nedeniyle karşıtının karşısına nesnel bir güç olarak dikilememektedirler. Ne var ki bu gücün, güçlerin ne zaman "uyuyan bir dev gibi" silkinceği belli olmaz. Bu "uyuyan devin" silkinmesi, yani proletaryanın, emekçi sınıfların ve ezilen halkların uluslararası dayanışma ve mücadelesi ancak bu savaş çığırtkanlığına karşı güçlü bir hat oluşturarak engel olabilir.

Savaş bütçesini arttıran NATO yeni saldırılara hazırlanıyor

Emperyalist saldırganlık ve savaş aygıtı NATO, Washington'da gerçekleştirdiği Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde bir kez daha kanlı planlara imza attı.

Zirvede, Ukrayna savaşı gerekçesiyle Rusya karşıtı kararlar alındı. Bu bahaneyle üye ülkelerin silahlanma plan ve bütçelerinde büyük artışlar yapılacak. Ukrayna'ya bir takvim dahilinde ağır silahlar verilmesinin planlandığı zirvede alınan kararlar, Ukrayna üzerinden Rusya'ya karşı yürütülen vekalet savaşının arkasında NATO üyesi devletlerin olduğunun bir itirafı olmuştur aynı zamanda.

Zirvenin sonuç bildirgesinde yer alan Ortadoğu, Afrika, Karadeniz, Doğu Balkanlar ve Asya-Pasifik bölgelerindeki NATO varlığının güçlendirilmesi vurgusu, önümüzdeki süreçte emperyalist savaş ve saldırganlığın daha da tırmandırılmak istendiğinin açık işaretidir.

2014'ten beri adım adım savaşa hazırladıkları Ukrayna'nın sürekli dile getirdiği ağır silah talebine ise, savaşın efendileri bu zirvede olumlu yanıt verdiler. Ukrayna'ya gelecek yıl Amerikan F-16 savaş uçakları da dahil olmak üzere yaklaşık 43,3 milyar dolarlık askeri "yardım" sözü verildi. Ayrıca 5 adet hava savunma sisteminin de verileceği belirtildi.

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, F-16 savaş uçaklarının Danimarka ve Hollanda'dan Ukrayna'ya sevkiyat sürecinin başladığını ve uçakların "bu yaz kullanımda olacağını" söyledi. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, alınan bu kışkırtıcı kararı "bunu kendi güvenliğimiz için yapıyoruz" demagojisiyle meşrulaştırmaya çalıştı.

Ayrıca zirvede Ukrayna'nın NATO üyesi olması için "dönülmez bir yola girildiği" belirtildi. Ancak net bir tarih vermekten kaçınıldı. Bunlara ek olarak ABD seyir füzelerinin 2026'dan itibaren Almanya'ya konuşlandırılması konusunda da tarafların anlaştığı ilan edildi. Almanya, Fransa, İtalya ve Polonya ise uzun menzilli füzeler geliştirmeyi amaçlayan bir niyet mektubu imzaladılar. Yapılan planlamalar ve yansıyan haberlere bakıldığında Ukrayna'yı yeni silahlarla donatma kararı alan NATO'nun halen doğrudan savaşın içine girmekten kaçındığı görülüyor. Ancak alınan bütün kararlar savaşı daha da şiddetlendirmek ve mümkün olduğu kadar

uzun vadeye yayararak Rusya'yı zayıflatma ve mümkünse çökertme hesaplarının yapıldığını gösteri. Bu küstahlığın ne tür sonuçlar yaratabileceğini şimdiden tahmin etmek güç. Ancak kararların her açıdan çatışmaları şiddetlendireceği kesin.

Zirvenin sonuç bildirgesinde dikkat çeken bir diğer nokta ise doğrudan Çin'in de hedef alınması oldu. Kendileri döne döne on milyarlarca dolarlık silah "yardımı" yaparak savaşı kışkırtırken, utanmadan Pekin yönetimini Rusya'ya silah sevkiyatı yapmakla suçladılar.

Pekin yönetimi bu suçlamaları reddederken, Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Maria Zakharova ise alınan kararları, "Bu, Washington'ın savaş çetesinin başını çektiğinin kanıtıdır" şeklinde değerlendirdi.

NATO'NUN SAVAŞ BÜTÇESİ TIRMANIYOR

Ukrayna savaşını kışkırtan ve bitmesin diye sürekli ateşe benzin döken NATO üyesi devletler, savaş ve saldırganlık için bütçelerinden ayırdıkları payları sürekli arttırıyorlar. Militarizm histerisine kapıl-

mış olmayı, tam bir utanmazlıkla kendileri tarafından kışkırtılan Ukrayna savaşı ile gerekçelendiriyorlar. Pervasızlıkları bununla sınırlı kalmıyor. Sık sık Rusya ile savaşa hazır olmak gerektiğini vaaz ediyorlar.

2023 yılında Avrupa ve Kanada'daki NATO ülkelerinin savunma/savaş harcamaları yüzde 8 oranında artırıldı. 2024 yılında ise bu harcamaların yüzde 18 artırılması planlanıyor. Beş yıl içerisinde ise 650'den fazla beşinci nesil F-35 savaş uçağı, binden fazla hava savunma sistemi, yaklaşık 50 savaş gemisi ve denizaltı, 1200 muharebe tankı, 11 bin 300 savaş aracı ve yaklaşık 2 bin topçu sistemi ölüm ve yıkım aygıtı NATO'nun envanterine dahil edilecek.

FİLİSTİN RİYAKARLIĞI

Ukrayna savaşı üzerinden Rusya'yı sıkıştırmaya çalışan NATO'nun İsrail'in Filistin'de gerçekleştirdiği soykırıma destek vermesi ise kaba bir riyakarlık olarak farklı cephelerden eleştirilere konu edildi.

Din istismarında sınır tanımayan ancak Filistin'e yönelik gerçekleştirilen katliamlara sessiz kalmanın yanı sıra İsrail'le her türlü ticari ilişkileri sürdüren gerici

şef Erdoğan da benzer bir tutum sergiledi.

NATO zirvesinde Gazze'ye yönelik saldırıların gündeme alınmaması üzerine kendisine sorulan soruya "o ayrı bu ayrı" şeklinde verdiği yanıtla Filistin halkının cellatlarının safında olduğunu birkez daha gösterdi. Ancak utanç verici tutumu dengelemek için Türkiye'ye döner dönmez İsrail'in katliamlarını "sert" ifadelerle eleştirdi. Birkez daha tam bir riyakarlık ustası olduğunu kanıtladı.

Sonuç olarak emperyalist kapitalist düzenin efendileri gerçekleştirdikleri bu zirve ile birlikte yeni sömürü pazarları elde edebilmek için başta Ukrayna savaşı olmak üzere "güvenlik ve barış" demagojileri eşliğinde yeni kanlı planlamalar yaparken savaş ve saldırganlığı tırmandırmak için atacakları adımları konuştular. Tüm planları insan soyunun geleceğini tehdit eden olası bir nükleer savaşı kışkırtan niteliktedir. Diğer bir ifadeyle, şu anda insan soyunun geleceği açısından en büyük tehdit emperyalist savaş aygıtı NATO'dur.

ABD’de “seçmeli aday” krizi!

İ. Manuşyan

ABD’de başkanlık seçimleri yaklaşırken ciddi boyutlar alan siyasi kriz de derinleşiyor. Zira Cumhuriyetçilerin adayı resmen Donald Trump olurken, Biden’in çekilmesinden sonra Demokratlar ise Kamala Harris’i aday göstereceklerini ilan ettiler. Ancak partilerin gösterdikleri adaylar arkasında “kenetlendiklerini” söylemek zor. Bir tarafta Trump’la cisimleşen agresif tarzın «iç savaş» söylemini öne süren pratiği, diğer tarafta ise beklenmedik bir şekilde yarış sürecine yeni giren Harris.

Trump’la TV programında yaptığı tartışmada çuvallayan Biden, demans olduğunu gösteren birçok gaf işleyince, ıskartaya çıkarıldı. Zaten kendisi bir figürden ibaretti. Emperyalist Amerikan rejiminin vitrininde uzun yıllar oturan bir savaş suçlusunu. Miadını doldurmasına rağmen çekilmek istemedi. Ama “derin devlet” emredince çaresiz şekilde kenara çekilip Harris’i desteklediğini açıkladı.

Biden’in yerine aday olan Kamala Harris artık Demokratları destekleyen sermaye kliklerinin temsilcisi olmaya çalışacak. Bu işi zaten uzun yıllar bir figüran olarak yapıyordu. Şimdi ise başrolü oynamak için kolları sıvadı. Cumhuriyetçileri destekleyen sermaye grupları ise, Trump’a mahkum olmuş görünüyor. Suikast girişimine maruz kalması ise, en azından şimdilik faşist Trump’a “kahraman” havalara bürünme imkanı sağladı. Demokratlar Rusya’yı bitirme yeminli si klikleri temsil ederken, Trump’ın temsil ettiği klikler ise öncelik Çin olmalıdır diyor. Gazze’de soykırım yapan ırkçı-siyonist İsrail rejimi söz konusu olduğunda ise, her iki taraf da soykırım suçuna ortak.

Aslında Trump da Cumhuriyetçiler için aranan bir tercih değil! Zira o da bu görevi almak için ısrarcı, engel tanımayacak, rakiplerini saf dışı bırakmak için her şeyi yapabilecek derece muhteris birisi. Nitekim ABD başkanlık tarihinde en spekülasyonlu karakter olarak kabul ediliyor. Mahkemelerde para yedirdiği porno oyuncularından, gizli belgeleri evinde saklamasına kadar birçok kriminal dosyası olan Trump’ın kişisel yönü bizi ilgilendirmiyor. Ancak onun Amerikan tekellerinin ve emperyalist kliklerden birinin tam ‘aradığı adam’ olduğu ortada. Çin’e karşı ticaret savaşında vergileri %60’a varacak

düzeyde arttırma sözü veren Trump, yeni dönem için yaptığı planlar hakkında fikir veriyor. Ki kendi başkanlık döneminde %25 ek vergiyle bu savaşı başlatmıştı. İsrail’in soykırımına destek noktasında Biden’dan daha azgın olduğu da bir gerçek. Suriye’den asker çekmeyi tartışırken İran Devrim Muhafızları komutanı Kasım Süleymani’ye Irak’ta suikast emri veren de Trump’tı.

Seçim propagandası yaparken suikast girişiminden hafif yaralı kurtulmasının Trump’ın konumunu güçlendirdiği söyleniyor. Hafif yaralandığını, suikastçının öldürüldüğünü öğrendiğinde Trump, durumu şova çevirmiş, korumaların arasından kafasını ve sağ yumruğunu çıkarıp “mücadeleye devam” tiradı atmıştı. Suikast “radikal sol” a bağlayan komplo teorisi ve “Biden’in yönlendirmesi” diyerek prim toplamaya çalışan Trump, saldırıyı kriminal-faşist imajını makyajlamak için kullanmaya çalışıyor. 2016’da Kongre Baskını çağrısı yapan, şimdi ise suikasttan kurtulan bu “gazi” lider, arkasındaki faşist çeteleri daha da motive etmek için çabalarını arttıracaktır.

ABD seçimlerinin sonucunu Rusya ve Çin kadar Ortadoğu ülkeleri de bekliyor. Beyaz Saray’da koltuğa kim oturursa otursun Ortadoğu’da petrol bitmedikçe,

Amerika bölge halklarının kanını akıtmaktan vazgeçmeyecektir. Ama öte yandan Abraham anlaşmalarından İran’la nükleer mutabakata kadar bir dizi güncel politika değişimi bölgenin soluk almasını yavaşlatabilir de arttırabilir de. Siyonist savaş makinesi Lübnan’a saldırmak istiyor. Ancak ABD’den onay almadan bunu yapamaz. Yeni başkanın tutumu bu noktada da belirleyici olacaktır.

Ukrayna savaşında durum değişkenlik gösterebilir. Lakin bunun nedeni Trump’ın barışsever olması değil, savaş lojistiği ile mali kaynakları başka hedeflere akıtmak istemesidir. Zira Ukrayna ve İsrail’e sırf şu iki yıl içerisinde akıtılan mühimmat ve maddi kaynak yüz milyar doları çoktan aştı. Buna karşın ne Ukrayna ne İsrail açısından istedikleri hedeflere ulaşabildi. Yani Harris de kazansa Trump da gelse Ukrayna savaşında üç aşağı beş yukarı benzer bir politika izlenecek. Biden Rusya’ya karşı sonuna kadar Ukrayna’nın yanındayız dese de Afganistan’daki “müttefiklerini” nasıl rezil bir şekilde bırakıp kaçtığı unutulmadı. Ya da tersten Trump da savaşı kısa sürede bitiririm dese de NATO’yu yeni savaşlara hazırlamaktan geri durmayacak biridir.

Özetlersek Ukrayna’dan Filistin’e Trump ya da Harris fark etmeksizin Amerikan emperyalizmi için seçenekler daralıyor, giderek kontrolü kaybediyorlar. Bu

krizin seçime yansımaysa dünya halklarına düşmanlık, saldırganlık ve savaş, içerde ise azgın sömürü ve daha faşizan politikalar olacaktır. Sorun bu durumu aşıp Amerika’daki işçi sınıfına önderlik edecek bir çıkışın gelmemesidir. Öfkeli sömürülen kitlenin bir kısmı faşizan politikalara güç taşıyor. Ama asıl mesele, emperyalist Amerikan sisteminin sürdürebilir politikaları da başkanları da yaratamıyor olmasıdır.

Emperyalizmin kabesinde işler yolunda gitmiyor. ABD’nin isteklerine kendi “müttefiklerinden” dahi itiraz geldiği bir süreçte yönetim krizi derinleşiyor. Öyle ki, yaklaşan başkanlık seçimleri bunun dolaysız dışavurumuna sahne oluyor. Bir yanda “kontROLSÜZ bir deli” olarak görülen Donald Trump varken diğer tarafta Biden çekilmek zorunda kalınca gecikmeli olarak sahneye çıkan Harris var. Ancak dünya konjonktürü, ABD’ye başkan seçerek durumu düzeltme imkan sağlayacak imkanlar sunmaktan uzaktır. Savaşlara yatırdıkları paraların geri dönüşü yeterli değilken savaş lokomotifini daha da hızlı çevirmeleri gerekiyor. Bu politikayı hayata geçirecek bir yönetimin içeride işçilere ve göçmenlere, dışarıda uşak devletlere daha çok baskı yapması gerekecek. ABD’yi karanlık bir geleceğin beklediği yönündeki tartışmalar ise şimdiden başlamış durumda.

Emperyalist savaş bulutları kümeleniyor

Dünya olaylarının hızlı ve yoğun aktığı bir dönemden geçiyoruz. Emperyalist sistemde askeri ve jeopolitik çatışmalar tırmanıyor. Süreç “Dünya siyasetinde bir dönüm noktası”na doğru hızla ilerliyor. Ukrayna’daki savaştan Ortadoğu’daki fiili gelişmelere, Asya-Pasifik’te artan gerilimlerden, rakip emperyalist güçler arasındaki hegemonya mücadelesinin sertleşmesine... Bu ve benzer olaylar, adım adım yerleşik uluslararası ilişkileri sarsıyor.

Emperyalist sistemin ABD öncülüğündeki “tek kutuplu dünya düzeni” ile karakterize edildiği dönemin geride kalmasından bu yana, emperyalist dünya düzeni içinde hem ekonomik hem askeri güç dengeleri değişmeye başladı. Özellikle Çin’in emperyalist-kapitalist dünya sistemin zirvesine yükselmesi, yanı sıra NATO tarafından sıkıştırılan Rusya’nın ABD öncülüğündeki “kurallara dayalı dünya düzeni”ne meydan okuması ve bunu Gürcistan, Suriye ve Ukrayna üzerinden somutlaması, emperyalist hegemonya ve paylaşım mücadelesine hız kazandırdı.

Hemen her alandaki yükselişle, dünyanın ikinci ekonomisine sahip oluşuyla, giderek güçlenen ve modernize olan ordusuyla Çin, ABD’nin hegemonyasını tehdit eden ve dünyanın kaderini giderek daha fazla belirleyebilecek tek rakiptir. Uluslararası ilişkileri belirlemede, ABD ile Çin arasındaki ilişki, tayin edici önemde görünüyor. Rusya ise ABD ve denetimindeki NATO tarafından “çıkarlarımız ve değerlerimiz için doğrudan ve şiddetli bir tehdit” diye tanımlanıyor. Dolayısıyla ABD ve batılı emperyalistler Çin, ama özellikle de Ukrayna savaşı vesilesiyle Rusya karşısında ortak bir eksende şimdilik birleşmiş görünüyor. Küresel ölçekteki rakip güçler arasında dünya egemenliği uğruna süren güç mücadelesinde Çin ve Rusya özel bir yer tutuyor. Uluslararası ilişkilerin ve hegemonya mücadelesinin geleceğini belirlemede, bu iki ülke önemli rol oynuyor. Oynamaya da devam edecektir.

“Uluslararası düzeni yeniden yapılandırmak” istemekle suçlanan Rusya ve Çin aralarındaki işbirliğini pekiştirerek, ABD emperyalizminin dünya üzerindeki etkisini adım adım geriletıyor. Dolayısıyla ABD ve NATO tarafından kuşatılmak

isteniyor. Zira Rusya ama özellikle de Çin, emperyalist dünyanın iç dengelerini bozabilen ve ABD hegemonyasına “meydan okuyan” ülkeler konumundadır. Çin ile Rusya arasında artan işbirliğinin ise ABD ve NATO aleyhine önemli uluslararası sonuçları var. Dolayısıyla NATO, Rusya’ya karşı nasıl ki Doğu Avrupa’ya doğru genişliyorsa Çin’e karşı da Pasifik’e doğru genişlemeye çalışıyor. Bu süreçte Washington’da düzenlenen bir zirveyle 75’inci yılını kutlayan savaş örgütü NATO, Ukrayna ve Ortadoğu’daki kriz ve çatışmaların olduğu gibi, Asya pasifikteki kriz ve artan gerilimlerin de biricik suçlusudur.

NATO’NUN 75. YIL ZİRVESİNİN ARDINDA YAŞANANLAR

Fransa, Almanya, İtalya, Litvanya, Polonya, Slovenya, İspanya, Türkiye, Birleşik Krallık ve ABD’den askeri birlikler yakın zamanda Polonya’nın Korzeniewo kentinde Vistula Nehri’ni geçti. Bu nehir geçişi, Polonya liderliğindeki çok uluslu operasyonel ve taktik düzeydeki tatbikat “Dragon 24”ün bir parçasıydı. Bu, onlarca yıldır yapılan en büyük NATO askeri tatbikatı olan “Steadfast Defender 24”ün önemli bir unsurunu oluşturuyor. “Steadfast Defender 24” kapsamında İsveç’in yanı sıra tüm NATO üyesi devletlerden toplam 90 bin askerin katılacağı bir dizi tatbikat gerçekleştirilecek. Buna ve NATO zirvesindeki saldırganlığa tepki olarak

Çin ve Rusya, geçen hafta Güney Çin Denizi’nde üç gün süren kapsamlı deniz tatbikatı gerçekleştirdi. Gerçek mühimmat kullanımı da dahil olmak üzere uçaksavar ve denizaltı karşıtı savaş tatbikatı diye anılan “Deniz İşbirliği-2024”, Hava ve Denizaltı savunmasını birlikte yürütüyor. Taraflara göre Çin-Rusya ortak tatbikatı, “iki ülke arasında birçok yön ve alanda derinleşen pratik işbirliğini teşvik ediyor ve iki tarafın deniz güvenliği tehditlerine ortak yanıt verme yeteneğini etkili bir şekilde geliştiriyor. Yeni dönem için Çin ile Rusya arasındaki kapsamlı stratejik ortaklığı daha da derinleştiriyor.”

Tatbikatların yanı sıra başka önemli gelişmeler de yaşandı. Çin diplomasisi Orta Doğu’da bir kez daha gücünü gösterdi. Bir hafta önce Pekin küresel diplomasinin odak noktası görünümündeydi. 14 Filistinli grubun temsilcileri, tarihi olarak bölünmenin sona erdirilmesi ve Filistin Ulusal Birliğinin Güçlendirilmesine ilişkin Pekin Deklarasyonu’nu imzaladı. Aynı gün Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmytro Kuleba, Rusya-Ukrayna ihtilafının patlak vermesinden bu yana Çin’e ilk ziyaretini gerçekleştirdi. Bakan, Pekin’de yaptığı açıklamada Ukrayna’nın Rusya ile anlaşmaya hazır olduğunu belirtti. Dünyanın en önemli çatışma bölgelerinden ikisinden gelen ziyaretçiler, eş zamanlı olarak Çin’de siyasi çözümler arayarak “diplomatik bir yankı” oluşturdular. Bu gelişmelerin ardında Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, 24 Temmuz günü

Kremlin’de Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’la bir araya geldi.

ABD VE MÜTTEFİKLERİNDEN ÇİN-RUSYA KARŞITI PROVOKASYONLAR

Washington’daki NATO zirvesinin sonuç bildirgesinde en büyük tehdidin Rusya olduğu iddiası tekrarlandı, Çin’in, Rusya’nın saldırganlık savaşında “kesin bir suç ortağı” olduğu öne sürüldü. Rusya’yla ilişkileri derinleştiren Çin ve İran’ın da bu tehdidin bir parçası haline geldiği vurgulandı. Kuzey Kore’nin Rusya ve Çin ile diyalogu geliştirmesi ve nükleer silah kapasitesini artırmasının kuzeydeki “güvenlik endişelerini” artırdığı söylendi. NATO, Çin’i saldırgan politikalarıyla ittifakın çıkarlarına, güvenliğine ve değerlerine meydan okumakla suçladı. Dolayısıyla Çin ve Rusya’yı kuşatmayı hedefleyen NATO, Kuzey Kutbu’na doğru genişlemeyi de hedefliyor.

ABD Savunma Bakanlığı tarafından yayımlanan “2024 Arktik Stratejisi” adlı belgede Çin’in “Kuzey Kutbu’na erişimi ve nüfuzu artırma arayışında olduğu” iddia edildi. Belge, “Çin ile Rusya arasındaki işbirliği, ABD’nin, müttefiklerimizin ve ortaklarımızın güvenliği açısından sonuçları var” diyor. Bu nedenle ABD, Finlandiya ve İsveç’in NATO’ya katılmasının, benzer düşüncelere sahip tüm Kuzey Kutbu ülkelerini NATO’ya katmanın ve işbirliği için yeni fırsatlar sunmasını “tarihi bir olay” olarak nitelendiriyor. ABD, Kuzey Kutbu’na hakim olmak için ittifaklar kurarak Çin ve Rusya’yı şeytanlaştırıyor. Gerçekle bağ olsun olmasın edilen her laf, ABD’nin emperyalist hegemonya savaşına gerekçe uydurma hesabıyla doğrudan bağlantılıdır.

Son dönemde, “Kuzey Kutbu gelecekte en önemli küresel enerji kanallarından biri haline gelecek” değerlendirmeleri yapıyor ve “Kuzey Kutbu Çin ve Rusya tehdidi altındadır” iddiası buna ekleniyor. Buna göre Çin ve Rusya bu “küresel enerji kanalını” tamamen kontrol alabilecek. Bunun ise ABD’nin küresel hegemonik konumunu daha da zayıflatacağı var sayılıyor. Bu sırada ABD Savunma Bakan Yardımcısı Kathleen Hick, “Arktik stratejimiz, Bakanlığın Kuzey Kutbu’nun güvenli ve istikrarlı bir bölge olarak kalmasını sağlama çabalarına rehberlik edecektir” açıklamasını yaptı ve “ABD kuvvetlerinin

Kuzey Kutbu'ndaki olası beklenmedik olaylarla ilişkili riskleri azaltmak için hazır ve donanımlı olması gerektiği" savını ortaya attı. Görüldüğü üzere ABD, Kuzey Kutbu'na yaptığı askeri yığınağı artırmaya hazırlanıyor. Bu ise bölgede çatışma olasılığını güçlendiriyor.

ABD, gerileyen bir hegemon güçtür ve güçlü konumuna geri dönme çabası içindedir. Bunu başarması için de Rusya ve Çin'i kuşatmak, denetim altına almak ve "uluslararası düzenin kurallarına", yani kendi kurallarına boyun eğmelerini sağlamak gerektiği var sayılıyor. Ukrayna krizini kışkırtmak da bunun bir ürünüydü. Ukrayna'ya müdahale, Rusya'nın yapmak istediği son şeydi ama ABD, NATO ve Avrupa Birliği'nin saldırgan politikalarından dolayı bu savaşa girmek zorunda kalmıştı. Benzer şey Tayvan üzerinden Çin'i kuşatmak için de yapılıyor. Dolayısıyla Ukrayna savaşının nasıl sona ereceği ABD öncülüğündeki emperyalist ittifakın Tayvan bölgesine yönelik duruşunu da etkileyecek. Ukrayna nasıl ki Rusya'ya karşı bir araç olarak kullanıldı-kullanılıyorsa Tayvan da Çin'e karşı bir araç olarak kullanılıyor ve savaş tehlikesi Pasifik'te de artıyor.

ABD'nin çirkin ve kanlı yüzünü ortaya çıkaran diğer bir bölge ise Ortadoğu'dur ve Gazze bunun güncel trajik aynasıdır. ABD ve NATO'nun tüm kanlı operasyonlarının "evrensel insani değerler" yalanıyla yapıldığı düşünülürken, Gazze, bu iğrenç propagandayı yerle bir etmiş, ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya gibi emperyalist devletlerin barbarlığını gözler önüne sermiştir. Yanı sıra dünyada barış ve istikrarın en büyük düşmanlarının ABD ile NATO olduğu gerçeği de giderek daha geniş kesimler tarafından görünür hale geldi.

Güncel gelişmeler üzerinden dünya olaylarının seyrine bakılırsa, insanlığın nükleer savaşa her zamankinden daha yakın bir noktada durduğu görülür. Çünkü ABD ve NATO saldırganlığının böyle bir savaşı tetikleme riski giderek artıyor. Yanı sıra emperyalist kapitalizm döne döne kriz üreten bir sistemdir. Derinleşen krizlerin sonuçlarından biri de yıkıcı savaşlardır. Zira emperyalizm yapısal olarak savaşın nesnel koşullarını yaratan tekeli kapitalizmdir. Dolayısıyla yeni bir paylaşım savaşı tehlikesi nesneldir. Olası bir savaş ise nükleer silahların kullanıldığı bir savaş olacaktır. Bu da insanlığın felaketi olur. Bu felaketi ise, ancak dünya işçi sınıfı ve ezilen halkların devrimci örgütlü mücadelesi durdurabilir. Dolayısıyla anti-emperyalist/anti-kapitalist eksenli savaş karşıtı mücadele hiç olmadığı kadar ivedi bir sorun haline gelmiştir.

Fransa'nın seçimi...

İ. Manuşyan

Fransa'da seçimler geride kaldı. Faşist partinin yükselişinin önünü kesmek için yapılan ve bu noktada hedefine ulaşan ittifaklar iki sonuç yarattı: Bir yanda kimsenin hükümet kurabilecek çoğunluğa sahip olmadığı bir meclis, diğer yanda sistemin yönetememe krizinde derinleşme. Zira, hükümeti Yeni Halk Cephesi kurarsa (ki kurma yetkisini alması henüz garanti değil) Cumhurbaşkanı Macron'la nasıl çalışacak? Tarafların koalisyon kurmasının kolay olmadığı, birlikte çalışmadıkları ama birbirlerine karşı çoğunluk da sağlamadıkları bu tablo nasıl sürdürülecek? Bu soruların nasıl karşılık bulacağı belli değil.

İki dönemdir yönetimde olan Macron'un icraatları, sağ tandanslı politik hattın merkeze alındığını gösterdi. Pandemi ve Ukrayna savaşıyla daha da belirginleşen sermayenin ihtiyaçları artık burjuva "demokratik" yöntemlerle karşılanamıyor. Kolluk kuvvetlerinin yetkilerini artırma, grevleri etkisizleştirme gibi uygulamalar, işçi sınıfının sömürü ve sefaletle razı edilmesi adına sistematik hale getiriliyor. Aynı gericilik Gazze'de soykırım yapan Siyonist rejime destek

verilmesi ve Filistin halkıyla dayanışma eylemlerine karşı izlenen saldırganlıkta da gösteriliyor.

Bu koşullarda gerçekleştirilen seçimlerde birinci parti olan Yeni Halk Cephesi'nin (Nouveau Front Populaire/NFP) bunu kutlaması sığılğını da gösteriyor. Zira, vekil sayıları birbirlerine o kadar yakinken kimsenin kazandım deme lüksü yok. Onlar düzenin geleneklerine güveniyor! Birinci parti çıktığı için hükümet kurma yetkisini alacağını var sayıyor! Ancak sermaye sınıfı işini şansa bırakmadığı için yasa, cumhurbaşkanına hükümet kurma yetkisini birinci partiye verme zorunluluğu getirmiyor. Yani Macron yetkiyi kendi partisine de verebilir. Burada durum ne olursa olsun değişmeyecek olan Fransa sermaye sınıfı için yönetim krizinin aşılamamış olmasıdır. İki dönemdir aşırı sağ tehdide karşı seçim kazandırılan Macron kitle desteği olmadan onlarca yasayı ve OHAL kanununu 49.3 ile geçirmiş, kitlelerde hoşnutsuzluk birikmişken bu seçim sonuçlarının durumu değiştirme şansı düşüktür. Fransa, toplumsal hareket açısından en durgun dönemlerinden birini geçiriyor görüle-

bilir, lakin bunun patlama riskini artırdığı da bir gerçektir.

SERMAYENİN "KORKULUĞU" FAŞİST PARTİ!

Fransa seçimlerine dair en net görüntü, faşist parti RN'nin bir tehditten çok burjuvazi tarafından korku unsuruna çevrilmesidir. Zira iktidara gelse yapabileceklerinin sınırı olan bu faşist partinin kazanması riskine karşı bir kez daha Macron ve onun kurduğu sermaye hükümeti güç topladı. Bu noktada faşist partiye karşı Macron desteğini "ölümü gösterip sıtmaya razı etmek" olarak görenler olacaktır. Ancak göz ardı edilmemesi gereken bir nokta var; faşist parti sistemin istediği sınırlara yaklaşmış durumdayken hiç de yaratılan korku atmosferine uygun bir parti değildi. Onun programındaki yabancı düşmanlığı esasında mevcut sistemin beklentilerine çok da zıt değil. Mülteci akınını engellemek adına Avrupa Birliği üyesi ülkelerin son dönemde izledikleri politikalara bakılması, bunu görmek için yeterlidir. Türkiye'yi "güvenli ülke" statüsüne sokarak buradan gelen mülteci başvurularını reddetme zemini

yaratılanlar hiç de faşist partilerden oluşmuyor. Göçmenleri üçüncü bir ülkede bekletmekten, Frontex ordusuyla sınırlarda göçmenleri ölüme itmeye kadar bu konuda birçok örnek olay gösterilebilir.

Faşist hareketin dayanakları onu “normalleştirilen” düzen siyaseti ile artıyor. “Anti-semitizme karşı” eylem yapan anti-semitist RN maske takarken, düzen siyaseti bunu “değişim” adıyla alkışlıyor! Gizli askeri örgüt (OAS) üyelerinin ve baba Le Pen’in tasfiyesiyle “ılımlılaştıran” RN’nin görüntüsüne genç Bardella ile yeni bir silüet kazandırılırken, bunun altında hala o eski kof düşünceler yatıyor. Ama onlar da artık “radikal” fikirler savunmak değil düzenden pay almak istiyor. İtalya’daki örneğinden de görüleceği üzere hükümet kursalar dahi sermayenin dönemsel ihtiyaçlarına ters düşen bir adım atmayacakları/atamayacakları ortada. Zira onların faşist bir parti için olmazsa olmazı, “kara gömleklileri” yok. Aldıkları kitle desteği sistemden memnuniyetsizliğe ve alternatifsizliğe dayanıyor. Bunu ideolojik olarak “Fransız olmaya” bağlayarak Sarı Yelekliler’den çiftçi eylemlerine değin beyaz taşra kitlelerinde politik alan yaratıyor.

Sosyal sorunları demagojik bir şekilde kullanıp daha çok işçi sınıfına seslenmek dışında bir ayrıcalıkları yok. Fransa’nın TÜSİAD’ı demek olan MEDEF’in sermaye programına biat etmiş bir faşist partinin yönetiminde kitle desteğini kaybetmesi sadece zaman işi olacaktır. Emeklilik yaşının yükseltilmesiyle problemi olmayan bir parti! Sarı Yelekliler döneminde artan vergiler ve zamlara karşı protestoları “desteklerken”, yönetim koltuğuna geçtiğinde bu sorunlara yenilerini ekleme potansiyeli varken gücünü nasıl koruyabilir?

Ama bir kez daha faşist parti korkusuyla kitlelere Macron destekçiliği dayatıldı. Macron ve beraberindekiler başka bir ortamda hayal edemeyecekleri vekil sayısına bu sayede ulaştı. Azınlık bir grup olacakken solun desteği sayesinde ikinci büyük parti konumuna geçtiler. Öyle ki, bir önceki dönemin başbakanı Elisabeth Borne (Madame OHAL denebilecek birçok yasayı KHK benzeri kararnamelerle dayatan başbakan) ve Süleyman Soylu kadar suç dosyası kabarık faşist içişleri Bakanı Gerard Darmanin’in “faşist adaya karşı” kazanabilmesi için Yeni Halk Cephesi adaylarını geri çekti. Halk Cephesi 100’ü aşkın yerde aday çekerken, Macron’un ittifakı sadece 37 yerde sol lehine çekildi.

DÜZENİN KOLTUK DEĞNEĞİ:

PARLAMENTARİST SOL!

Seçimler sol güçlerin giderek zayıfladığı bir ortamda gerçekleştirildi. Bu zayıf-

lığı aşma iradesi ortaya koymak, bunun için örgütlenmek ve yanlış yöntemlerle yüzleşmek yerine bir kez daha düzene uygun siyasi bir hat izlediler. Baskın seçimlere hazırlıklı olmamanın sorunlarını aşmak adına temel sol partiler ittifak sürecine girdiler. Fransa Ayakta (LFI), Fransa Komünist Partisi (PCF), Sosyalist Parti, Yeşiller ve Yeni Anti Kapitalist Parti (NPA) gibi solun temel unsurlarını içeren “Yeni Halk Cephesi (NFP)” ittifakı beklenenin çok üzerinde oy alarak birinci oldu. Ancak bu uğurda verilen ödünler de kenara not edilmeli. Zira düzenin “aşırı sol” diye kodladığı Melenchon, bu ittifaka girmek uğruna savunduğu Filistin politikasını yumuşattı. İsrail soykırımını eleştiren bir hattan çıkıp “ Hamas terörü” demagojisi yapan koroya katıldı. Amerikan emperyalizminin izinden gelip tekrarlanan “İki devletli çözüm” bu ittifakın en ileri söylemi! Ukrayna savaşı konusunda da benzer bir durum söz konusu. Tutumları, NATO eleştirisinin geri çekildiği tek yanlı bir “Rus işgali” söylemine kaydı.

Sosyalist Parti ise çok daha geri bir platformla ittifak içerisinde yer alıyor. Faşist partiye oy verenleri yok sayamayız diyerek “güvenlikçi politikalar” adı altında kolluk güçlerinin sayısını artıran adımlar atılmasını teşvik ediyor. Seçim sonuçlarının ardından açıklama yapan Sosyalist Parti başkanı Oliver Faure koltuk kavgasının sinyallerini de verdi. Melenchon ya da partisinden birinin başbakan olmasının kabul etmeyeceklerini söylüyor. “Adalardaki” eylemlerin “kıyametvari” olduğunu söyleyecek kadar “sosyalist” olan bu partinin de sağa kayışı devam ediyor.

NFP, koltuk hesaplarının yapıldığı bir ittifak olarak kısa sürede çözüme ihtimalini taşıyor. Kitlelerde aşırı sağ korkusuyla

birleşen, kendi partilerini de düzene ya kınlaştıran bu ittifak tarihi Halk Cephesi’nden bile geri bir platformdur. Yani bir kez daha solun düzen desteğine koştuğuna tanıklık ediyorken kutlanacak hiçbir şey kalmıyor. Seçim sonuçlarında dikkate değer olan şey, kitlelerin faşist partiye karşı sola destek vermiş olmalarıdır.

Ufku seçim sandıklarına sıkışmış olan bir sol hareket düzenin elinde oyuncaktır. Bunun için tüm poliseye baskı ve saldırıganlıklardan, faşist tehditten esas olarak parlamenterist sol henüz etkilenmemektedir. Onlar eylem ve çalışmalarını alabildiğine “özgür” yürütebiliyor. Lakin bir göçmenin sokakta kimlik kontrolü ya da bir ırkçı saldırı yaşamama ihtimali düşük. Sendikalar bürokratlar tarafından “yasal eylem” alanına sıkıştırılmasına karşın birçok sendikacı/işçi temsilcisi yargılanıyor, polis şiddetine maruz kalıyor, işyerinde mobbinge uğruyor...

Ama komünist/sosyalist sıfatlı bu partilerin ne bir afişi yırtılıyor ne bildiri dağıtımları engelleniyor.

Onlar da düzenin izin verdiği sınırdaki faaliyet sürdürüyor. Öyle ki, Macron’un baskın seçim dayatmasına, parlamentarizme uygun bir tutumla hemen uyum sağlayıp seçim çalışmasına giriştiler. Faşist RN’nin gerçek anlamda geriletilmesi için Macron ve Yeni Halk Cephesi muhalefetine yeterli olmayacağını, önemli olanın anti-faşist mücadeleyi sokakta, sınıf içinde örgütlemek olduğunu tartışmadılar.

Parlamentoya “devrimci” ya da “işçi” aday sokma gibi bir hedefi propaganda ettiler. Nasıl ki Avrupa Parlamentosu seçimlerinden dolayı 1 Mayıs’ı örgütlemekten geri kaldıysa, şimdi de iki türlü baskın seçimlerin ardından güvenli alan-

larına çekilip bir sonraki seçim sürecine kadar etkisiz elemanlığa dönecek, sokakları bırakacaklar.

“AŞIRI SOL”DAN MANZARALAR

NFP dışında kalan samimi sosyalist güçlerden de seçimlere katılanlar oldu. “Devrimci aday” ya da “işçi kampı” söylemlerini kullanan İşçi Mücadelesi (Lutte Ouvriere) ya da Sürekli Devrim (Revolution Permanente) gibi örgütler varlık gösteremedi. Faşist parti korkusu, gönülsüz de olsa kitleleri düzen partilerine destek vermeye itti. Aldıkları oylar da bu açıdan en düşük oranlara geriledi. Lakin parlamenterizm hastalığından muzdarip bu “aşırı sol” yine de seçimlere endeksli faaliyete sıkışmaya devam ediyor. Avrupa Parlamentosu seçimlerine hazırlık gereğiyle 1 Mayıs’ı bile göz ardı eden zihniyet, seçimlerin ardından pasifize oluyor. Faşist partinin seçim kaybetmesi onlar için yeterli. Onların faşist partinin zeminini daraltmak için işçi sınıfına gitme kaygıları bile yok.

Seçimler geride kaldı. Şimdi “hükümet nasıl kurulacak” derdi başladı. Macron dolaylı da olsa istediğini aldı. Artık RN’in önü tıkanmış, 2027 cumhurbaşkanlığı seçimlerine kadar meclisi konsolide edebilir hale getirmiş durumda. Fakat bundan sonrasının yeni kriz ve bunalımlara gebe olduğu da açık. İster teknokrat hükümeti kurulsun ister başka bir çözüm aransın, ortaya çıkacak sonuç çok farklı olmayacak; sınıf mücadelesinin verili tablosu yeni patlamalara gebe görünüyor. Seçimle oyaladıkları emekçi kitlelerin önümüzdeki eylül ayında yeni saldırı programı gündeme getirildiğinde tepkisini göstermesi kaçınılmazdır.

Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'ndan yansıyanlar

Yaz Olimpiyat Oyunları 100 yıl sonra modern Olimpiyatların babası Pierre de Coubertin'in memleketi olan Paris'e geri döndü. Fransa'nın başkenti Paris'te 100 yıllık aradan sonra 26 Temmuz-11 Ağustos 2024 tarihleri arasında düzenlenen 33. Yaz Olimpiyatları, Seine Nehri üzerinde yapılan geçiş töreniyle başladı. Olimpiyat oyunları, tarihinde ilk kez bir açılış töreni, stadyum dışında kent merkezinde yapıldı. 2024 Paris Olimpiyatları, koronavirüs salgınından sonra ilk defa düzenleniyor. Olimpiyatlar artan jeopolitik gerginliklerin, Fransız Parlamentosu seçimleri ve Avrupa'daki aşırı sağcı yükselişin ortasında gerçekleştiriliyor.

Yansıyan haberlere göre 206 ülke ve bölgeyi temsil eden sporcular, yürüyerek stadyuma girmek yerine, Paris'in "ana arteri" olan Seine Nehri boyunca tekneyle Oyunlara törensel girişlerini yaptılar. Bu tercihin gerisinde "güvenlik" endişeleri olduğu söyleniyor. Paris'in iddialı planlarına rağmen, 2024 Yaz Oyunları, "terör saldırıları olacak" diye güvenlik endişeyle boğuşuyor. Bir güvenlik ve jeopolitik firmaya atıfta bulunan The Times, Paris 2024 Oyunları için terör tehditlerinin seviyesinin "ciddi" olmaya devam ettiğini iddia etti. Sermaye medyası, özel müdahale güçleri ve keskin nişancılar dahil olmak üzere yaklaşık 45 bin polisin konuşlandırıldığı, güvenliğin en önemli öncelik olduğunu bildirdi. Olimpiyat Oyunlarının maliyeti ise şimdiden 9 milyar avroyu aştı ve daha da artacak. Paranın üçte birinden fazlası doğrudan vergi gelirlerinden oluşuyor.

Ukrayna krizi nedeniyle, Paris Oyunları'nda yalnızca 15 Rus ve 17 Belaruslu sporcunun "bireysel tarafsız sporcular" olarak yarışacağı bildirildi. Bu arada, İsrail heyetinin Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından oyunlara katılmasına izin verildi ve bu davranış, Filistin ve Rusya tarafından "çifte standart" olarak suçlandı. Çin yüzme takımının benzeri görülmemiş düzeyde anti-doping incelemesiyle karşı karşıya kaldığı haberlere yansıyor. Olimpiyatlar için Fransa'ya geldikten sonraki 10 gün içinde Uluslararası Test Ajansı (ITA) tarafından uygulanan yaklaşık 200 testten geçmek zorunda kaldıkları söyleniyor. Modern Olimpiyat Oyunları'nın tüm ulusların, ırkların, dinlerin ötesinde, tüm ülkelerin insanların

yüz yüze iletişim kurduğu ve kültürler arası karşılıklı anlayışı-kardeşliği teşvik ettiği bir ortak platform olduğu iddiası temelsizdir.

YOKSULLUKLA DEĞİL YOKSULLARLA MÜCADELE

Olimpiyat Oyunları öncesi birçok evsiz, uyuşturucu bağımlısı ve göçmen, Olimpiyat Oyunları öncesinde Paris'in dışında başka yerlere sürüldü. Göçmenlik, yoksulluk ve evsizlik gibi sosyal sorunların yanı sıra fuhuş veya uyuşturucu gibi insani yıkım ve çaresizliğin biricik sorunu da kapitalizmdir. Bu sorunları çözme yeteneği olmayan kapitalizm, "Görünür değilse yoktur" mantığıyla davranıyor. 70'ten fazla Fransız kuruluşunun gerçekleştirdiği "Le Revers de la Médaille" (Madalyanın Arka Yüzü) kampanyası kapsamında hazırlanan bir rapor, Nisan 2023'ten Mayıs 2024'e kadar yaşanan gelişmeleri inceledi ve yaklaşık 13 bin evsizin zorla tahliyesini belgeledi. Raporda, Olimpiyat Oyunlarının yapıldığı kentlerin merkezlerinden "istenmeyen nüfus" gruplarının uzaklaştırılması "toplumsal temizlik" olarak tanımlanıyor. Oyunlar sırasında turistleri ağırlamak ve büyük etkinlikten mümkün olan en yüksek geliri elde etmek amacıyla evsizler ve mültecilerin konaklama yerleri otel olarak işletiliyor.

Bunun için Fransız polisi "istenmeyen" insanları topluyor ve onları şehrin dışındaki banliyölere yerleştiriyor. Evsiz-

lerin kendi durumları için mümkün olan en iyi "evleri", yaşam alanları boşaltılıyor. Bu uygulamadan etkilenen 12 binden fazla kişiden en az 3 bininin reşit olmadığı belirtiliyor. Bu insanların her zamanki ortamlarını ve çevrelerini terk etmek zorunda kalmaları, onlar için geniş kapsamlı sonuçlar doğurabiliyor. Onları daha da yoksul ve daha savunmasız hale getiriyor. Şehirde "istenmeyen" insanlar, adeta zorbalığın hedefi oluyor. Yenilenmiş bir şehrin "imajını" korumak için alınan önlemlere "sıfır suç planı" adı veriliyor. Günde 30 bin polis gücü seferber edilerek ve insansız hava araçları kullanılarak algoritmik video gözetimi planlanıyor. Fransız devleti, kamu gözetim önlemlerini olimpiyat oyunları vesilesiyle büyük ölçüde genişletiyor. Polis ve özel birimler gibi şiddet aygıtları, kitleleri kontrol altında tutmak için de eğitiliyor. Paris'te kurulan kontrol noktaları ve on binleri bulan polisin varlığını artırmak, bunun örneğidir.

OLİMPİYATLARDAN BÜYÜK KAZANÇLAR VE SİYASİ AMAÇLAR

Olimpiyatlar gibi büyük spor etkinlikleri için şehirler, resmi maliyetlerin yanı sıra büyük yatırımlar planlamak zorunda kalıyor. Bir yandan da turizm ve reklam anlaşmalarından da büyük gelirler elde ediyorlar. Ancak Olimpiyatlarla ilgili asıl iş ülkeler tarafından değil, "Uluslararası Olimpiyat Komitesi" (IOC) tarafından yapılıyor. Resmi olarak kar amacı gütmeyen

bir kuruluş olduğu iddia edilen IOC, büyük vurgunlar yapıyor. Olimpiyatlar aynı zamanda ürünlerini tanıtmak amacıyla reklam ve sponsorluğa büyük paralar yatıran büyük şirketler için de önemli bir kazanç alanıdır. Televizyon istasyonları ve diğer medya kuruluşları, stadyum operatörleri ve genel olarak reklam sektörü bundan büyük karlar elde ediyor. Olimpiyatlardan yararlananlar arasında oteller, restoranlar, perakende grupları vb. de var.

Birçok ülke ve kentin Olimpiyat Oyunları gibi etkinliklere ev sahipliği yapmak için çaba göstermesi boşuna değil. Bunun devlet ve kapitalist şirketlerin çıkar sağlamasının yanı sıra bazı siyasi nedenleri de söz konusu. Dünyaca ünlü bir etkinliğe ev sahipliği yapmak çok fazla prestij nedeni olabilir. Bu yıl Fransız hükümeti, Olimpiyatları kendi ülkesine taşımayı sağlamış oldu. Skandallarla, faşist hareketin yükselişiyle, Macron'un yenilgisiyle, grev ve gösterilerle çalkalanan Fransa, imaj tazelemeye ve toplumun dikkatini bir süreliğine de olsa dağıtmak gibi bir aracı, yani olimpiyat oyunlarını kullanıyor. Olimpiyat oyunları, prestij kazanma amacının yanı sıra, şoven milliyetçiliğin de arenası olabiliyor. Hitlerci faşistlerin, 1936 Berlin Olimpiyat Oyunlarını faşist imajlarını uluslararası parlatmak için kullanmaları gibi...

Siyonist İsrail'in soykırımcılığı ve Filistinli grupların Pekin zirvesi

Büyük güçlerin çıkar çatışmalarının merkezi olan Orta Doğu, Filistin üzerinden sürdürülen savaşla birlikte bölgeyi daha da karmaşık hale getirmiş bulunuyor. Emperyalist güçlerin bölgedeki nüfuz mücadelesi ve İsrail'in soykırımcılığı onarılması güç yaralar açmış ve açmaya devam ediyor.

Çin, son dönemde Filistinli gruplar arasında "arabuluculuk" yaparak bölgedeki etkinliğini artırırken, soykırıma verdikleri destekten dolayı ABD ile Batı bloku ise iç ve dış kamuoyunda zorluklar yaşıyor. Bu ve benzer gelişmeler, bölgede dinamiklerin yeniden şekillenme sürecini hızlandırıyor.

FİLİSTİNLİ GRUPLARIN UZLAŞMA-UZLAŞTIRMA ÇABALARI

Çin'in başkenti Pekin'de yapılan toplantıda, Filistin'in en büyük iki siyasi akımı olan Hamas'la El Fetih arasında "bir uzlaşmaya varıldığı" açıklandı. Pekin'deki toplantıya İslami Cihad, Marksist-Leninst PFLP ve diğer sol partiler de olmak üzere toplam 14 Filistinli grup katıldı.

Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, bu toplantının, Gazze Şeridi'ni yönetecek bir «ulusal uzlaşma geçiş hükümeti»nin temelini oluşturduğunu belirtti. Bu gelişme, Filistinli gruplar arasında uzun süredir devam eden rekabeti sona erdirmeye potansiyeli taşıması bakımından "tarihi bir dönüm noktası" olarak değerlendiriliyor.

ABD VE BATI BLOKUNUN ORTA DOĞU'DA "İTİBAR" KAYBI

Gazze Şeridi'ndeki savaşın küresel jeopolitiği derinden etkilediği, ABD ve Batı için geniş kapsamlı sonuçları olduğu görülmektedir. ABD ve Batı, soykırım savaşını devam ettiren İsrail'e verdikleri desteği sürdürseler de kimi zamanda siyonist savaş çetesi dizginlemekte zorlanıyorlar. Bu durum, ABD'nin başını çektiği Batının Orta Doğu'daki itibarının ciddi şekilde zedelemesine yol açtı. ABD ve Batı artık İsrail'in soykırımcılığına suç ortaklığı ile anılmaktadırlar.

"Arap Barometresi" araştırma enstitüsü tarafından yapılan bir araştırma, Gazze'deki savaşın ABD'nin "popülaritesini" büyük ölçüde düşürdüğünü ortaya koymaktadır. Özellikle Ürdün ve Lübnan gibi ülkelerde ABD'ye dair "olumlu" ba-

şış, savaş sonrası ciddi şekilde azalmıştır. Buna karşılık, Çin'e yönelik olumlu görüşler de artmıştır.

ABD'nin Orta Doğu'daki negatif algısının temelinde Irak, Libya, Yemen, Afganistan ve Suriye'de suç ortakları ile birlikte yürüttüğü işgal ve sömürgeci savaşlar yatmaktadır.

Bu ülkelerde gerçekleştirilen askeri müdahaleler, yüz binlerce sivilin hayatını kaybetmesine, büyük çaplı yıkımlara ve istikrarsızlıklara yol açtı. Bu emperyalist saldırganlık bölge halklarının hafızasında derin izler bırakmış ve halkların ABD'ye duyduğu kını pekiştirmiştir.

ABD'nin başını çektiği emperyalist blokun Filistin'deki soykırıma verdiği destek, bu olumsuz algıyı daha da derinleştirdi. İsrail'in Gazze Şeridi'nde uyguladığı abluka ve askeri operasyonlar, uluslararası kamuoyu ve dünya halkları nezdinde soykırım olarak nitelendirilirken, ABD'nin bu politikalara verdiği açık destek, suç ortaklığı olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda, ABD'nin Orta Doğu'da hala varlık gösterebilmesinde İsrail, Türkiye, Mısır gibi Amerikancı rejimler ve Körfez şeyhlerinin yönettiği kabile devletlerinin işbirlikçiliğinin büyük rolü vardır.

ÇİN'İN ARTAN ROLÜ

Çin, Gazze'deki savaş sırasında ABD'nin İsrail'e verdiği desteği eleştirerek, Orta Doğu'daki prestijini-konumunu güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Çin, Filistin'e tam BM üyeliği verilmesini veto ettiği için ABD'yi eleştirmiş ve isabetli bir saptama ile Gazze'deki savaşın sorumlusu olarak ABD'yi işaret etmişti. Bölge ülkeleriyle ittifakını güçlendiren Çin, Hamas ve El Fetih arasında uzlaşma görüşmelerine ev sahipliği yaparak "arabulucu" olarak güvenilirliğinin artmasını sağladı. Çin elbette bu stratejisi ile ABD'yi bölgede geriletirken Orta Doğu'da daha güçlü bir aktör olarak konumlanmayı da hedeflemektedir.

İSRAİL'İN SOYKIRIMCI POLİTİKALARI

İsrail'in Filistin halkına yönelik uyguladığı politikalar, dünya halkları ve uluslararası kamuoyu tarafından soykırım olarak nitelendirilmektedir. Gazze Şeridi'nde uygulanan abluka, su ve gıdanın bir savaş silahı olarak kullanılması ve askeri operasyonlar, sadece on binlerce sivilin hayatını kaybetmesine ve büyük bir insani kriz yaşanmasına neden olmakla kalmamış, insan olmanın sınırları da aşmıştır. İsrail'in bu sınır tanımayan vahşeti, Filistinli gruplar arasında birleşme ve

direnış çağrılarını artırmıştır. İsrail ise bırakın Hamas'ın savaştan sonra siyasi bir rol üstlenmesini, El Fetih ağırlıklı Filistin Ulusal Yönetimi'nin bile Gazze Şeridi'ni yönetmesini şiddetle reddetmektedir. Siyonist İsrail, savaşın sona ermesinden sonra da bölgede askeri işgali sürdürmeyi planlamaktadır. Bu savaşın sona ermesinden sonra da savaşı sürdürmek demektir. Buna karşın Filistin halkının sergilediği kararlı direniş, soykırımcı siyonistlerin Gazze'ye hakim olmasını halen engellemektedir.

Orta Doğu'daki emperyalist çıkar çatışmaları ve İsrail'in soykırımcı politikaları, bölgenin daha da istikrarsızlaşmasına yol açtı. Çin'in Filistinli gruplar arasında arabuluculuk yaparak bölgedeki etkinliğini artırma çabaları, ABD'nin Orta Doğu'daki "itibar" kaybıyla birleştiğinde, bölgedeki güç dengelerini değiştirme potansiyeline sahip görünüyor. ABD'nin işgalci ve sömürgeci politikaları, bölge halklarının hafızasında tazeliğini korurken, Filistin'deki soykırıma verdiği destek, bu olumsuz algıyı daha da pekiştirmektedir. Çin'in kendi ajandası doğrultusunda da olsa attığı adımlar ise yeni dinamikler yaratabilir, Filistin halkının haklı direniş ve bağımsızlık mücadelesinin daha da güçlenmesine zemin hazırlayabilir.

“Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için buluşuyoruz!”

DGB, 3-4 Ağustos'ta gerçekleştireceği “Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için buluşuyor, Filistin’le dayanışmayı büyütüyoruz!” şiarlı buluşmaya çağırıyor!

-Devrimci Gençlik Birliği olarak 3-4 Ağustos'ta “Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için buluşuyor, Filistin’le dayanışmayı büyütüyoruz” şiarıyla buluşma gerçekleştireceksiniz. Buluşmanızın içeriğinden bahsedebilir misiniz?

Kapitalist sistemin dünya çapında ekonomik, siyasal ve toplumsal krizleri derinleşiyor. Kapitalistler dünya ölçeğinde krizlerin faturasını emekçilere, ezilen halklara, gençlere ve kadınlara ödetmek için sosyal yıkım politikalarını hayata geçiriyor. Bu durum sermaye egemenliğinin sürdüğü bu topraklar için de geçerlidir.

Açlığa ve yoksulluğa mahkum edilen, özgürlüğü gasp edilen, geleceksizliğe sürüklenen işçi ve emekçilerin, gençliğin tepkisini engellemek adına gözetim, tutuklama ve baskı politikaları keyfi bir şekilde hayata geçiriliyor. Gençlik gelecek beklentisini yitirdiği ve geçinemediği için intihara sürükleniyor. Geçtiğimiz eğitim döneminde yaşamına son veren Resul, Furkan, Mihriban, Okan, Ayşegül ve adını sayamadığımız onlarca sıra arkadaşımız, bu düzenin gençliği nasıl bir geleceksizliğe sürüklediğinin en çarpıcı göstergeleridir. Kaldığı KYK yurdunda ihmaller sonucu katledilen Zeren Ertaş ise yine bu çürümüş düzende insan hayatının hiçbir kıymetinin olmadığını en acı şekilde gözler önüne sermiştir. En temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamayan milyonlarca genç bugün kampüsten çok iş yerlerinde saatlerini harcıyor. Güvencesiz, ağır çalışma koşulları altında sömürü çarkları arasında eziliyor.

Tüm bunlar olurken en başta da belirttiğimiz gibi krizler içerisinde belelenen emperyalist-kapitalist sistem dört bir yanda emperyalist savaş ve saldırıganlığı tırmandırıyor. Biz bu politikaların en barbar örneklerinden birini on aydır Filistin halkını hedef alan soykırım saldırılarında görüyoruz. On yıllardır İsrail’in Filistin topraklarına yönelik hayata geçirdiği işgal ve katliam politikası 7 Ekim’den bu yana adeta soykırım boyutuna varmış bulunuyor. On aydır tüm dünyanın gözü önünde, aleni bir şekilde okullar, hastaneler, kamplar bombalanıyor. Başta kadın ve çocuklar olmak üzere, 40 bini

aşkın kişi bu saldırılar sırasında yaşamını yitirdi. 100 bine yakın insan yaralandı ve yüz binlercesi sürgün edildi. Siyonist İsrail bu pervasız saldırılarını ABD ve batılı emperyalistlerin açık desteğinden aldığı güç ile gerçekleştirebiliyor. Filistin halkı on yıllardır süren bu saldırılar karşısında hiçbir zaman boyun eğmedi, her zaman direnişi yükseltti. Bugün Filistin halkına verdiğimiz desteği bir adım ileri taşıma sorumluluğu omuzlarımızda duruyor.

Tüm bu tablodan yola çıkarak “Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için buluşuyor, Filistin’le dayanışmayı büyütüyoruz!” şiarı ile gençlik buluşması düzenlemeye karar verdik. Gençlik olarak tüm bu sorunlara karşı “Ne yapmalı?” diye tartışmanın önemli olduğunu düşünüyoruz. Gençlik buluşması vesilesiyle yoğunlaşan bu sorunlara karşı mücadele etmenin koşullarını tartışmak, özgürlüğümüze ve geleceğimize sahip çıkmak ve Filistin halkının haklı-meşru direnişinin sesini yükseltmek istiyoruz.

-3-4 Ağustos'ta gerçekleşecek buluşmalarınızın programından bahsedebilir misiniz?

Buluşmamızı iki günlük bir program üzerinden gerçekleştireceğiz. 3 Ağustos'ta Şişli Tiyatrosu'nda Filistin halkı ile dayanışmayı büyütme için bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Etkinliğimizde gençliği Filistin'de yaşanan soykırıma karşı dayanışmayı ve mücadeleyi büyütmeğe ça-

ğıracağız. Bu kapsamda Pinar Aydınlar ve Bandista müzik grubunun dayanışma ezgilerini söyleyeceği bir program oluşturduk. Aynı zamanda Filistinli dostlarımız da etkinliğimize katılım sağlayacaklar. Buluşmamızın ikinci günü, 4 Ağustos'ta ise “Özgürlük ve gelecek buluşması”nı gerçekleştireceğiz. Özgürlük ve gelecek buluşması kapsamında “Kapitalizm krizde” başlığı altında krizin iktisadi ve siyasal yansımalarını ele alacağız, krizin çok yönlü faturasına karşı neler yapabileceğimiz üzerine tartışmalar gerçekleştireceğiz. “Gelecek sosyalizm” başlığı altında ise sosyalizmin güncelliği üzerine tartışmalar gerçekleştireceğiz. İki başlık altında gerçekleştirilen tartışmaların ardından forum gerçekleştireceğiz, üniversitelerde ve diğer alanlarda gençliğin yaşadığı sorunları, çözüm yollarını ve mücadele deneyimlerini konuşacağız.

-Buluşma sürecini örgütlerken nasıl bir çalışma yürütüyorsunuz?

Buluşmamızın çağrılarını ağırlıklı olarak İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde yürütüyoruz. Gençliğin yoğun olarak bulunduğu kent meydanlarında stantlar açıyor, bildiriler dağıtıyoruz. Ayrıca buluşmaya çağırma afişlerimizle yaygın bir çağrı faaliyeti örgütleyeceğiz. Broşürlerimiz ve Filistin gündemli anketlerimiz de buluşmamızın çağrı faaliyetlerinde kullandığımız araçlar arasında yer alıyor. Üniversitelere, kent meydanları-

na, sendikalara, mücadele eden her kesime ve gençliğin bulunduğu her alana çalışmamızı taşıyoruz.

-Son olarak ne söylemek istersiniz?

Son olarak şunları ifade edebiliriz. Kapitalist-emperyalist sistem bütün bir toplumu geleceksizliğe sürüklüyor, özgürlüklerini ve haklarını ellerinden almak için saldırılar hayata geçiriyor. Sistemin efendileri kardeş halkları birbirine düşman ederek sayısız katliam gerçekleştiriyor. Son süreçte Filistin topraklarında yaşanan soykırım saldırısı ise emperyalistlerin ne denli barbarlaştığını gösteriyor.

Bizim çağrımız milyonları açlığa, yoksulluğa, geleceksizliğe ve ölüme sürükleyen kapitalist-emperyalist sisteme karşı gençlik cephesinde örgütlü mücadeleyi yükseltme çağrısıdır. Bizim çağrımız dayanışma ve birliğimizi güçlendirmek için “Bir şey yapmalı!” çağrısıdır. 3-4 Ağustos tarihlerinde gerçekleştireceğimiz buluşmalarımız ise mücadeleyi yükseltmek için önemli iki gün olarak önümüzde durmaktadır.

Başta gençler olmak üzere herkesi haklarına, özgürlüğüne, geleceğine sahip çıkmak ve soykırıma karşı aylardır direnen Filistin halkı ile dayanışmayı büyütme için 3-4 Ağustos'ta gerçekleştireceğimiz buluşmalarımıza davet ediyoruz.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Tehdit sopası ÖMK'ya karşı mücadeleye!

Düzen muhalefeti ile siyasal iktidar arasındaki “normalleşme” ve “yumuşama” tartışmalarının gölgesinde emekçilere yönelik birçok saldırı peyder pey hayata geçiriliyor. Bir yandan Şimşek-Erdoğan ekonomi programı ile krizin faturası yeni bir düzeyde emekçilere yüklenirken diğer yandan kayyım saldırısı ile Kürt halkının iradesi yok sayılıyor, 9. Yargı Paketi ile kadın hakları hedef alınıyor, sokak hayvanlarını katledecek yasa hazırlığı yapılıyor vb...

Demokratik hak ve özgürlüklere yönelik birçok saldırı hızla uygulamaya konularak gerici-faşist rejim tahkim edilmek isteniyor. Bunlardan biri de toplumsal yaşamın önemli alanlarından biri olan eğitime yöneliktir. Tarikatların, cemaatlerin ve patronların insafına terk edilen eğitim alanı sistematik biçimde dini referanslara ve piyasanın ihtiyaçlarına göre şekillendiriliyor. Tarikat ve cemaat şefleriyle Saray'da hazırlanan ırkçı, dinci-gerici müfredat taslağının tüm itirazlara rağmen topluma dayatılmasının hemen ardından patronlarla Külliye'de hazırlanan Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) da öğretmenlerin talepleri yok sayılarak komisyondan geçti ve Meclis Genel Kurulu'nda görüşülmeye başlandı. ÖMK eşit işe eşit ücret ilkesinin yok sayılması, iş güvencesinin ortadan kalkması, iş yükünün artması, öğretmenlik mesleğinin itibarsızlaştırılması gibi birçok saldırıyı içeriyor. Aynı zamanda eğitim emekçileri okullarda yürütülen dinci-gerici faaliyetlerin uygulayıcısı yapılmak isteniyor.

MİLLİ EĞİTİM AKADEMİSİ

ÖMK'da yer alan başlıca saldırı maddelerinden birisi yeni kurulacak olan Milli Eğitim Akademisi'dir. Kanun teklifine göre, eğitim fakültelerinden mezun olanlar akademide bir süre daha “eğitim” görmeye devam edecek. Eğer “yeterli” görülmezlerse meslekten alınıp geri hizmetlerde görevlendirilecekler. Bakanlık görevlileri veya müfettişler, denetime tuttukları eğitimcilerin öğretmen olup olamayacağına karar verecek. Öte yandan, akademide görülen “eğitim” boyunca öğretmen adayları asgari ücretin de altında kalan 14 bin 190 lira ile yaşamaya mahkûm edilecek. Akademide “yeterli” olanlar ise 3 yıl sözleşmeli çalışmaya başlayacak.

İş güvencesini ortadan kaldıran bu madde ile iktidarın “onaylamadığı” öğretmenler meslekten men edilebilecek. Aynı zamanda öğretmenlerin atanmasının önündeki engeller ve çalışan öğretmenler üzerindeki baskı daha da artacak.

İŞ YÜKÜ ARTACAK

Kanun teklifinde öğretmenlere yeni disiplin cezaları ve görevlendirmeler de getiriliyor. ÖMK'nın 5. Maddesi'ne göre öğretmenlerin yürütmekle görevli oldukları işlere “nöbet tutmak, merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak” gibi angarya işler de eklenecek.

Söz konusu maddeye göre hafta içi mesai saati dışında ve hafta sonu yapılacak toplantılara da katılım zorunluluğu getirilecek. ÇEDES kapsamında düzenlenen birtakım “etkinliklere” zorunlu katılım anlamına gelen bu madde ile öğretmenler gerici faaliyetlerin parçası yapılmak isteniyor. Gerici etkinliklere katılımı reddeden öğretmenlere ise “disiplin cezaları” ile tehdit sopası gösteriliyor.

“KARİYER BASAMAKLARI” ŞİDDETİN TETİKLEYİCİSİ

Kanun teklifinde bir diğer dikkat çeken değişiklik öğretmenlik mesleğinin öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olarak üç kariyer basamağına ayrılması. Anayasa Mahkemesi 2022'de kariyer basamaklı öğretmenlik siste-

mini iptal etmese de özellikle uzman/başöğretmenlik konusunun değerlendirilmesine dair daha objektif ifadeler kullanılması gerektiğini belirtmişti. Söz konusu düzenleme öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştırarak ve ayrımcılığı derinleştirerek eğitimde şiddetin tetikleyici unsurlarından birini daha güçlendirecektir. Öte yandan, aynı işi yapan eğitim emekçilerini kademelendirerek farklı ücretler verilecek, eşit işe eşit ücret ilkesi yok sayılacak ve genel anlamda ücretler düşürülecektir.

ÖMK TEKLİFİNDE OLMAYANLAR

Henüz taslak hazırlanırken eğitim emekçilerine söz hakkı tanınmaması, yandaş sendikalar dışındaki sendikalarla görüşülmemesi iktidarın konuya dair hedefleri hakkında açıklık sağlıyor. Eğitim emekçilerinin düşük ücret, işsizlik, KHK, mobbing, meslek hastalığı, şiddet gibi ağır sorunları orta yerde dururken hazırlanan meslek kanunu, hiçbir sorunu çözmediği gibi daha da ağırlaştırıyor.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, 2023-2024 eğitim öğretim yılında özel okullarda çalışan öğretmen sayısının 200 bine yakın olduğunu ve özel okul öğretmenlerinin 17 bin ile 25 bin TL arasında maaş aldığını belirtiyor. ÖMK'ya taban maaş düzenlemesinin eklenmesi ve özlük hakları için günlerdir Meclis önünde nöbette olan öğretmenlerin talepleri ÖMK'da görmezden gelindi.

ÖMK'da engelli öğretmenler de yok sayıldı. Mevcut öğretmen atama ve yer değiştirme yönetmeliğinde “engelli öğ-

retmen ataması” şeklinde bir bölüm varken ÖMK'da engelli öğretmen atamalarına dair özel bir bölüm bulunmaması engelli öğretmenlerin de yok sayıldığını gösteriyor.

“KENDİ ELEMANIMIZI SEÇMEMİZ GEREKİYOR”

Sarayın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin Milliyet'e verdiği röportajda ÖMK ile neyi hedeflediklerini itiraf etti. Tekin, Milli Eğitim Akademisi'nin kurulmasına dair “Bakanlık olarak kendi elemanımızı seçebilmemiz gerekiyor” cümlesini sarf etti. Eğitim alanını şirket, öğretmenleri eleman, öğrenciyi müşteri, kendisini patron gören Bakan Tekin'in ifadeleri, gerici-faşist iktidarın bütünüyle eğitime bakışının özetidir. Bu tabloda Milli Eğitim Akademisi de baskı aygıtı işlevi görecek, gericiğe biat etmeyen öğretmenleri meslekten men etmenin önü açılacaktır.

Gerici-faşist iktidar kendilerine biat etmeyenlere yönelik fiili baskı ve zorbalıkla hayata geçirdiği uygulamalara sürekli olarak “yasal” kılıflar hazırlıyor. ÖMK da eğitimin temel bileşenlerinden öğretmenlere yönelik tehdit sopasıdır. Eğitim emekçilerinin ÖMK'ya karşı meslek onuruna, haklarına ve geleceklerine sahip çıkma mücadelesi sürüyor. Saldırının püskürtülmesi ise çocuklarının geleceğinden kaygı duyan her işçi ve emekçinin mücadele eden öğretmenleri yalnız bırakmaması ile mümkündür.

*Ölümünün 129. yılında, proletaryanın büyük
önderi Friedrich Engels'i saygıyla anıyoruz...*

**Adı ve eseri sonsuza
dek yaşayacak!**